

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

FLAVII IO

SEPHI HEBRAEI ANTIQVITA
TVM IVDAICARVM LIBRI XX.

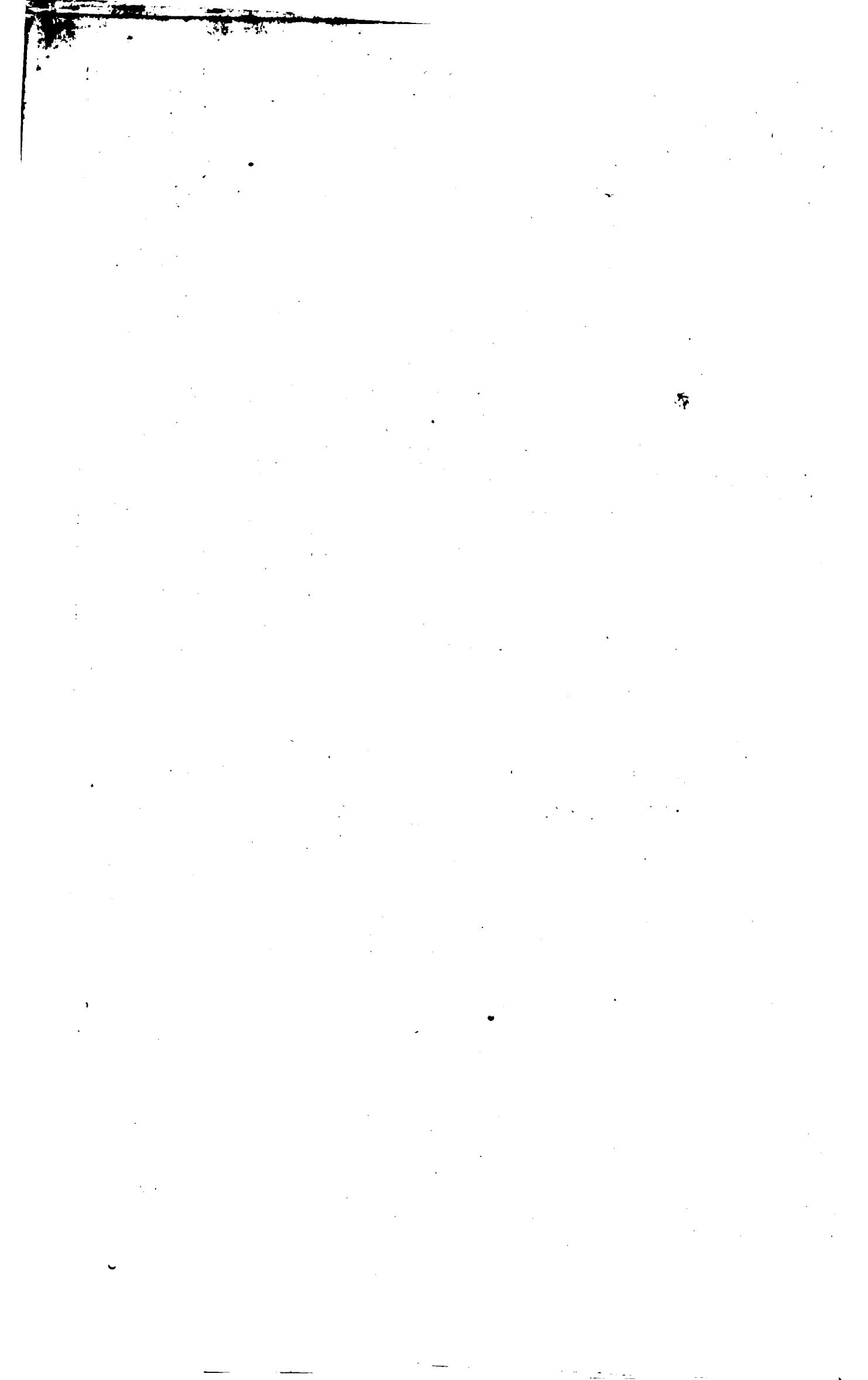
nouissimē iam ad uetustissima exemplaria
diligenter recogniti, interprete Ruffino.

EIVSDEM { De bello Iudaico libri VII.
Contra Apionem libri II.
De Machabæis liber unus,
ab Erasmo recognitus.

BERO SI Babylonij antiqui
tatum libelli quinqꝫ,
Accesserunt Manethonis supplementum
in Berosuni,
Metasthenis Persæ fragmen-
tum de iudicio temporum
Ḡannalium Persarum.

Coloniae, ex ædibus Eucharij Ceruicorni,
ANNO M. D. XXXIII.
mense Septembri.

Ypis nostris Iosephum ante aliquot annos scripsimus candide lector: hanc nostram
 diligētiā & ipsum autorem sauentibus benignisq; animis exceptū fuisse experti,
 nō inepte nos facturos cogitauimus, si maiori industria & labore idem opus exca-
 deremus: apprime enim arridet, quod proverbio dicūt Græci, διέκοι τρίστο κα-
 λόπ. Proinde multis & uarijs exemplaribus plurimæ bibliotheca, cum uenustis
 & manuscriptis, tum recens vulgatis diligenter collatis, Iosephi libros ad militarem
 & uoluptatem amatoribus historiæ prudētiæ, cōmunicamus. Si prior opera flu-
 diumq; bonis uiris placere potuit, præsentem diligētiā tanquam meliorem &
 Etiorem multo impensis ac uotis ardenteribus accipi, qui possumus dubitare? Berosum ab extrema usq; anti-
 quitate, ac quod auit Aboriginem seculo autorem, paucis tamen, quod rarius sit excusus, familiarem, adiunxi-
 mus: cuius monumenta quanquam sunt pauca, res tamen multas mox ab orbe condito gestas, necnon in religio-
 nibus poetarumq; carminibus celebratas iuxta historię modum & rationem referunt docentq;. Porro opus ne-
 q; maiori scriptura aut spatijs amplioribus extendere, neq; minutioribus literis in arctum cogere: Choc enim li-
 brum deformat, uisum laedit: illud emptori maiorem sumptum facit, neq; quicquā uel uenustatis uel utilitatis ha-
 beret:)sed auream sequi mediocritatē, gratius commodiusq; uidebatur. Quāquam tantus error tantāq; nostro
 rum tempore, cæcitas est, ut depravato per impostorum fucatos titulos & ingeniosas fraudes iudicio, discriminem
 boni & mali pauci habeant: quod non solum in arte nostra typographica, sed etiam plerisq; doctrinis & mo-
 ribus (deus uertat in melius) uerū esse nō sine multis ijdemq; magnis reipu, uulneribus didicimus, & quotidie
 experimur: attamen scientes uino uendibili suspensa hedera opus non esse, & uerum uicturum, quando sermo
 mendax & iniustus in seipso ægrotans, ut prudenter dixit Euripides, pharmaciq; egens perit, iudicium na-
 stri nostrorūq; laborum candido lectori committimus, ea spe & fidutia qui rectum probatum iri putemus.
 Si prudenter inquit Hesiodus, οὐκοῦν περὶ ἔγειρε τελόθλελθον, & ueritas quam iusti nomine cō-
 tineri scimus, uicung, laborei & in obscuro lateat, non tamen succumbet. Hic præter rem & negociū esse cen-
 semus, de autoris dignitate & excellentia quicquā dicere, quando maior in ipso uirrus est inuidia: necnon emi-
 nentior, q; ut pauci præstitutros se simile sperare ausint, & oēs recte se imitari posse cupiant. Porro nisi scire
 admonitiones morosius ferri, ad diligentę historiæ antiquę lectionē abortarer, neq; id propter delectatio-
 nē & suauissimā priscā rei contemplationē, uerum propter extremā nostre temporē necessitatē, quæ tam
 uaria, tristitia & laboriosa sunt, ut diuersis opinionum, dissensionū, & contentionū procellis fluctibusq; iacte-
 mur. Nonne ergo uile censes consilia multoq; uirosq; sapientissimosq;, adeoq; plurimoq; seculoq; casus & even-
 tus legendis historijs considerare, & diligenter cogitando meditandoq; uiam querere, qua tandem si non peni-
 tus, aliquo modo tamen nostri seculi tenebris nos poterimus expedire, necnon aliquid claritatis ex priscis illis
 luminibus mutuari, quo nostri eui calamitates diminuerentur alleuarenturq;? Certe unius etatis prudentia ra-
 tioq; ad uarietatem mirabilium casuum, eorundemq; durissimorumq; expediendā componendamq; non sufficit. Quā-
 obrem rectum & utile est historias cōsulere, & quod comicus dixit, inspicere tanquam in speculū uitas omniū,
 atq; ex alijs sumere exemplū sibi, quæ capiēdi consilij ratio est tutissima. non pueriliter neq; stulte in Platonis
 Timaeo, Aegyptius sacerdos sue genit⁹ diligentia prudentiamq; laudi⁹ uehit & iactat, qd' ex præteritate
 rei historijs, scriptis, & in templis seruatis de præsentibus casibus sine periculo rectius queant iudicare. Si igi-
 tur prudentia sapientiaq; ex uerē monumētis elicienda est, quod oēs rei, diligentes ac iusti iudices & sciunt &
 suadent, Iosephus hercle est dignissimus lector: necnō Berosus graiae utilitatisq; multū tanq; religionū fabula-
 rūq; multasq; interpres legentibus suppeditabit. Vide de ipso quid scribat Plinius, (neq; quorundā iudicium,
 uel potius incerta opinio, quorū ē Ludonicus Viues, uir alioqui doctiss. nos mouet) cuius uerba hæc sunt: Astro-
 logia Berosus, cui ob diuinas prædictiones Atheniēses publice in gymnaſio statuā inaurata lingua statuere.
 nos nihil immutare propter certas causas in autore uoluumus, sed in Iosepho crudēlo uoluntati tua uotoq; can-
 dide lector, quantū possibile fuit minime defuisse nos uidebis, quod etiā per occasionē exemplariū & secundæ
 editionis, neq; abs re parceria dicunt διτρίχων & μυδώνων facilius præstare potuimus. Sic ergo reconditæ
 prudentie eminentisq; sapientiae thesaurū, atq; uarioq; consilioq; exēpla, nec minus eloquentie inuicta neruosq; dili-
 getiae tuæ offerimus, tu uero ad mā & alioq; cōmoditatē salutēq; feliciter fruere ac rectius uiue. Vale.

VITA IOSEPHI

P E R D. H I E R O N Y M V M.

IOSEPHVS Matathiae filius, ex Hierosolymis sacerdos, à Vespaiano captus, cum Thito filio eius relictus est. Hic Romanum ueniens, septem libros iudaicæ captiuitatis imperatoribus patri filioq; obtulit, q & bibliothecæ publice traditi sunt. Et ob ingenij gloriam statuam quoq; meruit Romæ. Scriptit autem alios uiginti Antiquitatum libros, ab exordio mundi, usq; ad decimū quartum annum Domitiani Cæsar is, & duos & grecos aduersum Apionem grammaticum Alexandrinum, qui sub Caligula legatus missus ex parte gentilium, contra Philonem etiam librum usuperationem gentis iudaicæ continet scripscrat. Alius quoq; liber eius, qui inscribitur πρὸς ἀυτοκράτορες λογισμοῦ, ualde elegans habet, in quo & Machabæorum sunt digesta martyria. Hic in decimo octavo Antiquitatum libro manifestissime confitetur, propter magnitudinem signorum Christum à phariseis interfectum, & Iohannē Baptistam uere prophetam fuisse, & propter intercessionem Iacobi apostoli dirutam Hierosolymam. Scriptit autem de domino in hunc modum: Eodem tempore fuit IESVS uir sapiens, si tamen uirum cum oportet dicere. Erat enim mirabilium patrator operum, & doctor eorum qui libenter uera suscipiunt: plurimos quoq; tam de iudaicis quam de gentibus sui habuit sectatores, & credebatur esse Christus. Cumq; inuidia nostrorum principum cruci eum Pilatus addixisset, nihil minus q; eum dilexerant, perseverauerunt. Apparuit enim eis tertia die uiuens, multa & haec & alia mirabilia carminibus prophetarum de eo uaticinantibus; & usq; hodie Christianog; gens, ab hoc sortita uocabulum, non defecit.

A U T O R E S Q V O R V M P O T I S S I M V M T E S T I -
monia partim comprobato, partim confirato, Iosephus historie sue fidem facit.

Acusilaus Argiuus	Hesiodus
Agatharchides Gnidius	Hieronymus Aegyptius
Alexander Polyhistor	Homerus
Andreas	Isidorus
Apion grammaticus	T. Liuius
Apollonius Molo	Lysimachus
Apollodorus	Manethon
Ariphanes	Menander Ephesus
Aristeas	Mnaseas Damascenus
Aristoteles	Mochus
Berothus Babylonius	Nicolaus Damascenus
Cadmus Milesius	Pherecydes Syrius
Castor chronographus	Philon senior
Charemon	Philostratus
Chœrilus poeta	Polybius Megalopolitanus
Conon hist.	Polycrates
Demetrius Phalereus	Posidonius
Dius hist.	Pythagoras
Ephorus	Strabo
Estius	Thales
Euhemerus	Theodotus
Eupolemus	Theophilus
Hecataeus Abderita	Theopompus
Hellenicus	Theophrastus
Hermippus	Thucydides
Hermogenes	Timaeus
Herodotus	Zopyrion

INDEX EORVM QVAE	Abisai uictoria de Idumæis	70.b	Achaz à Phaccia uictus	201.b
toto hoc opere continentur.	Abisai conuiciantem Semei interficere Achaz mortuo succedit Ezechiel. 102.a			
A Aröfrater Mosis, quomodo sa- cerdotium suscepit 28.b	Abisai regem David à morte protexit 100.b			
Aaron uirga frondente sacerdotio di- gnus noscitur 35.a	Abisai nonzento uno die solus occi- dit 76.b		Achias sacerdos ex genere Eli 57.b	
Aaron mortuo succedit Eleazarus filius 35.b	Abind filius Aaron, igne concrema- tus 77.a	Achis prophetia ad Hieroboam 88.b	Achil pater Iosaphat 70.a	
Abassarus sacroru[m] usorū custos. 111.b	Abner filius Ner, cōtra Ioab bella pa- rat 77.b	Achimaas filii Sadoch minister David, patri succedit in pontificatu 73.a		
Abdagedes dux 198.b	Abner deficit ab Isboseth ad David 67.a	Achimelech David fugientem recipit 67.a		
Abdemonis filius solutor questionum regis Hierusalem 84.b	Abner à Ioab occisus, à David lugetur 62.a	Achimelech occisus à Doech 62.b		
Abdenago Azarias socius Danielis 108.b	Abner à Ioab occisus, à David lugetur 67.b	Achimon gigas 76.b		
Abdius pastor & Achab Heliam que- runt 90.b	Abora oppidum 139.a.142.b	Achanomij confilium ad Esaram de ab dicandis alienigenis uxoribus 115.b		
Abdimus Tyrius 84.b	Abrahe genealogia, virtus, sapientia, Achinadab gener Salomes & milie prosector, eruditio, &c. 6.usq; 9	Achimadab gener Salomes & milie princeps 81.a		
Abdoelus frater Iude 113.b	Abraham obedientia & fidutia erga Achinoe uxor David 64.b			
Abdō Hilonis Israélitarū p̄inceps 51.a	deum 8.a.b	Achis rex Geth 62.a		
Abel occisus à fratre 2.b	Abran ciuitas 9.a	Achis parat bellū cōtra Hebre. 64.b		
Abela locus ad Iordanem 207.a	Absalō filius David, sororis incestum 109.a	Achis parat bellū cōtra Hebre. 64.b		
Abelmachea ciuitas 76.a	Absalō filius David, sororis incestum 109.a	Achisamach pater Oholiab 24.b		
Abennerigus rex 210.a	ulcisci nisus 72.a	Achitob sacerdos 58.a		
Aber martyr 330.a	Absalon fugit & reuocatur à patre 210.a	Achitophel consiliarius David deficit ad Absalon 73.a		
Abia filius Samuelis 55.a	Absalon pulchritudo 72.b	Achitophel se suspendit 74.a		
Abia mater Ezechie 102.a	Absalon segetem Ioab incendit, & con- tra patrem conspirat 55.a	Achitophel se suspendit 74.a		
Abias fili. Roboā patri succedit 88.b	ibidem Achiabus Herodem seipsum interfice- tra patrem conspirat 55.a	Achitophel se suspendit 74.a		
Abie uictoria contra Hieroboā 89.a	Absalō cōcubinas patris violat 74.a	Achiabus Herodem seipsum interfice- cere conantem prohibuit 181.b		
Abie mortuo succedit Asa 103.a	ibidem Absalon ex arbore pendens confodi- 74.a	Achiabus contra Iudeam 240.b		
Abias rex Arabiae 211.a	tur 74.b	Acratmons 286.a		
Abiathar filius Abimelech 62.b	Absalon tumulus 74.b	Acrabata ciuitas 258.a		
Abiathar traducit Saul tyrannidis 62.b	Absalon sacer & patruus Aristobuli, Acratbeus eunuchus 117.b	Acripos ciuitas 45.b		
Abiathar pontifex 73.a. 76.a	Agrippa filius, à Romanis captus 145.b	Acislaus Argivus 310.b		
Abiathar amicus Adonie 78.a	Absalon auxiliator Manahemi tyran 145.b	Ada uxor Esau, filia Elomis 9.b.12.b		
Abiathar sacerdotio priuatus, in ex- lium mittitur 80.a	Absanes princeps Israélitarum 145.b	Adad Idumeus in Salomonem 86.b		
Abiezzer sacerdos 53.b	Abumac ciuitas 145.b	Adadus filius Ishaëlis 8.a		
Abigail uxor Nabal, postea David nu- pta 63.b	Acanthonaulon loci nomen 145.b	Adadus rex Damasci 69.b		
Abigea soror David 74.a	Accencheres regina 145.b	Adadus uincit Achab 93.b		
Abihel auus Saul 58.a	Accarō ciuitas Palestina capta à Cha- naeis 145.b	Adadus uincit Achab 93.b		
Abila ciuitas que & Abela 38.b	Achab fil. Amarin succedit patri 90.a	Adadus qui & Adher Heliseo insidia- fatus 90.b		
Abimatadocus qui & Amilmatbacus, Achab increpatus ab Heliā filius Nabuchodon 109.b	Achab increpatus ab Heliā 90.b	Adher Heliseo insidias, contra Ioram bella parat 95.b		
Abimelech rex, riualis Abrahe 8.a	Achab pœnitentiam agit 91.b	Adam id est rubeus 2.a		
Abimelech foedus cum Abrahā & ami- citia 78.a	Achab Syros superauit 92.b	Adam prævaricationis multatus 2.b		
Abimelech amicus primum Isaac, dein Achab à pseudopropheta persuasusco 92.b	ibidem cipit 92.b	Adam uixit annos 930 3.b		
Abimel. filius Gedēs fraticida 50.a	tra Syros bella iterum mouet 93.a	ibidem Adam sagitta cōfixit Achab regē 93.b		
Abimelech occisus 50.b	Achab sagitta in pulmōe cōfigitur 93.b	Adara filius regis Thou 70.a		
Abimen filius Roboam moritur 89.a	Achab succedit Ochozias filius ibid.	Adara filius regis Thou 70.a		
Abinadas gener Salomonis 81.a	Achab filij septuaginta occiduntur 109.b	Adasa uicus 218.a		
Abirom & Dathan de tribu Rubē ui- sui absorpti 52.b	Hieu iussu 93.b	Adas uicus 131.b		
Abisag adolescentula David senio fri- gidum calefecit 78.a	Achar furti reus occiditur 44.a	Adas uicus 131.b		
Abisai filius Sarria 64.a	Achas Machabeus martyr 330.b	Adas uicus 142.b		
	78.a	Adada uicus 101.a		
	78.a	Adan sagitta cōfixit Achab regē 93.b		
	78.a	Biblia Penadab uocant 199.b		
	78.a	Addaeus præfetus 116.a		
	78.a	Adher moriturū prædictit Hclis. 96.b		
	78.a	Adida uicus 101.a		
	78.a	Adonias ambit regnū preparato con- 78.a		

Adonias ueniām p̄catus	78.b Agrippa cōnūm C. Caligule p̄e-	Alexandri mors	ibid.
Adonias sibi Abisag uxore cupiens oc-	parat	195.a Alexander, Epiphanes, Bakis	
cidiatur	80.a Agrippa calliditas ad senatum Roma-	Alexander Ptolemaida capit	133.a
Adonizebecho regi Bezechinorū ma-	norum	206.a 207.b Alexandri amicitia cum tonathā Ab-	
nus & pedes p̄cisi	47.b Agrippa nauigatio in Iudeam	baron	ibidem
Adrazarus rex Sophene, debellatus à	Agrippa auram catenam in templo su-	Alexander ducit Cleopatram filiā Pto-	
David	69.b Spendit	lemei Philometoris uxorem	134.a
Adrazarus rex Syrorum cum Ammo	Agrippa Iudeos ab iniuria Doritarū	Alexander Ionathan Abbaron purp-	
nitis uictus	70.b usserit, & sacerdotes instituit	rainduit	ibidem
Adulterium prohibitum	71. Agrippa clementia in Simonem calu-	Alexandri insidiatoris caput mittitur	
Aduram prefectus tributorum David	mmitore, & illic eius laudes	ad socerum	135.a
76.a	Agrippa inimicitia cū Marfo	208.b Alexandri Zebenna regnum, & amici	
Aduram lapidatur	87.a Agrippa agrotatio & mors	209.a tia cum Hyrcano Iohanne	139.a
Aegyptiorum incontinentia	6.b Agrippa proles	ibidem Alexander occisus ab Antio. Grypo ib.	
Aegypti descriptio	250.a Agrippa Agrippe maioris filius	Alexander Iamneus fratri Aristobu-	
Aegypti regna munificentia in Salo-	192.a 209.a	lo succedit	140.b 219.a.b
monem	85.a,b Agrip. Rome à Cl. Ces. nutritus	209.a Alexander contra quos militarit	141.a
Aegypto famē p̄aenunciata	15.a Agrippa Iudeorum causas contra Sa-	Alexan. bellum cum Antiochō & Are	
Aegypti famē inualescit	18.a maritas Romae tutatus	212.b ta	219.b
Aegypti quintam frugum partem sol-	Agrippa tetrarcha factus	ibidem Alexander cuiusmodi inuidia labora-	
uunt regibus	ibidem Agri. quid Nero boni p̄estiterit	rit apud Iudeos	141.b 142.a
Aegypti in mari rubro cum Pharaeo-	Agrippa contentio contra Iudeos su-	Alexander uictus à Demetrio Eucero	
ne suffocati	22.a per parietis cuiusdā crecliōe	214.a 142.a 219.b	
Aegyptiorū odij in Hebr. origo	18.b Agrippa Cesaream Philippi, Neroni-	Alexandri crudelitas	ibidem
Aegyptiorum uaria gesta	19.b am nominat	214.b Alexander ostingentis Iudeorum crw-	
Aegyptiorum plage	21.a Agrippa Leuitis & hymnidicis conce-	cifigi iūsis Crucida dicitur	142.a
Aegyptiorum reges usq; ad socerū Sa-	dit usum linea uestis contra legem,	Alexandri morientis consiliū ad Ale-	
lamonis Pharaones dicti	85.a & templum restaurat	ibid. xandram uxorem	143.a 220.a
Aegyptus sub Ptolemeo Sotere	121.a Agr. Hierosolymis exulat	195.b 250.b Alexander Aristobuli, qui Iamnei fili-	
Aegypti limites	157.b Agrippa milites Iudeorū seditionē cō-	lius Iudeam inuadit	146.a 220.e
Aegyptius quidam propheta populi se	pr̄fessari, cedere sunt coacti	251.a Alexan. bello cōtra Hyrcanū tertiu &	
aductor Iudaici	213.a Agrippa studium de bello Iudeorū re-	Antipatrū superatus	146.a 221.b
Aemilius Regulus autor conspiratiōis	uocando frustratum	253.b Alexander Gabinio se tradit cū castel-	
aduersus Caligulam	200.a Agrippa filius Felicis	212.b lis	146.b 222.a
Aeolij olim Elisei	5.a Agrippa si. Demetrij Alex and.	213.a Alexander Romanos cōtumelia affici-	
Aesopus seruus Alexādræ tertie	157.b Agrippias ciuitas, olim Anthedō	141.b ens superatur à Gabinio	ibidem
Aethiopes laudantur	249.b Agrippina filia Germanici, mater Ne-	Alexandri mors	147.a 222.b
Aethiopes olim Chusæi	5.a ronis	213.a Alex. ex Marianne fili. Hero. maioris	
Agag rex Amalechitarū capitū	58.b Agrippium Herodis edes	230.b Romam mittitur crudelēsus	164.b
Agag regis interitus	59.a Aitchan pater Godolie	107.b Alex. in patriā reuersus, Glaphirā f. re-	
Agar ancilla Abra, peperit Ismael	7.a Ailach ciuitas	101.b gis Cappadocū duxit uxore	167.a
Agar contempnit Sarām heram	ibid. Ain urbs expugnatur	44.b Alexander accusatus à patre respōdet	
Agar ablegata cum puerō	8.a Alanorum eruptio in Medianē & Ar-	& patri reconciliatur	172.e
Agatharchides historiographus	315.b meniam	306.a Alexander cōprehenditur	172.e
Aggeus propheta	114.b Albinus p̄fes Iudee	214.a Alexander patri defertur & reconci-	
Agiras Adiabenus	290.b Albino in Iudea p̄fidele, malorū om-	libidem	
Agith uxor David	67.a nium fuit impunitas	246.b Alexan. Iaqueo perimitur	175.a 235.e
Agla uxor David	67.a Alchimus qui & Iochi sacerdos	131.a Alexander halabarchus	192.b
Agrip. maior f. Aristobu. f. Hero.	192.a Alchimi mors	131.b Alexander Theodori, Iudeorum lega-	
Agrippa Rome suarum rerum prodi-	Alcion medicus	204.a tus	149.b
gus Hierosolymam reddit & ris alieni	Alexander Magnus cognomi	Alexand. procurator Aegypti	247.b
conflator	192.a,b natus Lydiam, Ioniā, & Syriam p̄e	Alexandri multi de progenie Herodis	
Agrippa ob es alienū Tiberio inuisus	davit	119.b 192.a	
iterum tamen amicus factus	193.a Alexander Damascum, Sidonem, Tyrū	Alexander Diophanes Herodis nota-	
Agrippa accusatus cōiicitur in uincu-	& Gazam expugnauit	120.a riūs	234.e
la	194.a Alexander Hierosolymis honorifice ex-	Alexander Dorothei, legatus Iudeo-	
Agrippa è uiculis solutus fit tetrarcha	ceptus quid egerit pro Iudeis	rum	147.b
195.a	Alexandri somnum	120.b Alexand. Iasonis, legatus Iudeorū ibi.	
Agrippa accusat Herodem quartum	Alexander deo sacrificat	ibidem Alexādra que & Salome uxor Aristο	
195.b	Alexandri benignitas in Iudeos	Ibuli maioris	140.b

Alexandra uxoris Alexandri Iameci re	Aminadab levita	rum Iudeas potuit	143.a. Aminadab filius Iesse	34.b. Andronicus Messalanus pro Iudeis
Alexandre mors	143.b. 220.b Aminadab filii Saul bello interisti	66.a. Andromachus aulicus Herodis	171.b	134.a
Alexander filii Hyrcani tertij uxoris Ale-	Aminadab architectus templi	113.b. Angari	117.a	pter sacerdotum in alienigenas col-
xadri quinti Herodi indignata pro Amitai mater Iacobus	Ammiramis pater Mosi deum progen Anianus	105.a. Angelii mulieribus coeunt	3.b.	latum
Alexander et Cleopatra conspiratio	te Israëlitarum exorat	118.b. Anilei et Asinei cōspiratio cōtra Par-	212.b	Ammiramis filius Caath
Alexander in Herodem	ibidem Ammon filius Lot	119.a. thos et Babylonios	197.b. 198.a	Alexandri
Alexandra patre fugere suadet ab He	Ammon filii David, qui et Ammō	7.b. Anilei uictoria et mors	199.b.	rode
Alexandra patre fugere suadet ab He	160.b Ammō sororem Thamar stuprat	67.a. Anna mater Samuelis	53.a.	162.b Ammonius contra Ptolem. Philometo-
Alexandria ob temeritatem occisa	250.a rem insidiatus occiditur in habitu	72.a. Annus iubileus	31.b.	Alexandria laudatur
Alexandrie reges Ptolemei dicti	135.a famineo	Annus magnus 4.b Annus septimus	31.b.	85.a
Alexandrinorum disceptatio cum In-	135.b. xid penas luctant	31.a. Antedon expugnata	141.b.	deis
Alexandrinum Iudeas oppidam	145.a Ammonit. à losaphat primū nicti	141.b. (226.a	184.b	145.b. Ammonit. tributarī facti Ozia sec. 100.b Antigonus nauali prelio nictus à Pro-
Alexas maritus Salomes	92.b. Anteius senatorius uir occisus	123.b.	Anteius senatorius uir occisus	175.b. Ammonit. cum Moabitis aduersus lo-
Alexas captiuos Iudeos solvit	101.b. Iemeo Sotere	Antibas Iudeus à Fado occisus	209.b.	182.a. saphebat pugnaturi scipios interimūt
Alicarnassorum decretū pro Iudeis	184.a. Antigonus post Alexander Asiam ap-	Antigonus prehendit	121.a.	130.b. Ammonit. contumeliosi in legatos Da-
Alisfragmatis rex	194.b. Ammonit. tributarī facti Ozia sec. 100.b Antigonus nauali prelio nictus à Pro-	templi 81.b	(188.b.	312.a. 150.b. Antigonus nauali prelio nictus à Pro-
Alcaria templi Salomonis.	82.a. Ammonit. tributarī Iacoban	184.b. Antigonus nauali prelio nictus à Pro-	Anteius senatorius uir occisus	152.a.
Amabec delator Alexandre	101.b. Iemeo Sotere	123.b.	Anteius senatorius uir occisus	162.b. Ammoni. subigūtur à Babylonijs
Amacos uxor Iazatis	108.a. Antigonus fil. Hyrcani Iohannis captus	Antigonus post Alexander Asiam ap-	147.b.	210.a. Ammonit. nicti à Iuda Machab.
Amadethus pater Aman	112.b. 140.a.b. 218.b	prehendit	121.b.	187.a. Ammonitis regio
Amalech filius naturalis Eliphas	112.b. Amon fil. Manasse à suis occisus	140.a.b. 218.b	Antigonis amicitia cum Lysania	152.a.
Amalechitū Idumea dicta	104.a. Antigoni Aristobuli filij accusatio co-	6.b. Antigoni expedicio contra Herodē ad	bulum Mardocheo paravit	117.a. 152.b. Amygdalon stagnum
Amalechitū bellum cū Hebr.	codem Amorreus filius Chanaan	290.b. iuuentibus Parthis	152.b.	117.b. Antigoni Aristobuli filij accusatio co-
Amalechitū bellum cū Hebr.	5.b. Antigonus Iosephi fratrī Herodis ca-	525.b. Antigonus Iosephi fratrī Herodis ca-	spenditur	118.b. Assyrij contra Hierosolymam
Amalechitū nicti à Saul	108.a. Antigoni amicitia cum Lysania	ibidem put abscidit	155.b. 227.a.	118.b. Assyrij contra Hierosolymam
Amalechitū cæsi à David	35.b. 156.b. 228.a.	157.a. tonium	156.b. 228.a.	6.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accusatus ab Hester patibulo su-	104.a. Ananelus sacerdos ab Hero. primo cō	157.b. Antig. Antiochie occisus	156.b. 228.a.	bulum Mardocheo paravit
Amā accipitrus ab Hester patibulo su-	108.b. Anachelus sacerdos ab Hero. primo cō	158.a. Antiochia Syria metropolis	124.a.	117.b. Amygdalon stagnum
Amā accipitrus	117.a. Anachelus sacerdotio priuat	158.b. Antiochi nuptie cum Cleopatra	125.a.	117.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	157.b. Antig. Antiochie occisus	125.b. Antiochi nuptie cum Lysania	125.b.	117.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	158.a. Antiochia Syria metropolis	ibidem	125.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	124.a. Antiochus Epiphanes dicitus	125.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	210.a. Antiochus Theos fil. Alexan. Epipha-	110.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	210.b. Antiochus Theos fil. Alexan. Epipha-	121.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	211.b. Antiochus Epiphanes dicitus	122.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	122.b. Antiochus Epiphanes dicitus	122.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	123.b. Antiochus Epiphanes dicitus	123.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	124.b. Antiochus Epiphanes dicitus	124.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	125.b. Antiochus Epiphanes dicitus	125.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	126.b. Antiochus Epiphanes dicitus	126.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	127.b. Antiochus Epiphanes dicitus	127.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	128.b. Antiochus Epiphanes dicitus	128.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	129.b. Antiochus Epiphanes dicitus	129.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	130.b. Antiochus Epiphanes dicitus	130.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	131.b. Antiochus Epiphanes dicitus	131.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	132.b. Antiochus Epiphanes dicitus	132.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	133.b. Antiochus Epiphanes dicitus	133.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	134.b. Antiochus Epiphanes dicitus	134.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	135.b. Antiochus Epiphanes dicitus	135.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	136.b. Antiochus Epiphanes dicitus	136.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	137.b. Antiochus Epiphanes dicitus	137.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	138.b. Antiochus Epiphanes dicitus	138.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	139.b. Antiochus Epiphanes dicitus	139.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	140.b. Antiochus Epiphanes dicitus	140.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	141.b. Antiochus Epiphanes dicitus	141.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	142.b. Antiochus Epiphanes dicitus	142.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	143.b. Antiochus Epiphanes dicitus	143.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	144.b. Antiochus Epiphanes dicitus	144.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	145.b. Antiochus Epiphanes dicitus	145.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	146.b. Antiochus Epiphanes dicitus	146.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	147.b. Antiochus Epiphanes dicitus	147.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	148.b. Antiochus Epiphanes dicitus	148.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	149.b. Antiochus Epiphanes dicitus	149.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	150.b. Antiochus Epiphanes dicitus	150.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	151.b. Antiochus Epiphanes dicitus	151.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	152.b. Antiochus Epiphanes dicitus	152.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	153.b. Antiochus Epiphanes dicitus	153.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	154.b. Antiochus Epiphanes dicitus	154.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	155.b. Antiochus Epiphanes dicitus	155.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	156.b. Antiochus Epiphanes dicitus	156.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	157.b. Antiochus Epiphanes dicitus	157.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	158.b. Antiochus Epiphanes dicitus	158.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	159.b. Antiochus Epiphanes dicitus	159.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	160.b. Antiochus Epiphanes dicitus	160.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	161.b. Antiochus Epiphanes dicitus	161.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	162.b. Antiochus Epiphanes dicitus	162.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	163.b. Antiochus Epiphanes dicitus	163.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	164.b. Antiochus Epiphanes dicitus	164.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	165.b. Antiochus Epiphanes dicitus	165.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	166.b. Antiochus Epiphanes dicitus	166.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	167.b. Antiochus Epiphanes dicitus	167.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	168.b. Antiochus Epiphanes dicitus	168.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	169.b. Antiochus Epiphanes dicitus	169.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	170.b. Antiochus Epiphanes dicitus	170.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	171.b. Antiochus Epiphanes dicitus	171.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	172.b. Antiochus Epiphanes dicitus	172.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	173.b. Antiochus Epiphanes dicitus	173.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	174.b. Antiochus Epiphanes dicitus	174.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	175.b. Antiochus Epiphanes dicitus	175.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	176.b. Antiochus Epiphanes dicitus	176.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	177.b. Antiochus Epiphanes dicitus	177.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	178.b. Antiochus Epiphanes dicitus	178.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	179.b. Antiochus Epiphanes dicitus	179.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	180.b. Antiochus Epiphanes dicitus	180.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	181.b. Antiochus Epiphanes dicitus	181.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	182.b. Antiochus Epiphanes dicitus	182.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	183.b. Antiochus Epiphanes dicitus	183.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	184.b. Antiochus Epiphanes dicitus	184.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	185.b. Antiochus Epiphanes dicitus	185.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	186.b. Antiochus Epiphanes dicitus	186.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	187.b. Antiochus Epiphanes dicitus	187.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	188.b. Antiochus Epiphanes dicitus	188.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	189.b. Antiochus Epiphanes dicitus	189.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	190.b. Antiochus Epiphanes dicitus	190.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	191.b. Antiochus Epiphanes dicitus	191.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	192.b. Antiochus Epiphanes dicitus	192.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	193.b. Antiochus Epiphanes dicitus	193.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	194.b. Antiochus Epiphanes dicitus	194.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	195.b. Antiochus Epiphanes dicitus	195.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	196.b. Antiochus Epiphanes dicitus	196.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	197.b. Antiochus Epiphanes dicitus	197.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	198.b. Antiochus Epiphanes dicitus	198.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	199.b. Antiochus Epiphanes dicitus	199.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	200.b. Antiochus Epiphanes dicitus	200.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	201.b. Antiochus Epiphanes dicitus	201.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	202.b. Antiochus Epiphanes dicitus	202.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	203.b. Antiochus Epiphanes dicitus	203.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	204.b. Antiochus Epiphanes dicitus	204.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	205.b. Antiochus Epiphanes dicitus	205.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	206.b. Antiochus Epiphanes dicitus	206.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	207.b. Antiochus Epiphanes dicitus	207.b. Antiochus Epiphanes dicitus	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania	118.b. Antigoni amicitia cum Lysania
Amā accipitrus	208.b. Antiochus Epiphanes dicitus	208.b. Antiochus Epiphanes dicitus	1	

Antiochus regno pulsus	306.a	Antipater ueneficij accusatur à patre	Arabanes sacra tunica	25.b
Antiochus Theos dictus, Alexan. Epi	178.a		Arabes anno 13. circunciduntur	8.a
phanis filius Demetriū Nicanorem		Antipatri excusatio	Arabia ab Ismaelitis culta	18.b
uincit	135.b.136.a	Antipater in vincula cōiectus culpam	Arabum pugna cum Iudeis	159.a.b
Antio. Eupator contra Iudam	150.b	reijcit in Antiphilum	180.a Arabes Iudeorū legatos occidit ibi.	
Antiochus obſeffis in templo fidē uio.	Antip. mors & sepultura	181.b.182.a	Arabes uicti à Iudeis	ibidem
lat	130.b	Antipater fil. Salomes secunde	183.a Aradia insula	5.b
Antiochus occiditur	131.a	Antipater Gadia occisus ab Herode	Arachus pater Adrazari	69.b
Antiochi amicitia cum Ionatha	136.a	152.b	Aradus ciuitas	141.b
Antiochus à Tryphone tutore suo oc	Antipater Samarites	Antipatrum ue	Aram frater Abrahe	6.e.
cisus	138.a	neficij reum agit	177.b Arameni nunc Syri	5.b
Antiochi filiorum diffidium	142.a.b	Antipas filius Herodis qui & Antipa	Arandum quomodo	39.b
Antiochus Soter aliās Pius, Demetrij	ter	176.a.235.a	Arbeli uicus	226.b
Nicanoris frater Cleopatram fra-	Antipas tetrarcha factus Galil.	181.b	Arbores fructifere nō incidēde	42.a.
triad uicit uxorem	138.a	Antip. contra Archelāu fratrem pro	Area dei 20.a Arabia felix	9.a.
Antiochus Tryphonem uicit	ibidem	regno certat.	83.a.b Arca ciuitati Hiericho circulata mu-	
Antiochi perfidia & ingratitudi Si.	Antipatro regio trans Iordanem ce-	ri conciderunt	43.b.	
monem Matathiam	dit	186.a.b Arca dei à Palestinis capta	53.b	
Antiochus contra Hyrcanū Iohānem	Antipater Iasonis legatus Iudeorum	Arca Besamis deuenit	54.a	
dū pugnans tandem cum eo amici-	Antipatris opp. 230.b	(136.b Arca missa Cariathiarim in domum		
tiam componit	138.b	Antiphilus ueneficij & cōiurationis	Aminadab reducta	54.b
Antio. in bello Parthico occisus	ibid.	reus contra Herodem	177.b Arca relata Hierosolymam	69.a
Antiochus Cyzicenus, Antiochi Sote-	Antiphili epistola ad Antip. secūdum	Arcam profanis manibus artrecan-		
rī filius, uincitur ab Aristobulo	ab Herode deprehensa	180.a tes extinguebantur	53.b	
Hyrcani Iohannis filio	139.a Antonius Centurio	263.b Arca templo Salom. importatur	83.a	
Antiochus Gryphus Philometor, fra-	Antonius contra Vitellium	280.a Arca tabulas Mosi conditas habuit		
ter Demetrij Gryphi contra Antio.	Antonia uxor Drusī maioris	193.a ibidem		
ebū Cyzicenum	ibidem	193.b Arce Noe reliquie in Carris	210.a	
Antiochi mors	141.b Antonia filia Clau. ex Petronia	213.a Arcades antiquitate non esse insignes.		
Antiochus filius Antio. Cyziceni cum	Antonia turris, arx & castellum olim	Arce ciuitas 5.b.81.a	(310.b.	
Antiocho Pio profligauit Seleucū	Baris	140.a.230.a.294.b Arche ciuitas	45.b.	
filium Antiochi Gryphi & occidit	Antonia incenditur	251.a Archelais uicus	187.a.	
ibidem		Antonia fundamenta diruta	294.b Archel. rex Cappa. 167.a.168.b.187.a	
Antiochus Anti. Gryphi filius Antio.	Anuath uicus qui & Borceos	258.a Archelaus Herodis iram in filium &		
chum Cyzicenum prostrauit	ibid. Anxiōramus fil. Iorā sacerdos	107.b fratrem mitigat	233.a.	
Antiochus contra Iudeam nifus occi	Aoth assertor Israelitarum ab Eglon	Archelaus excusatio corā Hero. 173.b		
ditur	142.b Apama concubina Darij	138.a.159.a Archelaus filius Herodis	176.a.	
Antipater qui prius Iamnei, Antipas	Apamea ciuitas	138.a.159.a Archelaus iniuste accusatur à fratre		
Hyrcano amicus	144.a Apheca ciuitas	92.b 168.a.b		
Antipater & Hyrc. tertius ad Arc-	Aphaci turris	253.b Archelao legatur regnum à patre		
tam regem Arabum configiunt	Aphrica unde dicta	9.a 181.b.239.a		
144.a.220.b	Aphthasis uicus	270.b Archelai uerba ad populum fibi gra-		
Antipatri uictoria de Aegyptijs	Apollinis templum Rome impēsis Au-	gusti fundatum	182.a.	
147.b.222.b	gusti fundatum	185.b Arch. ad Cesarē nauigat 183.a.239.b		
Antipater tyrannidis accusatus	ibi. Apollonius dux Sama. uincitur	128.b Archelai & Antipatri concertatio &		
Antipater pr̄es Iudee factus	ibi. Apollo. Antiochi iudex occisus	128.a pud Augustum pro regno Iudee		
Antipater muros Hierosolymitanos	Apollonius Titus à Ionatha Abbarō	179.a. & deinceps usq; 239.b		
restruit	148.a uincitur	134.b Archelaus regno dignus pronuncia-		
Antipater Iudeis inuisus	148.a Apollonius Alexandri, legatus Iudeo	tur	184.a.	
Antipater ueneno interiū per	Mala-	139.a Archelao absente Iudea uariustumub		
chum	151.a.b Apio legatus Alexandrinorum Iude	tibus affligitur	184.a.240.a.b.	
Antipater, filius Hero. primi	151.b os accusat.	196.a Archelaus Rome agens à Iudeis accus		
Antipatralitia	171.b Apionis aliquot calumnia & figmen-	satur	185.b.241.a.	
Antipater omnibus inuisus in patrem	ta de Iudeis	320.a Archelaus non rex, sed ethiarcha fa-		
malevolus, odij disimulator, uxore	Aqua Gennifaron	136.a fūs	186.a.241.a.	
ducit Aristobuli fratri filiam	Aquila Caligulā gladio cōfudit	203.a Archelaus Glaphiram fratrem ducit.		
175.a.b.232.a.254.a.b	Aquila pr̄es Alexandriae	207.a uxorem	187.a.242.a.	
Antipatri & Pherore conspiratio in	Aqua calide apud Amaunta	268.a Archel. exilii & somniū 187.a.242.a.		
Herodem	176.a.b.235.b Aquileia ciuitas	168.b Archiuum publicum incensum	251.a	
Antip. cōiuratio prodita	176.b.235.b Arabarchis quid significet	25.b Arcus dei, Iris	4.e.	

Azotorum pessis	34.a	Balthasar qui & Nabon rex Babylo-	Berythij Vero auxiliantur	185.b.
Azymorū sc̄tiuitas	30.b.102.a.105.a	nus	110.a Berreac ciuitas	142.b.
B		Balthasar captus	110.b Eronice ciuitas, dlm Elana	85.a
Baal deus Achab & Tyriorum	70.a (90.b.98.a	Balthasar prodigium	110.c Beronice filia Salomes p̄rie, uxor Ari	
Baal templum Samarie concrematur,	68.a		stobuli queri	167.a
eiusq; sacerdotes interrimutur	98.a	Banach princeps militiae Solomon.	Beronices nomine plures fuisse de pro	
Baal templum in Hiero. euersum	99.a	81.a genie Herodis	genie Herodis	192.a.193.a.194.a
Baaras radix qua demones effugatur		110.d Berosus Chaldeus de arca Noe	4.4	
Baasa filius Micheli	89.b	110.e Berosus interficit 77.a Berosus meminit Abrabe	6.a	
Baasa interficit Nadab eiusq; regno	78.a.b	110.f Berosus refragatus ambitioni Adonie	Berosus de rege Sennacherib	103.b
potitur		110.g Berosus de rege Nabuchodon. 109.b	Berosus de rege Nabuchodon.	
Baasa à Creone occisus	90.a	89.b Banaias suffragatus Salomoni, in regē Berothi ciuitas	44.b	
Babe liberi luunt poenas	103.a	ibidem Bersabee puteus	8.a	
Babel interpretatur confusio	4.b	103.b Banaias Adonie & Ioab occidit 80.a Bersabee ciuitas	91.b.55.a	
Babylon ciuitas	22.a	101.b Bersellens Galaadites beneficiis in Da-		
Babylon à Cyro & Dario capta	110.b	22.a Barbarus Norbanus	203.a Berselci filios David moriturus com-	
Babylon Selenco Nican. subditur	121.a	203.b Barbarorum infidie contra Herodem	mendat Salomonii	79.b
Babylon. turris descriptio & extru-	155.a	203.c Beryllus Neronis pedagogus	214.a	
stro		4.b Barcematim ab Isaac capitul	10.a Besedci filius Vri	26.8.29.a
Babyloniorum studium in capiendas ur		210.b Bardanes, filius Artabani rex Parbo	Besemoth uicus	276.a
be Hierusalem	106.b	rum a suis occisus	Besfort torrens	65.b
Babyloniorum regum successio	109.b	210.b Baris mons	4.a Betharantha ciuitas Iulia dicta	188.a
Babylonij Hierosolymitas captiuos ab		220.a Bether	283.a	
ducunt & perimunt	107.a	Baruch scriba & discipulus Hieremias	Bethel ager, q̄d significet	10.b
Baca uicus	257.b	Baruch scriba & discipulus Hieremias	Bethel ciuitas	57.4.87.a
Bacchides hostis Iude Machab. uastat		105.b.107.b	Barzafarnes satrapa Parthia	152.a
Iudeam 131. & deinceps 217.b		156.b	Bethbel urbs capta	47.a
Bacchides nictus cū Ionatha Abbaron			Bethlehem ciuitas tribus Iude ibidem	
foedus iniit	133.a	Basemath filia Iismaelis uxor Esau	Bethlehem à Roboam stracta	88.a
Bacchides occiditur	217.b	10.a.12.b	Bethlepton toparchia	276.b
Bachuran ocus		73.b Basima filia Salomonis uxor Achina-	Bethbomis ciuitas	142.a
Bacchus pater Beniae		81.a dab	Bethboron uicus & ciuitas	113.b.192.a
Beon rex	912.a	912.a Bassus Macherunta & Herodium ca-	81.a Bethsabee uxor Vrie	72.a
Bagatheus eunuchus	117.a	304.b	Bethsabee prodit tcmoritatem Adonie	
Bagoas phariseus	176.b	pit	304.b 78.a	
Baia oppidum Campanie	195.b	Bataltidis regio	38.a Bethsabee petitio à Salomone	80.a
Balaam propheta filiis Israel benedixit		258.u Bethsaida ciuitas Iulia dicta	188.b	
ac rursus contra illos consilium de		164.b Betbzā ciuitas nūc Scythopolis	66.a	
dit Balach	36.a.b	Bathuel filius Nachor	6.a Betiso locus	283.b
Balaam asma loquitur	ibidem	Batbyllus uenenum Roma afferens ap. Betjanis uicus	54.a	
Balach rex Madianitarum		236.b Betjamic à Gracis Scythopolis	130.a	
Balaam prohetam consulit contra Israelitas		176.a Betjamic populi	54.b	
ibidem		202.b Betsephō ciuitas in bll. Balaor	72.a	
Baladas rex Babyloniorum	104.a	Batus mense genus	81.b Betfura ciuitas à Roboam stracta	88.a
Balam ciuitas	56.b	Bebriacum oppidum	278.b Betfura à Iude Machab. capta	129.b
Bala famula Rachelis collocatur iu-		22.a Betfura à Simone Matathia expugna-		
cob	11.a	Bebriacus locus	276.b tur	136.a
Balas Rubenita	33.b	Begabri uicus	112.a Betjirite Antiocho Eupatori se tra-	
Balath urbs à Salomone condita	85.a	112.b Belesemius scriba Cambysis	244.a lunt	130.b.116.a
Balathana locus	176.a	33.b Beleus fluvius	41.b Bethoralocus	100.a
Ballas rex Sodomitarum	6.b	Belliorum leges	135.b Betbulla	132
Baleas rex Sodomitarum	ibid.	Belfectida ciuitas		
Ballistarum uis	261.b	Beniamin ad Ioseph mittitur	16.a Bettthora uicus Iudea	128.b
Balsami radicem regina Aethiopie pri-		Beniamin quasi furti reus capitul	16.b Bettoron ciuitas	253.b
ma Iudee intulit	85.b	Beniamin tribus quam ob causam dele	Betzacharie locus	288.a
Balsamum nasci in Hiericho	159.a	Beniamin tribus quam ob causam dele	47.a Bezechin regio	46.b
221.a		Beniamite uxores rapiunt	47.b Bezched uicus	ibidem
Balthasar Daniel in Babylone vocatus		47.b Bezched uicus	257.b	
108.b		Benezel Galadites	48.a Bezetha	254.a
Berxbus ciuitas		Bibaste castrum	75.b Bibaste castrum	134.a
		574. Bibimastin dux	120.a	

Birzito villa	131.a. te Iudeorum tutanda	codem. Caſſader rex Macedonie post Al. 121.a
Bitthora urbs à Salomōe cōdita	85.a. Caius filius Agrippē	183.a. Caſſius Longinus praes Syria post vi
Blasphemia lex & pena	39.a. C. Caligula filius Drusi. 193.a. (193.a. tellium	166.a. 209.b
Bobus terra aranda, nec diuerso gene-	C. Caligul. committitur tutela Agrip.	Caſſius Chereas Claudio inimicus mor
re seminanda	39. b. C. Caligula quartus Rom. imp.	te multatur. uide Chereas
Bochor iucus	74.a. C. Caligula Herodem cum Herodiade	Caſſius praes Syria post Crassum
Bochorus pater Sabee	76.a. exilio damnat	147.a. 222.a
Boethus pater Simōis Cāthare	195.b. 244.a. Caſſius Iudeā uarijs malis afficit 151.a	
Booz cognatus Elimlech ducit Ruth	lippi donat	Castomachi à Iuda Mach. uastat 129.b
uxorem	52.b. 53. a. C. Caligula Petronium contra Iudeos	Castor Iudeus 287.a.
Booz columna	82.a. legat	Caſtra regio 66.b.
Borceos uicus	258.a. C. Caligula litera ad Petronium de ſta	Catalogus pontificum à tempore Salo
Bosfor ciuitas Arabic	38.a. tuis erigendis 197.a. (197.b. 200.a. monis uſq; ad captiuitatem Baby-	lonican 107.b.
Bophorani	249.b. C. Caligula crudelitas & arrogantia	41.a. C. Caligula infidijs Caſſij Chereas inter Catullus Libye praes punitus 309.b.
Bos cornupeta	41.a. C. Caligula insidijs Caſſij Chereas inter Catullus Libye praes punitus 309.b.	Boum triturantium ora non obligan-
da	emptus	200.b. Caule locus 108.a.
Brachus legatus	40.a. C. Caligula mollities 194.a. 200.b. Cedessa ciuitas	206. C. Caligula uxor occiditur cū fil. 205.a. Cedron uallis 136.a.b
Britanni laudantur	206. C. Caligula uita & eruditio	ibi Cœlia prouincia 130.a. 278.a.b
Britannicus occisus	213.a. C. Sempronius Romanus	213.a. Ceilani & Ceilite prouinciales codē
Brixellum	278.b. Caleph regio	46.b. Celeb filius David 67.a.
Brundusium urbs	153.b. Caleph explorator Chananea	32.b. Celenderis ciuitas Cilicie 178.a
Bubo emminofus Agrippē	194.a. Calistus libertus C. Caligula	201.b. Celer millenarius disceptus 212.b.
208.b	Calimander à Iudeis uictus	139.b. Cenez Israelitas ab Assyrijs affuerit
Bubastis flumen	312.a. Calliroe fons Iordanis	181.a. 48.b
Burrus princeps militie Claudiij	313.a. Cambyses Saba Meroē nominauit	Cendebeus dux Antiochi Soteris
Buzi sacerdos	18.a. Cambyses Aegyptum uastauit	à Simone Matathie uictus 138.218.e
Buzus, pater Simōis socii Hero.	164.a. Cambyses Hierosolymam & templum	Cenedeus 255.b.
C	restaurari prohibuit	112.a. Ceparius Quirini, senator 147.b.
Abrothalia locus	32.a Cambyses Damasci defunctus	ibidem Cephalon frater Antipatri primi
Cades locus	45.b. Camon ciuitas Galaadinorum	50.b. 144.b. 220.b
Cadmus Milesius	310.b. Campus Curicus	70.b. Cerastes pater Pausanie 119.b.
Cælio Bassus occisor Sexti Cœf.	223.b. Campus maximus, regio	81.a. Cerealis Samarie expugnator 263.a.
Cesarea Cappadocie olim Moga	5.a. Cana uicus 220.a. Canatha	228.b. Ceremonie sacerdotum & pontificum
Cesarea olim Stratonis pyrgus	164.b. Candelabra & canthari templi	Salotabernaculi 30.a
213.b. 208.b	monis	82.b. Cesennius Gallus Galilea inuadit 253.b
Cesarea ab Herode extorta	169.b. Canidius Gallus Cos.	156.a. Cesennius Petus 305.b
Cesarea Iudeorum cedes facta	252.a. Capernaum fons	267.a. Cestius Gallus 257.b. 252.b.
Cesarea magna Iudeorum & Syrorū	Capbarsala locuſe & cāpus	Cestius Iudeam explorat per Neapo-
sediſſo	142.b. 169.	213.b. Capbarin ciuitas 278.b. litanum 248.b.
Cesarea Philippi olim Panneas	188.b. Capbarsamala uicus	131.b. Cestius Iudeam populatur 253.a
Cesarea Philippi Neronia dicta	214.b. Caphartophan uicus	276.b. Cestij exercitus cœfus 254.a
Cesares, Romanorum reges dicti	85.a. Caphedon Samareorum seductor	190.b. Cestius Hierosolymam obſidet 253.b.
Cesaris pugna contra Aegyptios ad-	Caphetra ciuitas	278.b. Cethæus filius Canaan 5.b.
iuuantibus Hyrcano lamnei & An-	Capiron locus	144.b. Cethbin filius Iani 5.a.
tipatro	148.a. 222.b. Capito Gessij Flori centurio	247.b. Cethima insula, nunc Cyprus eodem
Cesaris beneficentia in Hyrcanum ter-	Capitolium Rome Iouis templū	200.a. Cetura uxor Abrahæ 9.a.
tium, & Antipatrum primū, eiusq; filios	Capadoces olim Moschini	9.a. Chabulan terra 84.b.
143.b. 147.b. Capree insula	192.b. Chacad Hebreorum Sapiens 81.a.	
Cesonia uxor Caligule occisa	Captiuorum mos supplicandi	Chadam 70.b.
Cain fratricidium	2.a. Captiuorum & peremptorum numer.	Chereas infidae in C. Caligulam 200.b.
Cain que inuenit	3.a. Tito Hierosolymā obtinente	Chereas impedit Caligulā gladio 2.c. 2.b
Caine filij Enos etas	3.b. Carmelus mons	81.a. 142.b. Chereas Claudio inimic. occidit 206.b
C. Antonius Consul	145.b. Carran locus	10.b. Chalcis ciuitas 145.a. 147.a.
C. Fannij decretum pro Iudea	Carorum prouincia amoni ferax &	Chaldei olim Arphaxadei 5.b.
C. Iulij Caesaris decretā pro Hyrcano	reliquijs arce Noe celebris	Chaldei insurgunt cōtra Abrahā. 5.a
tertio, & gente Iudea	148.b. Carthago à Tyrijs condita	313.a. Cham filij & ex eis gentes 5.a.b
C. Caesaris cades	150.b. Carthaginenses laudantur	249.b. Chananeus filius Cham 5.b.
C. Martius Censorinus	170.a. Carus Pharisæus occiditur	176.b. Chananea regio 5.b. 7.b
C. Norbanu Flacci epistola pro liberta	Caspie pyln	191.a. Chananea fame preſsa 6.b.

Chananei inimici Isaac	10.a Cleopatra uxor Ptolemei Epip.	125.a Crassus preses Syrie post Gabiniū pe-
Chananeorum exercitus in Gabaoni-	Cleopatra filia Ptolemei Epiphan.nu-	cunias templi Hierusalem depreda-
tas	44.b bit	ibidem tus 146.b.222.a
Chananeos occidens	42.a Cleopatra Ptolemei Philometoris filia	Crassus apud Parthos occisus 147.a
Chananeorum terre natura	45.a spōndetur Alexen. Epiphani 134.a	Craterē templi Salomonis 82.b
Chananei à Iosue deuicti	codem Cleopatra Alexandro erupta nuptum	Cremona ciuitas 280.a
Chananei ab Israelitis deuicti	47.b datur Demetrio Nicanori 135.a	Creon occidit Baasan 90.a
Chananei rur sūs occupat Hebr.	Cleopatra uida Antioch. Soterem le	Cretē Iouis templum 127.b
Charanacha Ammonitarū metropolis	uirum ad nuptias & ad Imperium in Culmen loci nomen	94.a
Chariathiarim ciuitas 54.b	(70.b uitat	138.a Cumanus preses Iudea post Tiberium
Charra ciuitas	6.a Cleopatra insidiata Ptolemeo Lathy-	Alexandrum 211.b.245.a.b
Chebron fons	108.a ro filio	141.b Cumanus à Iudeis accusatus, in exilium
Chebrō ciuitas uastata 130.a.278.a.b	Cleopatra Selene regina Syrie 143.b mittitur	212.b.245.b
Cheferite populus	44.b Cleopatra Alexandrā tertia cum filio	Cusardus rex Assyriorum 48.a
Chelion filius Elimlech	52.b fugere inuitat ad Egyptū 157.a.b	Cuspius Fadus Syria preses 209.b
Cherubim figuratiōes arce Mosi	Cleopatra ac Antonij amor 288.b	Cuspius Fadus in Iudeam missus ibid.
Cherubim templi Salomonis	82.a Cleopatra M. Antonij animum inci-	Custobarus ab Herode affine suo occi-
Chetomene uestis sacra	27.b tat in Herodem	163.a
Cheton lineum sacrum	codem Cleopatra malitia 158.b.288.b	Custobarus 214.b
Chiatemrite populus	44.b Cleopatra cū Antonio uicta ab Augu	Custobarus Iudeorum legatus 251.a
Chira aurarius Salomonis	82.a sto	161.b Cutha fluvius 102.b
Chodolochomorrus Assyriorum dux	Cleopatra Hierosolymitis, uxor Hero	Cuthi & Cuthaeorū trāsmigratio 102.b
Chœrilus poeta	16.b dis maioris	176.a Cuthai qui & Samaritæ 102.b.139.a
Chozabi Madianius	37.a Cleopatra uxor Geſiij Flori	215.b Cuthaeorū insidia cōtra Iudeos 114.a
Chronica ab initio mundi usq; ad ca-	Clitus leue sue manus abcfis	256.b Cynaras rex Cypri 202.b
ptitatem Babylonicam	107.a Cluditus Rom.uir consularis	202.b Cypris uxor Antipatri, Herodis maio
Chusus & Chusei	5.a Cœle Syria	314.b Iris filia 192.a.222.a
Chufi amicus David	73.a Cœnopolis locus	254.a Cyprus insula, olim Cethima 5.a
Cilicia olim Tharsus	5.a Colchi	249.b Cyprus ciuitas 230.b
Cinnamus princeps Parthorum	210.b Colobium quid	72.a Cyprus capitul 252.b
Cinnira musica instrumenta	82.b Columnæ templi Salomonis	82.a Cyprianus maritus Cypris filie Phæse
Cintabres ponderis genus	27.b Cos insula	141.b Cyrene ciuitas 147.a 21192.b
Circuncisionis origo	7.b.88.b Concilio locus	69.a Cyrenei laudantur 249.b
Circuncisio Iudeorum & Arabū	8.a Consilium sapientum Palestinarū pro	Cyrenus preses Syrie populum Iude
Cis pater Saul, filius Abihel	55.b arca dei	54.a orum censet 187.b
Civilius dux Germanorum	303.a Conuallis benedictionis	94.a Cyrus Persarum rex cōtra regem Ba-
Ciuitas prima	3.a Conuallis gigantum	69.a by'lonium 110.a
Ciuitas fugitiuorum	38.a Copinum fluvius	5.b Cyrus Iudeorum captiuitatem rela-
Clasicus dux Germanorum	303.a Coponius cum Cyrenio missus ad cen-	xat 111.b
Claudius C. Caligula patruus	202.a sendum populum Iudeorum	242.a Cyro ignorante Hierosolyma & tem-
Claudius quomodo imperium suscep-	204.a Corban quid significet	279.b plum restaurari prohibetur 112.a
rit	Core filius Esau	35.a Cyrus filius Xerxis, aliás Artaxerxis
Claudius à militibus imperator electus	Core contra Mosen seditio	200.b uel Assueri 116.b
204.b.205.a	iorem & edicta pro Iudeis 207.a Corecum 250.uiris exustus	12.b Cyzicus ciuitas 139.a
Claudij beneficentia in Agrippam ma-	Claudius stolam cōseruare Iudeis con-	33.b
iorem & edicta pro Iudeis 207.a Core contra Mosen seditio	Core ciuitas	34.b D
Claudius stolam cōseruare Iudeis con-	145.a.220.b	Acē Parthos inuadunt 211.b
cedit, & Herodi Chalcidis regi pon	Cornelius Leo, tabellio Claudij	Dagon deus Palest. 53.b.288.b
tifices & sacerdotes instituendi au-	209.b	Dagonis templum in Azoto 134.b
toritatem donat	Cornelius Faustus Sylle fi. muros Hie-	Dagon castellum Hiericunis 138.a
Claudij obitus	209.b rosolymorū primus consedit Pom.	Dalila Samsonis meretrix 52.a
Claudij tempore famis facta	peio ciuitate obſidente 145.b.221.a	Dalmatē populus 249.b
Clearchus philosophus Iudee gentis	Cornelius Sabinus	Damascus unde instituta 5.b
meminit	Cornelij Sabini mors	207.a Damascus subditur David 70.a
Clemens complex coniurationis in C.	314.b Corona pontificis in tabernaculo	28.a Damascus ab Assyrijs capte 101.b
Caligulam	Corona aurea templi Salomonis	82.b Damascus capta ab Alex. Mag. 120.a
Cleodemus propheta	201.a Correion locus	54.b Damascenorum ingens clades 704.
Cleopatra filia Ptolemei Philometoris	9.a Corus quid	164.a Dan fons Iordanis 7.a
jungitur matrimonio Alejandro Coza Idumeorum deus.	Cotys rex minoris Armenie	208.b Dan filius Iacob 11.a
Epiphani	134.a Cozabi scortum Samarie	162.b Danitæ quam terram sint foriti 45.b
		37.b Danitæ in montana fugati 48.a

Danciuas conditit	48.a. David filij	87.a Demetrij cum Ionatha Abaron amici
Dan uastatur ab Asa	90.a. David dolet ob mortem Abner	67.b. tia 133.a.
Danielis historiz 108.b. & deinceps	David occisores Abner execratus ibi.	Demetrius in prelio contra Alexandrum Epiphanem occiditur 133.b.
usq; ad initium lib. II. Antiquitatum.	David mortem Isboset ultus ibidem	Demetrius Nicander Grypus Demetrij
Daphne suburbii Antiochiae 155.b	David omnem principatum Irael cons.	Demetrius Nicander Grypus Demetrij
Darda sapiens Hebreorum 81.a. secutus	68.b	filius contra Alexandru Epiphanius 135.a.
Darius Medorum rex contra Babylo-	David uxores et filij	ibi. Demetrio uxori Alexandri Epiphanius
niam	110.a. David primus Microfolyman nuncu-	nubit 135.a.
Darius Persarum regni affectus, do-	pauit	ibi. Demetrius Ionathe Abaron sacerdo-
nat Hebr. libertate & muneric ad	David Palestinos uicit Hierosol. 69.b.	tum confirmat 135.b.
restoratione urbis Ecclii 112.a. b	David fodus cum Thou rege	70.a. Demetrius in Ionathan ingratus a Try
113. a	David iterum bella insert Palest. 69.b.	David Apameno superatur & ca-
Darij questioes cubicularijs proposito	David iniuria ultus in Ammonit. 70.b.	pitur ibidem & deinceps
112.b	David amore Bethsabee captus 71.a	David rex contra Hyrcanum lo-
Darij promissio ad Zorobabel, & mu-	David adulterij arguitur a Natha	bannem 139.a.
nificantia in Iudeos 113. a.	David reconciliatur deo	71.b. Demetrius ab Alexandro Zebenna su-
Darij epistole ad prefeclos Syrie &	David revocat Absalom	peratus, ad Cleopatram uxorem fu-
Phoenicia & ad Samaritas 114.a	David a fil. Absalō regno pellitur 73.	giens, non recipitur, tandem interiit
Darius ab Alexandro uictus, ad Per-	David exercitu contra filium instruc-	occisus ab Antiocho Cyziceno ibi.
sas fugiens remeauit 120.a.	74.a. Demet. Eucerus rex constituitur 142.a.	Demet. Eucerus rex constituitur 142.a.
Dario mortuo Xerxes si. succedit 114.	David filij sui Absolon mortem luget	Demetrius Eucerus Alexandrum 14-
Darius filius Artabani regis, obses da-	75.a	mneum uincit 142.a. b
tur Tiberio Cesari 191.a. David regnum recipit	ibidem	Demetrij contra Philippum fratrem
Darij. prefeclos equitū Agrippa 251.a	David inimicos in gratiam recipit ibi.	bella 135.a.
Datu & Abirom uiui absorpti 34. b	David rursum contra Palestinos bella	Demetrius Pöpej libertus Gadarenis
Dathema castellum 129.b. gerit	Demetrius Phalereus bibliothecae Pto-	76.b. praeficitur 146.a.
David filius Iesse p.istor ouian in re	David ab Achimath impeditus per A-	Demetrius Andromachi filius 171.b
gem eligitur & ungitur 59.a.	bisai defenditur	Demetrius Alexandrinus 215.a.
David assumitur in citharecum & ar-	59.b. David uariometrorum genere canti-	ibidem Demetrius Phalereus bibliothecae Pto-
migerum a Saul 59.b.	ibidem Demetrius Philadel. praefectus 121.a.	mei Philadel. praefectus 121.a.
David pugna cum Goliath. 60.a	ca & hymnos componit	ibidem Demetrij epistola ad Ptolemaeum pro
David Goliath funda prosternit ibide	David mandati dei oblitus in censem-	transcribendis libris Iudaicis 122.a.
David cōcitatur iuidia apud Saul 60.a	do populo	77.a. Demoteles tabellio Darij regis 127.a.
David fuga ad Samuelem 61.a.	David impensas ad opus templi parat	Desius mensis 150.a.
David & Ionathan insurandum faci-	77.b	Dei opifia 2.4.b.
unt	61.b. David Salomonis filio mandat edificati	Dei sententia super hominem 2.b.
David fugit hincinde ad uarios 62.a	onem templi	Dei ira super Iraelitas 32.b.
David furiosum se simulans, liberatur	David Sacerdotes & Leuitas ordinat	Deuteronomij historia 34.b.
deterra Geth	codem 78.b	Dei preceptum ad Saul ut Amalechi-
David Palestinos inuadit 62.b.	David morituri uerba ad Sale.	tas penitus debeat 58.a.
David proditur a Zipheis 63.a.	79.b	Deus irascitur Saul ob inobedientiam
David pietas erga Saul dominionum licet	David post annos septuaginta mori-	58.b
hostem	79.b	Deus obedientia, non sacrificiis dele-
David contra Nabal arma mouet 63.b	Davidis sepulchri diuinitate	58.b
David Abigail ducit uxorem 64.a.	138.b. statut	Dei indignatio contra Achab 91.b.
David castra dormiētis Saul ingressus	Deborah fraelitarum prophetissa 49.a	Dex loquitur ad Nathan de structura
lanceam surripit 64.a.	Decem precepta legis	24.a. templi 69.b.
David Serritarum & Ammonitarum	Decime leuitis dande	35.a. Deus carpit Salomonem per prophe-
pronicias denastat 64.b.	Decimae leuitis lxx	39.a. tam 86.b.
David factionis suspectus prælio absti-	Decreta aliquot Romanorum pro	Hyr Diagoras Melius 325.b.
nere iubetur	Iudeis 148.a. b	Dicearchia ciuitas 200.a.
David consulto deo, insequitur Amale-	65.b. Dedicatio templi a filiis transmigratio	114.b. Digestio structura templi Salom. 82.a.
chitas	148.b. Deliorum decretum pro Iudeis	150.a. Diglath 2.4.a.
David mortem Saul dolet	66.b. Delon ciuitas	145.a. Diluvium 3.b.
David filij	67.a. Delta locus	147.b. Diluvij qui scriptores meminerūt 4.a.
David scriptis epitaphium Saul & Io-	Demenetus orator	141.a. Dine stuprum a fratribus vindicatum
nathe	ibidem Demetrius Seleuci filius factus, An	6.a
David fit rex tribus Iuda	ibidem	Dinasus pontifex 215.a.
David Michol uxorm suam recupe-	iochum Empatorcm & Lysiam in-	131.a. Dineas qui & Arctas, Obode succes-
rat	terficit	131.b. Dineas qui & Arctas, Obode succes-
	ibidem Demetrij infidie aduersus Iudam	173.a. for

Dineas Silium beneficij traducit apud Edom cognomentum Esau	12.b.	Eliasib sacerdos post patrem suum Iosepharem	106.a.	
Cesarem ibi. Egzbathana locus	III.4.114.a.	achim	116.a.	
Dineus pater Eleazar latronis	213.a.	Egesarius rex Babylonis	110.a.	
Diocles de rege Babylonio	109.b.	Egzon Moabitum rex Israelitas ser.	111.b.	
Diogenes quidam à Pharisieis occisus	uitate affligens ab Aoth interimi-	Elica princeps militie tribus Iuda	101.b.	
143.a.220.a.	tur	Elicias maior	196.b.	
Diodorus legatus Iudeorum	139.a.	Eleon mons	248.b.	
Diodorus Apamenus qui et Tryphon Elam filius Sem	Elamite	Elidenses	230.b.	
uide in dictione Tryphon.		ibidem Elisas, Blisei	54.a.	
Dion ciuitas	142.b.	Eleazarus pontifex	1.a.	
Dionysius Tripolitanus	145.a.	Eleazarus Moysi filius	19.a.	
Diophatus pseudograph. 173.b.234.a	Eleazarus filius Aarō, patri successor	Elon princeps Israelitarum	51.a.	
Dius hist. de rege Hira	84.b.313.a.	in sacerdotio	35.b.	
Drimi nomen loci	152.b.	Eleazarus moritur	47.b.	
Distrus mensis Macedonum	114.b.	Eleazar filius Dodi vir fortis	76.b.	
Divortij lex	40.b.	Eleazarus frater Simonis Iusti sacer-	Enabris locus	265.b.
Dius ciuitas Macedonum	120.b.	dotum adeptus	122.a.	
Dochis princeps militie Salom.	81.a.	Eleazar et Ptolomei Philadelphi al-	Enfron ciuitas à Iuda Machabeo ca-	
Dodoris filius Herculis	9.a.	terne epistole	122.a. pta	
Dodus pater Eleazar	76.b.	Eleazar mortuo Manasses patruus Engadda	63.a.258.a.	
Doech Syrus famulus Saul	62.a.	succesbit	125.a.	
Doech proditor beneficiorum Achiae	Eleazarus Apphus vel Mauro filius	Epaphroditus Iosephum ad historias	1.a.	
mlech in David, sacerdotes iussu Metathie	scribendas inuitavit	128.a.		
Saul interficit	62.b.	Ephan cognatus David	76.b.	
Domitianus	280.a.	Eleazar ab elephante opprimitur	130.b.	
Domitian expeditio in Germanos Cy-	303.a.	Ephesina ciuitas	149.b.	
Gallos	Eleazarus Crassum redimit pro spolia	Ephod uestimenti genus	28.a.	
Domiti. Acnobarb. pater Nero.	213.a.	Ephraim filius Ioseph	15.a.	
Domitius Nero	ibi.	Ephraim trib. levitarū prefectus	31.b.	
Domitius Sabinus	263.b.287.b.	Eleazarus pontifex post Iozarum Bo	Ephrata locus	12.a.
Dora ciuitas & castellū Idumea	138.a.	Eleazarus filius Arme pontificis in sa-	be	9.a.
Doritarum facinus in Iudeos	207.b.	cerdotum succesbit post Ismaelum	Epicrates Iudeis Scythopolim prodi-	
Dorenſis regio	81.a.	Iabi	188.b.	
Doris ciuitas	45.b.	Eleazarus cuiusdam Iudeorum facti-	Epiphania	5.b.
Doris uxor Herodis	151.b.	onis autor multatur à Fado	209.b.	
Dorotheus minister Ptolomei	123.b.	Eleazarus Ananias scriba capituy	Erebinthonicus uicus	291.a.
Dortus Iudeus	212.b.	Eleazar latro à Felice captus	213.a.	
Dosithei perfidia in Hyrcanum	terti-	Eleazar quidam cōspirationis Iude	Esau cum Iacob habitacula pertitus,	
um	160.b.	orum contra Romanos autor	250.b.	
Dositheus ab Herode occisus	162.b.	Eleazar filius Iairi	primatum uendidit	12.b.
Dotan urbs	95.b.	Eleazarus Simonis	251.b.	
Draconis leges	310.b.	Eleazarus Ananias scriba capituy	Esau cur & quando uocatus sit edom	ibidem
Droma concubina Gedeonis	50.a.	214.b.	Ezechon puteus	9.b.
Drusilla Agrippae maioris filia, uxor Eleazarus Samei		291.b.	Esdre historia	ui.b.
Antiochi Comagen. regis	209.a.	Eleazarus sicariorum princeps	306.b.	
Drusilla Felici nupta	212.b.	Eleazar scribe acceptis à Xerxe literis	Esdras scriba	
Drusus maior Tiberij frater Antonie	laudata constantia pro conseruatio	Hierosolymam proficiscitur	115.a.	
mari tus	192.a.	ne legis ad Antiochū Epiph.	Esdras consulto Achanomio abdicat a	
Drusus Tiberij filius	ibi.	228.b.	licenigenas sacerdotum & levitarū	
Drusum turris	164.b.230.a.	Elephantine oppidum	279.b.	
Due tantum tribus à captiuitate Hie-	Eleuza ciuitas nunc Sebaste	Esdras moritur	111.b.	
rosolymam redierunt	155.a.	169.b.		
E	rum præses lapsus de sella defun-	Eserimoth locus	115.b.	
E Balmons	45.a.	Eli filius Ithamar sacerdos & Israélita	225.a.	
Ebisar ciuitas	64.a.	Eli filius Ithamar sacerdos & Israélita	Essonorum heresis de animabus & cor-	
Ebutius Decadarchus	268.a.	Etus est	poribus	
Ecateus historiographus meminit A-	Eli filiorum uita & mores	243.b.		
braam	Eli filii bello cadunt	52.b.53.b.		
Echibene uxor Ezechie, mater Manas	Eli pater Semie	Efin quid significet	38.a.	
se	Eli filius Samaris Babylonij	53.a.		
	104.a.	Eliab filius Iesse	Eteron mons	45.b.
			Ethicus	206.b.
			Ethan habitaculum Samson	51.b.
			Etheus princeps militie David	74.a.
			Eua quid significet	3.a.

Eua quomodo inducta & rursam ex- pulsa sit paradiſo	Filius à matre coetus	296. b Gaulim oppidum	38.4
Euaretus delator filiorum Hero. 173. a	Flaccus rector Syrie	192. b Gaulanitis	81.4.252.4. 253.4
Euchei populi ab Hira uicti	Flumina paradisi	306. b Gaulanitis regio	142.6
Eui rex Madiaritarum	Fluvius aque, sanguineus	2. a Gaza capta ab Alexandro	120.4.
Euila & Euilei	Fœdus pœci	21. b Eadem capta à Iudeis	141.6
Euodus libertus Tiberij Cesaris	Fonteius Agrippa occiditur	8. a Gazarim oppidum	76.6
Eupator Ptolemaeus	124. a Fornicarie mulieris merces	303. b Gebonitis oppidum	252.4
Euphrates fluuius paradisi	2. a Fortunat⁹ libertus Agrip. maio.	39. a Gehegleth cognomen Rahuelis	20.6
Eupolemius filius Iohānis Gaddis	131. b Fratris defuncti semē excitandū	195. b Gedō liberavit Israel de Amale.	49.4
Euripus id est piscina	127. a Fronte Iudeorum iudei	40. b Gedeonis uisio	49.4
Eurycles delator filiorum Hero. 173. a	Fullonis monumentum	297. b. 301. a Gedeon 70. liberorum pater, & unius	50.4
Eurychus fur & delator Agr. 193.4. b	Fulvia à profugo Iudeo seducta	283. b naturalis	
Euxinus pōtus in quo Ionas à ceto est	Furius centurio	190. a Gedeonis hostes, sui interfectores facti	
euonitus	100. b Furtilex	145. b ibidem	
Exercitus instruendi ratio	31. b	41. a Gelboemons	64.6
Exodi historia	18. b	Gellius Marci Antonij libidinis mini-	
Ezechias filius Achaz rex Hierosolymorum	G Ad princeps Sichimitaru⁹	ster	157.6
morum	Gabaa oppidum	47. a Gemellus ex aula Hero. exclusus	171.6
Ezechias sacrificia diu intermissa re-	Gabaa etymologia	159. a Genasar lacus	188.6
uocat	Gabaa uastatur ab Israelitis	47. b Genath porta	283.5
Ezechie oppresio ab Assyrīis	Gaba oppidum Galilee	163. a Gerara locus Palestine	8.4
Ezechie succedit fil. Manasses	103. a Gabala oppidum	142. b Gera pater Semai	73.6
Ezechias solatur ab Esaiā proph. 103. b	Gabao	253. b Gera pater Aoth	48.6
Ezechie languor eiusq; uite proloni-	Gabaonite	44. b Gerasa	258.4. 255.4
gatio	ibidem	144. b Gerareth ciuitas	89.6
Ezechiel propheta adhuc puer cū alijs	Gabaōit. callide federati cū Iesu	ibidem Geraditidis regio	ibidem
in Babyl. captiuus abducitur.	105. b	76. b Germani milites mortem Caligule ulti-	
Ezechiel in Chaldaea prophetans non	Gabaonite liberantur	55. b 203. a	
auditur	Gabaonitarum punitio	89. b Germani ab ira revocati	204.4
Ezechielis prophetia de Sedech. 107. a	Gabatha loci nomen	81. a Germani laudati	249.6
Ezi mater Iosie regis	104. b	142. b Germani milites Caligul. 203. a. (189.6	
Exrica tutator regni Israel	Gad filius Iacob	146. a Germani augurium de Agrippa maio-	
	Gad propheta David	259. b rc	194.4
	Gadara opp. expugnatum	275. b Gessaban filius Ioe rex Israel	99.6
	Gadara restauratur	94. a Gersus filius Moſi	21.6
F Abatus à Syleo occisus	Gadara expugnatur à Vespasi.	11. b Gessius Florus præses Iudea post AL.	
. Fabius ceturio Hierosolymorum	Gadare deditio	11. b. 81. a binum	214. b. 246.6
muros ascendit Pompeio urbē ob-	Gaddi oppidum	144. b Gessij genus & malitia	215.6
sidente	154. b Galaad mons	5. a. Gessur regio	67.4
Fabius Damasci rector	151. b Galaaditis regio	277. b. Getha fluuius	2.6
Fames sub Herode in Iudea	163. b. 230 Galata oppidum	278. a. Geth urbs & regio Palestini	45.6
Fames tempore David	76. b Galate olim Gomerite	61. a. 62.4. 100. b	
Fannius M. fil. Cos.	139. a Galba imperator	44. b. 55. b. Getho urbs Palestini	54.4
Fauſtus Cornelius	221. a Galbe mors	151. a. Getuli olim Euilei	5.6
Felix Malachi frater à Phaselo fratre	Galboa loci nomen	Gezerenna ciuitas	69.4
Hero. superatus dimittitur	151. b Galgala loci nomen	259. b. 93. a	
224. a	Galilea sub ditione Herodis	155. b. Gigantum genus	45.6
Felix preses Iud. post Cuma. 212. b	227. a.	268. b. Gigantum conuallis	69.4
Felice præſide Iudea latronibus & se- ductioribus populi referta	Galilee descriptio & fertilitas	249. a. b. Gimor prophetia mittitur ad Baſan	
246. a	Galilei deficiunt ab Herode	267. & inde Giscalia oppidum	
Felix à Iudeis accusatur, succidente	Gallus centurio	258. a. Giscalia à Tito capitul	255.4
Portio Festo	214. a Galli	121. a Gison, id est cancellus	269.4
Ferreus mons	276. b Gilmo regio, que Gilō in biblijs	89. b	82.6
Festum luminarium	129. b Gamala oppidum	142. b. 254. b. Ginalis uicus	212.4
Ficula uicus	125. a Gamala situs, obſidio, & excidiū à Ti-	Ginea	258.4
Filius Israël eductio de Aegypto	to factum	267. & inde Giscalia oppidum	255.4
Fili⁹ pro parentibus non puniendi, &	Gamatitica	121. a Gison, id est cancellus	269.4
: contra	41. b Gargazus		

Glaphira filia Archelai regis Cappa-	Hebron ciuitas	9.b Henoch sicut 365. annos	9.b
docie, uxor Alexandri filij Herodis	Hebron Sare sepulchrum habet	9.a Heraclea ciuitas	280.b
167.a.231.b	Hercea filia Iaphra, uxor Herculis	9.a Hercules auxiliatus filii Abrahe, du-	
Glaphira arrogans	232.a Hecateus Abderita	314.b xit uxorem filiam Iaphram	9.a
Glaphira nuptiae cum Archelao affi-	Hecatontamachi qui dicantur	141.a Herennius Capito creditor Agrippa	
ne, & mortalia super marito, eiusq; Hedrous princeps milit.	93.a 192.b		
somniū & interitus 187.a.b.242.b	Helan rex filius Baasa à Zamaria occi	Herodes 15. annorum preficitur Gali-	
Gnidus loci nomen	142.a ditur	90.a lee	148.a
Gobolitis Idumea	12.b Helchana uir levita	53.a Herodes maior accusatus fisti iubetur	
Goboth loci nomen	24.a Helchias gazophylax	107.b.114.a apud Hyrcanum	148.b
Godolias preses constituitur Hierosol.	107.b Heliab unus opifici tabernaculi	29.a Iudea expellit	151.b
lymis	107.b Heliab unus opifici tabernaculi	90.b Herodis fuga in Idumeam	153.a
Godol. interimitur per Ismaelem	108.a Helias Thesbites pro. increpat Achab	152.b.224.a.b	
Goliath Palestini proceritas	59.b & pascitur à coruis	90.b Herodis fuga in Idumeam	153.a
Goliath prosternitur à David	60.a Helias filium uidue Sareptane refusci	91.a Herodes Romam pergit	153.a.225.b
Gophna	151.a tat	90.b uere tetauit 148.b.149.a.223.a.b	
Gophnitica toparchia	218.a Helias pseudoprophetas Baal occidi in Herodes Syric preficitur	151.a.223.b	
Gorgias superatur à Iuda Mach.	128.b bet, & fugit Iezabel	91.a Herodes Romam pergit	153.a.225.b
Gorion occisus	274.h Helias inungit reges, futuros ultores	Herodes accusatur apud M. Antonium	
Gorion Iosephi filius	270.b Achab	ibidem	152.a.224.a.b
Gorion Nicodemi filius	251.b Helias mittitur ad Achab propter Na	Herodis bellū cū Parthis	152.b.224.b
Gotarzes rex Parthorum	211.a both iniuste occisum	91.b Herodes à senatu Romanoru, rex Iudo.	
Gotholia filia Achab, uxor Ioram, re-	Helias inuasores suos ulciscitur	94.b pronunciatur	153.b.226.a
gina Hierosolymorum	93.a.96.b Helie occurrit Achab	94.b Hero.Roma rediēs Antiganū & Hie-	
Gotholia studet extermaare genus Da-	94.b	rosoly, obficit 154.a.155.b.216.a	
uid	ibidem	Herodes Galilea potitus, latrones de-	
Gotholia perimitur	98.b Helie habitus	94.b let	154.b.216.b
Gracchus Sabino auxiliatur cōtra Iu-	Helie precibus pluxia suspensa rediēt	94.b	
deos	184.b 91.b	Herodes Hyrcanum interficit	160.b
Greci laudati	249.b Heliachim tutor regni Ezech.	103.a Herodes mandat uxorem occidi	161.a
Grecorum impudens arrogans	5.a Heliachim pontifex custos thesaurorū	91.b Herodes propter occisam uxori mor-	
Grecorū omnia esse noua Iosephus asse	Iosue	95.a bo corruptus	162.a.b
rit	310.a Helim	23.b Herodis auaritia	156.b
Grecorum antiquissimi Chaldeis pre-	Helopolis leonum ciuitas	103.a.134.a Hero. edifica	163.a.usq; 166.a.230.a
ceptoribus usi	310.b Heliseus propheta efficitur	91.b Herodes propter occisam uxori mor-	
Greci cur ut plurimum inter se diffenti	Helisei prophetia	99.b	
unt	310.b Heliseus hostes obsecatos ad Iorā tra	Herodis seuitia in amicos & liberos	
Granicum flumen	119.b ducit, ubi de eo plura	95.b Babe	162.b
Grana ciuit. à Iuda Mach. capta	129.b Heliseus moritur	99.b Herodes theatra & quinquennalia in-	
Grapte cognata Sirae regis	278.b Heliseus post mortem miraculis cla-	stitutis Hierosolymis	163.a.b.230.a.b
Gratus miles	205.b ruit	99.b Herodes oppida & templa cōstruit in	
Guta oppidum	155.b Helisei sepulchri natura	99.b honorem Augusti Cesaris	164.b
Gihon fluuius paradisi	2.a Helisei fons	276.b Herodis beneficentia erga populi, tem-	
Gihon Græcis dicitur Nilus	codem Hellanicus historiographus	310.b pore famis	164.a.b.230.b
H	Helladici populi à Iano orti	5.a Herodis profectio ad M. Anto. & pe-	
Alabarches i. princeps salis	Helleponthus Lysimacho post Alexan-	ricula	155.a
211.b	drum cēsit	121.a Herodi uarie infidie fructe	155.b
Hastarte & Herculis templum	84.b Helpis una ex uxoribus Herodis pri-	Herodis nuptie cum Mariamne	155.b
Heber & Hebrei	5.b mi	176.a Herodis instantia apud M. Antonium	
Hebr. iudees euadūt per Mosen	25.a Heman unus ex sapientibus Hebreorū	pro morte Antigoni	156.a
Hebr. potiti Amorreorum terra	35.b Hemath ciuitas	(81.a Herodes sacerdotiū Ananelo dat alic-	
Hebr. patria iura transgresi	105.a	Hebr. uicti à Palestinis	157.a
Hebr. uicti à Palestinis	37.a Hemathenus rex cū David fœdus inijt	nigene	157.a
Hebr. uictoria de Palestinis	65.b 70.a	Herodes tradit sacerdotiū Aristobu-	
Hebr. numerus ē Babylone redeūtum	54.b Hemor rex	12.a lo	157.b
in Hierusalem	Hemsanea sacra tunica	27.b Herodis dolo Aristobulus submergi-	
Hebr. bellum cum Amalechitis	112.a Heniochi laudati	249.b trr	158.a
Hebr. bellum in Chanānos in scio Mo	22.b Henoch	3.a Herodi diadema imponit Anto.	219.b
Hebr. bellum in Chanānos in scio Mo	Henochia prima ciuitas mundi	Hero. amore uoris infanit	158.a.231.b
Hebr. genealogia	33.a Henoch & Helie mortem nemo uidit	Cleopatram occidere molies,	
	6.a 94.b	dedit Aegyptum	159.a

Herodes uenator, bellator, & sagitta	lis	181.a	Hiero boam contra Abiam monet bel
rum insignis liberator.	230.b	Herod. moriturus mandat ut se mor-	lum
Herodes sacerdotis filiam ducit uxo-		tuo Iudeorū primores interficiantur	89.a
rem, delubraq; & statuas erigit cō		Hierob. ex generis eius extinctio 89.b	
tra legem	164.a.b	181.a Hieroboam filius Ioe rex Israel qua-	100.b
Herodis solertia erga populum cōpe-		181.b Hieroboam mortuo succedit filius Za-	
scendum	165.a	ibidem charias	100.b
Herodes struxit transiitum subterrane	Her. pōpa funebris & sepulta	182.a Hieron Hebreia lingua munitione	68.b
um in templum	166.b	186.a Hierosolyma Bēiamitis tributaria 46.b	
Herodis lex noua in fures	166.b	Herodis uniuersa prosapia 192.a.235.a Hierosolyma sub Abram Solyma dī	
Herodes filios suos Romā mittit	164.b	Herodes secundus, filius Herodis ma-	68.b
Herodes filios Roma rediit, in ma-		ioris ex Mariamne pōfiscis 235.a Hierosolymorum reges quot & quan-	
trimonium defponet	167.a	167.a Herod. filius maioris Herodis ex Cle-	107.a
Herodes Agrippa occurrit in Asia &	opatra	176.a Hierosolomitarū 3000. ducuntur in Ba-	
Ionia, & eius munificēta in cū ibi.	Herodes ciuitates quasdā condit	189.a byloniam	105.b
Herodis cū Iud. controuerſia	167.b	238.b Hierosolyma obfessa à Sussacho	88.a
Herodis cōtouerſie & reconciliatio	Herodes Artabanum & Vitellium cō	Hierosolyma obfeditur & capitulat à Ba-	
cum filijs	168.a.b.231.b	uiuio excipit	190.b bylonijs
Herodes iterum quinquennale certa-	Herodis amor in Herodiadem, & eius	191.a imperio Xerxis	116.a.b
men celebrat	169.b	bellum cum Areta	191.b Hierosolyma obfessa à Ptolemeo est capta 124.b
Herodis liberalitas erga Rhodios	Herod. obitus eiusq; filij	176.b.177.a Hierosolyma à Pompeiu Ma-	
169.b	191.a	192.b Hierosolyma exponitur fiscalibus Ro-	
Herodes agonotheta dictus	ibidem Herodias filia Aristobuli, soror A-	193.b Hierosolyma captata per Pompeiu Ma-	
Herodes glorie cupidisimus, inq; su-	grippe maioris.	194.b Hierosolyma obfessa ab Herode	
os saeuissimus	ibidem Herodes Agrippa inopiam imprope	195.b.244.a Hierosolyma obfessa ab Herode	
Herodes sepulchrū David infelicitat-	gnum	196.a deinceps	226.a
aperit	170.b	197.b Hierosolyma excedit initium	
Herodes amoris in nurum falso accu-	Herodis exilio damnatus, Herodiade	208.b Hierosolymorū mœnia locupletius ex	
satus, irascitur fratri	171.a	198.a manorum	ibidem
Herode ab eunuchis ueritatem odij ex	Chalcidis	209.b Hierosolymam primus David nuncu-	
torquenti, amici eius inuicem se ac	Herodi confertur potestas instituendi	210.a Hierosolymam primus David nuncu-	
euisant	171.b	pontific. & sacerd.	211.b Hierosolymam primus David nuncu-
Herodes Alexandrū filium in uincu-	Herodianus insidiatus Antiocho Gry	212.b Hierosolymam primus David nuncu-	
la coniicit	172.a.234.a po	213.b Hierusalem obfeditur à David	ibidē
Herode apud Cesarem absente defici	Herodium castellum	225.a Hierosolyma oppresio sub Floro	247.a
unt Trachonite ab eo	172.b Herodion oppidum	153.a.225.a Hierosolyma conspiratio facta, belli cū Ro-	
Herodes Nacebum Arabum ducē oc-	Herodij situs & munitio	167.a manis seminarium	350.b
cidit in prelio	172.b Herodotus Halicarnas.	85.a. 88.b Hierosolyma obfessa à Cestio	253.b
Herodes traducitur à Syleo apud Ce-	Heroum ciuitas	177.b Hierosolyma excedit initium	270.a
sarē propter cēsos Arabes	173.a Hester bistoria	116.b Hierosolyma descriptio	283.b
Herodes Nicolaum Damascenū legat	172.a.234.a po	141.b.230.b Hierusalem obfeditur à David	ibidē
Hiere. Elegidō Iosie descripsit	105.a Hierosolyma obfessa ab David	225.a Hierosolyma oppresio sub Floro	247.a
ad Cesarem, per quem ei reconcili-	Hieremias p̄ternit, prophetans non	153.a.225.a Hierosolyma conspiratio facta, belli cū Ro-	
atur	173.a.b.174.a.234.b	167.a manis seminarium	350.b
Herodes quo pasto in filiorum necem	auditur, predict Hierosolyma ex	85.a. 88.b Hierosolyma obfessa à Cestio	253.b
anbelauerit	173.a.b.174.a.234.b	177.b Hierosolyma excedit initium	270.a
Herodis uxores & liberi	176.a.235.a Hieremias prophetia de Sedechia	116.b Hierosolyma descriptio	283.b
Herodes Bathaneam regionē dat Z-	106.b Hierosolyma quoties & à quibus ca-	141.b.230.b Hierusalem obfeditur à David	ibidē
mari Iudeo Babylonio	176.a culis	225.a Hierosolyma oppresio sub Floro	247.a
Herodes accusat fratrem Pheroram,	107.b	153.a.225.a Hierosolyma conspiratio facta, belli cū Ro-	
Hierem. Aegypti subuersione & trās-	177.a.b Hiericho capitulat à Iudeis	167.a manis seminarium	350.b
eiusq; uxorem conſpirationis dela-	235.b Hiericus à Romanis diripitur	85.a. 88.b Hierosolyma obfessa à Cestio	253.b
tos	178.236.b monem insurget	177.b Hierosolyma excedit initium	270.a
Herodi prodū tur p mortē Pheroram	154.b Hiericus rex inungitur ab Helia	116.b Hierosolyma descriptio	283.b
neficia in cū parata	154.b Hiericus ab Heliae inunctus extermina-	141.b.230.b Hierusalem obfeditur à David	ibidē
Herodes Antipatrum subitarie Roma	176.b Hiericus ab Heliae inunctus extermina-	225.a Hierosolyma oppresio sub Floro	247.a
reuo catum, reum agit ueneficij co-	Hiero boam filius Nabath contra Salo	153.a.225.a Hierosolyma conspiratio facta, belli cū Ro-	
ram Varo	178.236.b monem insurget	167.a manis seminarium	350.b
Herodes Antipatro in uinculo cōdicto,	ibidē Hieus Oziā eiusq; quadragintaduos	85.a. 88.b Hierosolyma obfessa à Cestio	253.b
Hiero boam fugit ad Sussachum	86.b al	177.b Hierosolyma excedit initium	270.a
legationē mittit ad Cesarem	87.a familiares occidunt	141.b.230.b Hierusalem obfeditur à David	ibidē
Herodes morbo iam obnoxius quid e-	107.b Hierosolyma adduces pop. in idololatriā, Hilus sacerdos	225.a Hierosolyma oppresio sub Floro	247.a
gerit, & morbus eius immiedicab.	87.b Hippicosturris	153.a.225.a Hierosolyma conspiratio facta, belli cū Ro-	
i	B	167.a manis seminarium	350.b

Hippa oppidum	88.a	fugient	144.a.b.220.b	Iaddus sacerdos filius Iohannis Mana
Hire rex Tyri amicus David	68.b	Hyrcanus adiuvante Areta Arioboru	sen fratre ob cōnubium alienige-	
Hire epistola ad Salomonem	81.b	lum fratrem vincit 144.a.b.220.b	ne probet ab altari	119.b
Hire munera ad Salomonem	84.b	Hyrcanus pauper & tenax	144.b Iaddus Alexandro Magno Hierosolym	
Hire enigmata à Salomona soluta ibi.		Hyrcano confertur sacerdotium à Ce	man ingressuero occurrit	110.e
Hira filius Abybali	codē	sare	147.b.221.b Iaddo mortuo succedit Omias filius	
Hire meminerunt Menander & Dius		Hyrcanus accusatur tyrannidis cod.	120.b	
ibidem		Hyrcanus Herodem ad iudicium fisti Lael filius Iesse		59.a
Hispani laudantur	249.b	iubet	148.b Iac̄r Galaadinus princeps Israëlitarū	
Historie uere indicium	310.b	Hyrcano capto, aures praeduntur	50.b	
Historiarū scriptores quid capiēt	1.a	153.a.225.a	Laber mulier occidit Sisara	49.e
Hominis etas	6.a	Hyrcanus è vinculis redit ad Herodē	Lamblicus	147.b
Homicidij inquisitio	39.b	157.a	Lamis filius Simeonis	codem
Hor mons in quo sepulta soror Mosi		Hyrcanus interficitur ab Herode	Lammia defixitur ab Oxis secū	100.b
35.a		160.b.231.a	Lanias rex	312.e
Horodes filius Artabani regis, pre- clarus	189.a	Hyrcanus quidam pontifex taberna- culum stola pontificie reseruanda	Lapha expugnatio	262.b
Horodes imperator factus, ob ferita- tem à Partibus occisus est		extruxit	190.b Lardes saltus	13.e
Hostiarū genera uaria pro uarijs	30.a	ibi. Hyrcanus filius Herodis regis Chal-	Iaso filius Eleazarī Apbi	131.b
Hostes etiam sepeliendā	41.a	cidis	211.b Iesus pater Gedeonis	49.e
Huc ciuitas	6.a	I	Lazara ciuitas	93.a
Hiesos, hoc est, reges pastores	312.b	Abel filius Lamech ex Ada	Iazihel proph. solatur Iosephat	94.a
Hyrcanus filius Iosephi Tobie	125.b	Iabella ciuitas uastatur ab Asa	90.a Iberes populi olim lobeli	5.a
Hyrcani astutia & prudentia	126.a	labes ciuitas Galaadina	56.a Ibidum natura	19.b
Hyrcanus mittitur ad Ptolemeū Epi- phanem	codem	Iabessiu populi	Ide scelus de Paulino & Mondo	190.e
Hyrcanus Arionem in vincula cōiicit		Iabis Chananeorum rex occisus	49.a Ida in crucem agitur	190.a
126.e		Iabis princeps Hebr. occiditur	49.a Ideas filius Nerie sacerdos	107.b
Hyrcani ar guta responfio ad Ptolemeū		Labite terrefacti per Naas	ibi. Idola inquista à Laban	11.b
sum de opibus que conuene ante cū laciebant		Labite corpus Seul ui hostibus ablatū Idumea		358.e
sepeliunt		66.a Idu. ab Esau habitata & uocata	12.b	
Iaboch torrens		120.b Idumea & Gobolitis & Amalechitis		
Iacob torrens		28.a dicta	12.b	
Hyrcanus 100. pueros regis totidem		Iacimus filius Zamaris Babylo.	176.a Idumeorum rex Moysi uoto non accipi	
puellas regine donauit	126.b	176.b Iacob filij Isaac nativitas	9.b euit	35.e
Hyrcanus fratrum infidijs circunuen- tus, duos eorum occidit	126.b	Iacob benedictionem fatri suo Esau	Idumea Iude, inde Simōi cedit	45.a.b
Hyrcani edificia & mors	127.a	preripit	10.a Idumei à Iude uicti	129.b
Hyrcanus qui & Iohannes, filius Simō- nis Matathiae princeps sacerdotū factus, ob seddit Ptolemaeum interfic- torem patris sui	138.a.b.218.a	Iacob ad Laban fugientis uiso	Iudemae idu. uicti ab Abiasi	70.b
Hyrcanus sepulchrum David aperuit		Iacob ad Laban fugientis uiso	ibid. Idumei uicti ab Abiasi	
& cum Antiocho Sotere amicitiam iniit	138.b.218.b	Iacob cum Esau tabernacula partitus	Ieraphis mater Ioathan	101.e
Hyrcani militia contra Syros	139.a	magnam postea felicitatem conse- cutus	Iebosos unus fortissimo. David	76.b
Hyrcani cum Romanis amicitie & cū Alexandro Zebenna	139.a.b	Iacob luget filium suum Ioseph	12.b Iesse filius Obed, pater David	53.e
Hyrcanus Samariā captā delet	139.b	Iacob in Aegyptum ad Ioseph profe- ctio	13.b Iesua & Iesu filij Ascr	17.b
218.b		Iacob cum uisione luctatur	Iesus Naue filius	24.b.32.b
Hyrcano deus locutus	ibidē	Iacob cum Esau tabernacula partitus	17.b Iesus prophetat	42.e
Hyrcanus ob felicitatem inuisus Iude is		Iacob uita defungitur	17.b Iesus euerrit Hiericho	43.e
139.b. Iacob Soſe		18.a Iesus foedus iniit cū Gabonitis	44.b	
Hyrcani mors & laudes	140.a.218.a	Iacob Machabeus martyr	294.b Ies. Chanane. exterminari iubet	45.e
Hyrcanium oppidum	167.a	Iacobus Iude Galilæi filius crucifixus	330.b Iesu mors ciuiq; etas	46.b
Hyrcanus tertius	211.b	Iesu filius Ioseph	ceps.	113.b
Hyrcanus filius Alexandri Iamneſa		Iacobus frater Iesu Christi lapidatus	Iesu filius Elisaib à fratre Iōāne in tē	
cōsequitur 143.a.220.a	224.b	Iesu filius	cerdotum	
Hyrcanus ad regnum aspiras bello su-		Eliobō propheta increpat Hierob.	plo occisus	119.b
peratur à fratre	144.a.220.b	Iadō propheta	Iesu Iaso, fil. Simonis frater Omia, fa-	
Hyrcanus & Antipater ad Arctā cō- enc discerpitur		seductus, à le	cerd. proficitur & priuatur	127.e
ibi.		87.b Iesu cōtra Omia Menelaū seditio		

Iesus filius See pontifex	187.4	Iochim sacerdotis interitus	131.3	rosolymis sepultus	99.4
Iesu Christi preconum	189.5	Ios filius Ozie infantulus septem an	Ione prophete historia	100.a.b	
Ies. Boethi sacerdotio priuatur	164.4	norum clam nutritus in regem un.	Ionas Anne pontifex post Simonem		
Iesus Dannici filius pontifex	224.4	gitur	98.4	Cantaram	208.4
Iesus Gamalielis filius potifex	224.4	Ios templum Hierosolymitanum re-	Ionij populi à Iano descendunt	9.4	
Iethan Hebreorum sapiens	81.4	parat	98.4	Ionadab peruersum consilium	72.4
Iethus pater Amasia	74.4	Ios post morte Ioiade legum praeu-	Ionadab filius Samme solatur David		
Ietro alias Rachael soror Mosis	18.4	ricator factus occiditur succeden-	Ionathas filius Abiather mini-	72.4	
	25.4	te filio Amasia	99.4	ster David	78.4
Iezabel uxoris Achab, templum Baal Ios Zachariam prophetam in tēplo		Ionathas qui ex Abaron, filius Mata-			
construit	90.4	occidit	ibidem	thie	128.4
Iezabel occidit prophetas		Ios uastationē Hierosolymorum ab Ionathas eligitur in locū Iud.	132.4.218		
Iezab. interminata morte Heliæ	91.4	Asabel donarijs tēpli redemit ibi.	Ionathas ulciscitur Iohannem fratre,		
Iezab. de turri precipitata à canibus Ios fi.		Ios tribus iuxta prophetiam	99.4	et pugna ac foedus cū Bacchide	132.
deonoratur	97.4	Ios Amasiam uincit	ibidem	dro Epiphane	134.4
Iezara fons Samarie	93.4	Ios mater Iochim secundi	105.4	Ionathas capit Ioppen ex Azotum	
Iezarias princeps profugorum in ex Ioe regis parabola ad Amasiam	100.4	Ios Amasiam summus sacerdos ibi.			
ilio Babylonico	107.4	Ios Amasiam uincit	109.4	134.4	
Iezrael ciuitas	94.4.97.4	Ios Amasiam uincit	ibidem		
Israelite populus	97.4.98.4	Ioathabalus rex Tyriorum	109.4		
Illyrici laudentur	249.4	Ioathan diuinat	50.4	Ionathe uictoria de Apollonio Tiro	
Immolatio porcorū illegitima	127.4	Ioathan filius Hilla sacerdos	107.4	173.4	
Immunda que sunt	31.4	Ioathan filij Ozie regnum, gesta et Ionathas cum Antiocho Theo amici-			
Imperia in manu dei esse	194.4	mors	101.4	tiam init. à quo donatur munificen-	
Indathis dux Parthorum	138.4	Ioatham Achaz succedit	101.4		
Inuenta esse refutare	qua	Iochobel mater Mosis	19.4.25.4	Ionathas Demetrio Nicanore uicto,	
Inventores rerum celestium	3.4	Iocudus delator filiorū Herodis	173.4	mittit epistolas ad Romanos et	
Ios à commentarijs Ezechie	103.4	Iodaber ciuitas	70.4	Spartiatas	136.4
Ios scriba monumentorum	104.4	Iodos princeps de tribu Levi	68.4	Ionathas Nabatheos expugnat	136.4
Ioab cum Abner belligeratur	66.4	Ioan princeps militie Iosephat	93.4	Ionathas capit	137.4.218.4
Ioab Ascer Saruie princeps militie		Ioanes filius Zarij princeps profugo	Ionathas mors et sepultura	137.4.218.4	
		Ios filius	107.4		
David.		ibidem	rum in exilio Babylonico	107.4	Ionathas Absalom anticus Simonis
Ioab traducit Abner apud David et Ioannes populum captiuū redemit de					
traductū dolose occidit	66.4.67.4	manibus Ismaelis	107.4	Ionathas Sadduceus Hyrcani Iohan-	
Ioab princeps militie constituitur	68.4	Ioannes fratri Iude succedit	119.4	nus amicus	139.4
Ioab industria contra hostes	70.4	Ioannes Iesu fratrem ob sacerdotū Ionathas Onie legatus Iudeorum			
Ioab persequitur Sabee	76.4	in templo intermit	ibidē	149.4	
Ioab Amasam interrenit	ibidē	Ioannes filius Simonis pater Mata-	108.4	Ionathas pontifex occiditur	219.4
Ioab ciuitatem quam Sabee intraue-		Ionathas	128.4	Ionathas Iudeus	296.4
rat, obsecrit	ibidem	Gaddis filius Matathias occi-			
Ioab obfisionem soluit, misse Sabee ea		108.4.132.4	Ionathas Gynecinarius Rom. exustus		
pote per murum		ditur	310.4.		
Ioab constituitur in templo	80.4	Ioannis mortem fratres ulti	132.4	Ionathas filius Saul Palestinos dormi-	
Ioachaz patris sui Iosie successor min		ibidem			
filius	105.4	Ioannes Hyrcanus Simonis Matathias	entes aggressus perturbavit	57.4	
			138.4.4	Ionathas ignoranter maledicti reus fe-	
				ctus abducitur in Aegyptu	56.4
Ioachaz rex Syrorum	98.4	Ios abbas	108.4.4	ctus à patre morti destinatur	
Ioachas filius Hieu rex Iſrael	99.4	Ioannes Iouis patris, tabellio	191.4	ctus, oratio ad Saul pro David	
Ioachim qui prius Eliachim rex Hie-		Ioannes Eſsus			
rofylmorum constituitur	105.4	Ioannes Ananie	254.4	Ionathas iuramentum ad David	61.4
Ioachim tributariorus Nabuchodono-		Ioachim		codem Ionathas bello cecidit	66.4
for occiditur, surrogaturq; Ioa-		Ioachim	255.4	Ionathas post Caiphas	190.4
chim filius	105.4.106.4	fugit	269.4	loppe capta à Ionatha Abaron.	258.4
Loachim scipsum cum matre et cognata Ioannes Hierosolymitas in Romanos loppe capta per Vespasianum		incitat	270.4	34.4	
to Sedechia	105.4	Ioannes à Romanis capit		loram patri Iosaphat succedit	95.4
Loachim filius Iesu princeps sacerdo-		Ioannes Galileorum dux	301.4	loram Hierosolymorum rex, parrici-	
tum	114.4	Ioan. Idumeorum dux occisus	278.4	da et idololatra factus	96.4.97.4
Loachim mors et successio	105.4	Loachim filius Samuelis	286.4	loram mortuo uxores et filij occidun-	
Loachim alius, qui ex Alchimus, prin-		Iobuides pater Banacie	55.4	tur præter Oziam	ibidem
scepſ sacerdotum	131.4	Ioiadas potifex maritus Iosephath Hie	70.4	loram filius Achab Ochorie fratri	
		succedit	94.4.4		

Ioseph Achab filij Et regis Idumee bel-	Iosephus filius Simonis	254.b	Iscaboth filius Phinees	53.b
lum contra Moabitas	94.b Iosephus Matathiae.	Iсидis templum Rome destruunt pro-		
Ioram regis Israel gesta Et pericula sa-	Iosephus quibus causis ad historiā scri-	pter suprum Paulina	190.e	
marie facta	96.a.b bendam incitatus.	Ismael etymologia	7.e	
Ioram ab Hieu occiditur	97.b Iosephus Iudaicum bellum scribit ante Ismaelis genealogia	7.a		
Ioram filius Azarie sacerdos	107.b historiam Antiquitatum	7.b Ismael uxorem Aegyptiam duxit ibi.		
Iordanis decrevit Israëlitū transcur-	Iosephus sacerdotem se dicit ex genere Ismael filius Iabi pontifex	188.b.114.e		
tibus	45.b Machabeorum	170.b Ismaelis cuiusdam malitia in Godoliane		
Iordanis fontes	230.4.267.4 Iosephi eruditio Et etas, dum Antiqui	108.e		
Iosaphat historicus David	70.4.76.a tatum libros scriberet	217.b Ismael populum Masphat ducit capti-		
Iosaph. filius Asa patri succedit	90.a Iosephus Matathiae filius rectior utri-	uum	ibidem	
Iosaphat bellum cum Ammonitis	93.b usq; Galilee	254.b Israel uocatur Iacob Etymologia	12.	
Iosaphat filio Ioram accepit uxorem	Iosephus militaris discipline peritus	Israel filiorū oppresio in Aegypto	18.e	
93.a	254.b	Israëlite cur neruo lato non uescan-		
Iosaphat impetum Syrorū euadit	Iosephus quatuor urbium principatū	tur	codem	
Iosaphat increpatur ab Hico prophē-	amisit Et Iosephi gesta	256.a.b Israëlitarum multa milia occisa à Be-		
ta	Et deinde	iamitis	47.b.	
Iosaphat Moabitas Et Amonitas do-	Iosephus à Tito missus Iudeos ad dedi-	Israëlite uastantes Gabaa	ibidem	
mino pugnante uicit	94.a tionem Hierosolymorum abhorta-	Israëlite Beniamitarum miserti, despō-		
Iosaphat succedit Ioram filius	95.a turus	288.4.294.b dent eis uirgines labitas	48.e.	
Iosebeth uxor Ioadi furatur Icam in-	Iosephus lapide uulneratus	292.a Israëlite opprimuntur à Cusardo rege		
fantulum	98.4.b Iosephus ex uariarum gentium histo-	Abyriorum	48.e	
Iosedebi sacerdos in Babyloniam ca-	riis Iudaice gentis antiquitatem	Israëlite opprimuntur à Moabitis, Che-		
ptiuus	107.4.b ostendit	naneis, à Labin Et Amalechitis		
Ioseph filij Iacob somnia, eorumq; in-	Ioseph filij Amon regis laus	104.b	48.b.49.a	
terpretatio	12.b.14.a.b Iosias festinatē azymorū agit	105.a Israëlite iterum liberati per Deboram		
Ioseph per Ruben scrutatur	13.a Iosie mors Et successor	ibidem Et Barachum	49.e	
Ioseph in lacum ponitur	13.a Iosippus Herodis patruus, mulieribus	Israëlite uincunt Amalechitas Et spor-		
Ioseph Ismaelitis uenidit	13.b Herodis iussa prodit	158.a liant	24.b	
Ioseph continentia, ac fides erga herū	Iosippus ab Herode occis.	162.b.231.a Israëlitarum trecenti aquam manibus		
Ioseph continetia, ac fides erga herū	Iosippus fratruelis Herodis, eiusq; ge-	biberunt	49.b.	
Ioseph à carcerario lenius tractatur,	15.a Iotapate obſidio Et excidium per Ve-	176.a Israëlite liberati ab Amalechitis Ge-		
ner	Iosephus filius Antipatri, frater Hero	deone principe	ibi.	
Ioseph in lacum ponitur	17.a manus hostes	262.b Israëlitarum decem tribus transferre		
Ioseph frumenta uenidit	18.a Iozarus Boethi deponitur à pontifica	tur in Mediam ex Perside	102.b	
Ioseph etas, mors Et ossa	18.a tu	187.a Istob rex	70.b	
Ioseph filius Chami pontifex post Elio	Iozarus Boethi persuadet Iudeis cen-ithaburius mons à Placido occupatus			
neum Canthare	235.a sum admittendum	187.b 222.a.268.e		
Ioseph Hierosolymites pontifici insidi	Iozarus pontificatu priuatur	188.a.b Itham locus circa Hierosolymam	26.e	
atur	188.b.190.b Isaac immolatio Et constantia	8.b Itham ciuitas à Roboam structa	88.e	
Iosephus Caiphas pontifex	188. b Isaac coniugium cum Rebecca	9.a Ithamar filius Aaron	29.453.b	
Iosephus filius Thobie Omie sacerdo-	Isaac reprehemitur Abraba	7.a Ithobaal rex pater Iezabel soec A-		
tis nepos	125.a Isaac nascitur	8.a chab	90.b.98.e	
Iosephi concio, Et amicitia cum Ptole-	Isaac in Aegyptum profectio	9.b Ithurei subacti ab Aristobulo filio Hyr-		
maeo Epiphane	125.a.b Isaac expulsus ab Abimelech	9.b cani Iohannis	140.b.	
Iosephi mors Et laus	126.b Isaac oratio super Iacob	ibidem Iturius amicus Herodis	161.a	
Ioseph Gaddis pontifex	124.a Isaac etas Et mors in Hebron	12.a Iubal musicam coluit primus	3.e	
Ioseph Zacharie preficitur Iudeis	Isachar trib. sortita Carmelum	45.b Iubileus annus	31.b.	
Iuda Machabeo persequente Timo-	130.a cerdotis	119.b Iudei circumciduntur octavo die	8.e	
theum	ibidē situitur	Iudeorū captivi relaxati à Cyro m.b.		
Iosephus Iude mandato nō parens, in	Iboseth filius Saul rex Manalim con-	66.b Iudeorum resp. qualis ante captivita-		
Iosephus Iude mandato nō parens, in	Iboseth filius Saul rex Manalim con-	tem, Et qualis post fuerit	114.e.b	
Iosephus Iude mandato nō parens, in	Iboseth filius Saul rex Manalim con-	67.a Iudeorum reditus ad Hierusalem sub		
Iosephus Gorionis filius	125.a concubinam	68.a Necmia Et Esdra	115.e	
Iosephus Gorionis filius	254.b Iboseth occiditur			

Iudeorum Hierosolymam repetentium	Iudea mala præside Felice	213.b.253.a. Izatis mors ergo fia	210.b
numeris	113.b Iudea à sicarijs deuastata	214.a.	L
Iudeo. & Samaritanorū disceptatio	134. Iudea descriptio, iusq; undecim sor-	Aban despödet filias suas Iacob	
184.b.185.a	tes	258.a. 10.b.11.a.1	
Iudeorū studiū in reparando tēplo ibi	Iudea uenum exposita	305.b. Labenna prouincia	96.b
Iudei quando primum dicti	116.a Iudeorum ingens clades tempore azy	Laban in sequentis generum suum la-	
Iudei subiugati à Naas	96.a morum facta	cob somnium	111.a
Iudei multos inimicos trucidant	119.a Iudeorū seditio cōtra Samaritas	212.a. Laban fraudulentia	ibi.
Iudeorum seditio Hierosolymis	119.b Iudeorum contentio contra Syros	Labosfordarchus	110.a
Iud. status post Alexandrum	121.a 213.b.214.a.	Lacedemonij laudantur	249.a
Iud. in Aegyptum ducuntur	121.a Iudeorū & Cesarcensū seditio	247.a Lachis oppidum	88.a
Iudei absoluuntur	121.b Iudei Hierosol. occisi à Floro	247.b Lagus pater Ptolemei Soteris	151.a.
Iudeis beneficentia exhibita ab Afie	Iudeorum uarie clades & calamita-	Lais parens Phaltis	64.a
regibus	124.a tes 239.a.	& deinceps Lamech filij & uxores	3.a
Iudei infestatioēs passi à Samaritanis	Iudeorum studium circa ueritatem bi	Laodicensū decretū pro Iudeis	150.a
115.a.127.b	storiarum	311.a. Largius Lepidus	297.a
Iudei cogūtur abnegare legem	127.b Iudeorum cur pauci scriptores memi-	Lasthenes Cretensis	134.b
Iudeorū multi in spelunca exiū ibi.	nerint	311.b. Lazarus gigas Iudeus	191.a
Iudeis amicitia cum Romanis	131.b Iudeus quidam impostor qui simula-	Legum præuaricatoris poena	40.a
Iudeorum heres	136.b.188.a rat Alexandrū Herodis filii	186.b Leonum ciuitas Heliopolis	133.b
Iudeorum inuidia contra Hyrcanum	Iudeorum castra, loci nomen	222.b Lepidus à C. Caligula occisus	220.b
Ioannem	139.b Iudas Machabeus filius Matathiae	Leuias Hierosolymita	270.b
Iudeorum octingenti crucifixi	142.a Iude uictoria de Apollonio & Seron	Leui filius Iacob ex Lia	11.a
Iudei que oppida posederint regnan-	ducibus Antiochi	128.b. Lewitici historia	30.a
te Alexandro Ianneo	142.b Iude uictoria de Lydia & Gorgia	119.a Leuitarū principes et numerus	31.b
Iudei Rom. quādo primū subditi	145.a Iudas Hierosolymam occupat, templū	32.a	
Iudei Herode eos animante, bellum cō	& sacrificia renouat	129.a. Leuitarū trib. à militia segregatur	
tra Arabas expessunt	159.a Iude uictoria de Idumeis & Ammoni	35.a	
Iudeorum seditio cōtra Herodē	163.b tis & de Timotheo	129.a.b. Lewitis decimas dari iufit Moses	
Iudeorum oratio ad Agrippam pro Iude clara uictoria contra Nicanorē	167.b 131.b	eodem	
tuenda libertate	Iudas summus sacerdos factus cum Ro	Leges Mosaicæ uarie 30.a.b.35.a.e	
Iudeorum afflictio per Asiam & Li-	byam	deinceps	
uxores	170.a manis amicitias iungit	ibidem Lex noua Hero. in fures	165.b.
Iudeorum permisum, plures habere	Iudas nouissimo contra Bachidem pre	Libanus mons	44.b.81.a.147.a
Iudei ab Herode morti destinati, libe-	Iudas Esseus propheta	140.b.219.a Libes olim Phuti	5.b
rentur è carcere	182.a Iudas Arifci legis interpres	180.b. Libyas	144.b
Iudeorum tria millia ceduntur in tem-	Iudas Ezechie latronis filius	184.b Libya Phut instituit	5.b
plō per milites Archelai filij Herod-	Iudas Gaulonites concitator seditio-	Limoni Hebraice cheton	27.b
dis	182.b nis & autor quarte seſte Iudeorū	Iudeorū Lithius ciuitas	22.a
Iudeorum seditio contra Sabinū	184.a usq; 186 Iudas Ionatē	Liuia mater Tiberij Neronis	188.b
Iudeorum accusatio in Archelaum	Iudas Iude	251.b Lollius	144.b
185.b.241.a	Iudas Mertonis	292.a. Lot frater Sare adoptatus ab Abrā-	
Iudei à Pilato cæsi	189.b.243.b Iudas Machabeus martyrs	294.b ham	6.a
Iudei Rom. exceedere coguntur	190.b Iudas Eliasbi sacerdos	330. Lot separatus ab Abraham	6.b
Iudeorum constantia ad Petroniū pro	Iuda defuncto succedit frater eius Io-	119.b. Lot captus & redemptus	eodem
conseruatione legis	196.a.244.b bannes	Lot hospitatur angelos	7.b
Iudeorum ingens cedes Scelucie facta	Iudicum historia	ibidem Lot genuit ex filiabus	7.b
199.b	Iulia uxor Augusti Cesaris	46.b Lucilius Bassus	304.b
Iudeorum libertas sub Claudio Cesa-	175.b.188.b	169.b. L.Valerius, Lucij filius Cos.	147.b
re	207.a Iulia Augusti filia, & duarum ciuita-	L. Manlius L. Memnij filius	139.a
Iudeorum disfidium cum Philadelphi-	tum nomen	188.b L.Antonij decretū pro Iudeis	150.a
nis	209.b Iulia soror Caligule	206.b L.Lentuli consulis decretum pro Hyr-	
Iudea ueris tumultibus quassata, Ar-	Iuliani militis Romani fortitudo	canō & gente Iudea	150.a
chelao ad Cesarem profectio	184.b. 294.a	Lucius 30.dierum promortuis	40.b
240.a.	Iufurandum Iudaicum	9.a. Lucullus	143.b.220.a
Iudee tumultus sedat Varus	185.240. Izatus fil. Helene fit Iudeus	210.a. Lud. Iude populi	5.b

Lingdanum oppidum Gallie	195.b	Malachi infidiae contra Antipatrum M. Antonius accusatores Herodis occidi iubet	152.a.224.b
Lupus tribunus Cesoniam Caligule uxorem occidit	151.a.223.b	205.a Malichus interficitur	151.a.224. M. Anto. & Cleopatrae amor 228.a.b
Lupus mortem multatus	309.b	Malachus rex Arabum Herodem fru	M. Antonius Antigonum Aristobuli
Lupus rector Alexandrie	309.b	stratus	153.b interficit
Lusitani laudantur	249.b	Malathoes ciuitas	156.b.228.b
Luza regio	7.a	Malichus qui & Cleod. propheta	M. Ant. libidinis notatur 157.a.228.b
Lucus fluuius	138.b	Malachias	294.b Acciaco
Lycurgus legislator	322.b	Malthace Samaritis	235.a M. Antonius belli Romanoru dux cum
Lydda	258.a	Membre conuallis in qua requieuit Ab.	Gabinio contra Iudeos 156.a
Lydi populi olim Lude am	5.b.249.b	raham	7.b M. Antonij & P. Dolabellae decretis
Lysanias filius Ptolemei Minci	15.a	Manachasm genus Hebrei uelis	pro Hyrcano tertio, & gente ludea 149.b
Lysias Antiocho ad Persida profecto, Manachemi Esseni diuinatio de Hero	relinquitur ad deuast andam Iude	156.b. M. Agrippa Iudeorum iustitatus	
am	130.a	Manahen Sellum perimens , scipsum	167.a.b
Lysias superatur à Iuda Machab.	131.a	regem Israel constituit	101.a M. Publij decretum pro Iudeis 130.a
Lysias occiditur	131.a.	Manahen defancius in Samaria	101.a Marcus nepos Herodis 207.a
Lysias oppidum	145.a	Manahen succedit Phaccias filius	101.a Marcus preses Iudea post Coponium
Lysimachus Helleponit obtinet	128.a	Manahemus rhetor principatum Hic-	188.b
Lysimachus fratrem Aretam regem rosolymis usurpauit, & interfici	141.b.	Aram interfecit	M. Minutianus coniunx sororis C. Ca
Arabum	tur	ligule	202.b.206.b
Lysimachus occisus ab Herode	162.b	Manalim regio	66.b. M. Minutianus cōspirator in mortem
Lysimachus Pausania, legatus Iudeo- rum ad Romanos	249.b	Manna quid	C. Caligula 200.b
Ma	149.b	Manasses filius Ioseph	15.a.17.b. M. Antonius Julianus procurator Sy-
Macha filia Thamar uxor Ro boam	88.a.89.a.	Manasses & Ephraim praefecti	297.a
signis		31.b	rie
Macha rex	70.b	Manassis captiuitas & more	104.a regi infidias eunuchorum 116.b
Mabortha que & Neapolis	276.b	Manasses feliciter moritur	104.a Mardochei luctus de edicta contra tu
Macedones populi	5.b	Manasses filius Iohannis sacerdotis fra	104.a deos clade 117.b
Macedones laudantur	249.a	ter Laddi duxit uxorem Isacham	Mardocheus oratio ad deum 117.b
Machabeorum historie	127.a	Mardocheus purpura indutus circu	
Machabeus martyr	329.b	Samaritidem	119.b ducitur per Aman inimicum 118.b
Machamis filia Ptolemai uxor	David	Manasses ob connubium alienigena pro-	Mardocheus exaltatur à rege cod.
Machera Herodi uenit auxilio	155.a	hibetur accedere altare	ibidem Mardochei decreta super dieb. festis
155.a.227.e	um suscipit	15.a.17.b. Manasses Elcazari patruus sacerdoti	Iudeorum 119.b
Machera insolentia	227.a	Manasseas Damasee. de arca Noe	125.a Marc Pamphylicum diuisum 23.a
Machir Machabeus martyr	330.a	Manethon Aegyptius historiogra	4.a Marcon ciuitas à Gre. Samaria 90.a
Machir princeps Galaditidis	74.a	phus	312.a Marco filius Ionathan 80.a
Macherus à seditionis Iud. capta	252.b	Manethon refellitur à Iosepbo	316.a Maria soror Mosis moritur 35.a
Macherus à Easso capta	304.b	Manue pater Samsonis	51.a Marion Tyriorum tyrannus ab Hero
Macherus castellum Iudee	143.a	Maon desertum	63.a de superatus 151.b
Machir nutritius Miphiboseth	70.a	Maon ciuitas	63.b Maria uxor Archelai filij Herodis
Machon ciuitas uastata à David ibide	Mar amaritudo dicitur	23.a 187.b	
Macro pretotij prefectus	193.b	Mara interpretatur dolor	52.a Maria filia Agrippe maioris despōsa
Macrones populi	314.b	Marcellus curator Iudee constituit	Archelao Chelcie filio 209.a
Madianita populi	36.a	Pilato Roman profecto	190.b Marianupta Demetrio Alexanderino
Madianite uicerunt Israclitas	49.a	M. Tullius Cicero consul, Cn. Pompeio	ibidem
Madian ciuitas	20.a.	Hierosolymam & templum capien	Marianne filia Hyrcani & Alexan-
Madianitarū & Arabū strages	49.b	te	dræ,coniunx Herodis 157.a.192.a
Madianitarum exercitus	37.b	M. Agrippa beneficia in Iudeos	145.b. 124.a Marianne traducitur uiolati matri-
Mageddon loci nomen	97.b	M. Agrippa cum Herode amicitias	monij 158.b.231.a
Magedon ciuitas à Salomone condita	componit	164.b. 168.a Marianne auditio Herodis mādato de	
84.b	M. Agrippa Iudeorū libertates à Ro-	se occidenda maritum odio profe-	
Magnus campus	276.b	manis concessas confirmat & tue-	161.b
Magog Magogas instituit	5.a	tur	167.b Marianne accusatur ueneficij apud
Magus quidam seductor populi à Por-	M. Antonij epistola ad Hyrcanum ter	Herodem	162.a.236.b
cio festo occisus	214.a.	tium	151.b Marianne occiditur 162.a
Malachus Arabs nutritius Anti. qui M. Antonij decreta & edictum pro Iu		Maris rubri diuisio	22.b
Theos cognabatur	135.b.223.b	dais	152.a Marisa ciuitas 130.a.139.a

Mariissa à Roboam structa	88.4 Melchis occisus in bello	66.4. Mina quid sit	146.b.
Marisceni	139.b Melczarus legis peritus	210.a. Mineus rex Argypti conditor Mem-	
Marmerte laudantur	249.b. Melite ciuitas	302. a. phios	85.a.
Marsus preses Syrie post P. Petroni- um	Mella ciuitas à Iuda Mach. capta	29. b. Miniada	4.a.
	208.a Melum ciuitas	186.b. Minutianus cōspirator in morte C. Ca	
Marsus Agrippa maiori inimicus	Memphis ciuitas	19. b. ligule	200.b. 201.b.
	Memphis ciuitas à Mineo cōdita	85. a. Miphiboseth filius Iohathae queritur	
Marsias libertus Agrippa	192.b. 195.a Menander de obsecione Tyrionū	102.b. à David & ditatur	70.a.
Martyr quis sit	326.b. Menander transludit antiquitates Si-	Miphiboseth ambitionis delatus ex-	
Masnaemphitis pileum sacram	28.a. doniorum ex Phoenicia lingua in	heredatur	73.a.b.
Masphe ciuitas structa ab Afa	90.a. Grecam	84.b. Miphiboseth falso delatus excusat se	
Masphe ciuitas	50.b. 56.a. 107.b Mendesius tractus	280.b. apud regem	75.b.
Masphe interpretatur deorsum in- spicere	Menedemus philosophus	123.b. Misach rex Moabitarum	94.b.
	54.b. Mennius Regulus	200.a. Misach nomen Misaelis pueri apud	
Massada expugnata per Fl. Silvā	306. Mennonis sepulchrum	244.a. Nabugodonosor	108.b
Massada ciuitas	151.b. Mensa propositionis quomodo extru-	Misach puer socius Danielis, à Babylō	
Massada oppidum	153.a. cta	27.b. nijs Misach dictus	ibidem
Maselmis mater Amon regis	104.a. Mensa aurea templi Salomonis	82.b. Missellis ciuitas	219.b.
Mathan sacerdos Baal perimitur	98.b. Mense Ptolomei Philadelphi admodū	Mitra pontificis	28.a
Matathias Bacchidem occidit	217.b. preciosae deo oblate descriptio	122. Mithridates reuexit sacra uasa tem-	
Matathias filius Iohannis, Antiochi mandatum contempnit	Menischyperueretheus	30.a. 83. a. pli ablata	III.b.
	123.4. 217.b Mensis Arthemisius	81.b. Mithridates Synaces prefectus Par-	
Matathias idololatram Iudeum confo- dit simul & Apollonium	Mensis septimi ratio	30.a.b. thorum	142.b.
	128.a. Mensurarum inuentio	3.a. Mithridates Parthorum perfuga di-	
Matathias primus persuasit, etiam sab- bato pugnam non esse detrectan-	Mectici laudantur	249.b. mititur à Gabinio	146.b.
	ibidem Merari filius Leui	312.b. Mithridates Pergamenus Cesari au-	
Matathie morituri testamentum ibide	Mercedem non esse fraudentiam	17.b. xiliatus contra Aegyptios	147.a.b
Matathias filius Abiromi dux exer- citus Iordanis Abaron	Meroc ciuitas Aethiopie	20.a. Parthorum	199.a
Matthias Cargalothi, legis interpres	Mesai populi	5.b. Mithridates mouet arma contra A-	
	Mesopotamia insurgit in Abram	ibidem nilium	199.b
Matthias Theophili Hierosolymites sa- cerdos per Herodem	Mesopotamiarum strages	6.a. Mithridates superatur ab Aniko	
	181.a. Mesopotamia difficultas	70.b. 199.a.	
Matthias seditionis sacerdotio priua tur	Mesrim hoc est Aegyptus	9.a. Mithridates uicissim superat & occi-	
	181.a. Mesrai Aegyptij	5.b. dit Anileum	199.b.
Matthias Anna frater Ione pontifex	Messabasan uestis sacra	ibi. Moabitarum terram depopulatur	
	Mejjala	28.a. Ioram, Iosaphat, & rex Idumæa	
208.4		225.b. 94.b	
Matthias Theophili pontifex, sub quo bellum Romanorum contra Iude- os sumpfit initium	Messalinā Claudius maritus necat	213. Moabitarum rex immolat filium	95.a
	215.a. Metilius Teostam ciuitate cepit	144.b. Moabite à Babylonij subiugati	
Mathon locus	67.a. Methir sacra Hebr. uestis	251.b. 108.a	
Matusc princeps Babylonius	107.a. Methri cognatio de tribu Benjamin	28.a. Moab filius Lot ex filia seniore	7.b.
	Moabitæ populi	ibidem	
Mausoleum à Daniele constructū	sortem regni accepit	56.a. Moabitæ uincuntur à Iosaphat	92.b.
Mausoleum Matathiae & filiorū	137.b. Michee presagium aduersus Achab,	94.a	
Maxilla loci nomen	52.4. & alia gesta	92.b. 93.a. Moabitæ regio	95.b.
Maxillus	195.a. Michol fil. Saul despontatur David	61.a. Moabitæ superati à Saul	56.b.
Meas uicus	209.b. Michol astutia	61.a. Moabitæ debellat David	69.b.
Meander fluvius	122.b. Michol post David despontatur Phal-	Modin uicus	128.a. 217.b
Medaba ciuitas	132.b. 139.4. 142.b. ti	64.a. Monobazus	253.b.
Media	109.b. 114.a. Michol David iterum remittitur per	Monobazus Bazeus rex Adiaben-	
Medi populi à Madco orti	5.a. Abner	rum frater & maritus Helene	210.a
Medis ciuitas	105.a. Michol David ludentem ciuita ante	Monobazus filius Monobazi Bazei	
Mega oppidum	142.b. arcam ridet	69.a. ex Helena	ibidem
Megarius Babylonius princeps	107.a. Michol ex David non concepit	ibidem	
Megasarus	ibidem Monobazus Iudaismum subit	211.a	
Melchenoth beses	290.a. Milas legatus Archelai regis Cappa-	Mons lingon ciuitas	144.b
Melchizedec, id est, rex iustus	82.b. docum ad Herodem	173.b. Mopsuestia ciuitas Cilicie	141.b
Melchizedec iustus rex, Hierosolymo	7.a. Milesius proditor	142.b. Moraim mons, in quo immolatus Is-	
rum primus conditor	501.b. cladis Iud. causa & origo	rael	8.b
		212.a. Moses trium mensum exponit	19.a

Mosis sapientia	1.b	Moses populo legē scriptā dedit	38.b	Nadab filius Hieroboam patri successor
Mosis educatio eiusq; nominis etymologia	19.a,b	Moses conuocat ecclesiam & propheetat in regno	89.b	ibidem
Mosj. diadema Pharaonis cōculat ibi.	19.b	Mosis mors & sublatio	42.a	Nadab & omnis generis Hieroboam
Mosis dux Aegyptiorum	19.b	Mosis laus & collatio ad alios legistas	42.b	interitus
Mosj. Tharbin filiam regis Achthiotem pieduxit uxorem	20.a	Mosas & legis liber intra thesauros tē	Naema filia Tubalcain	3.a
Mos. regē Aegypti latēter fugit	20.a	pli inuentus	104.b	Næde locus quem Cain incoluit
Moses uidens rubū ardente jubetur	20.b	Mosas testimonium	39.b	Namasus pater Hieus
educere filios Israēl de Aegypto	20.b	Mosas & niro Leuita membratis	Norbath regio	91.b. 97.a
Mosis prodigia	21.a,b	Mundi creatio	2.a	Nathan alijs prophete narrat David
Mosis uirgē magorum uirgas cōsumpsit	21.a	Mundi adolescētis dotosum stuprum	69.b	deo placere structuram tēpli
Mosas lapidare voluerunt Hebr. 22.b	21.a	cum Paulina	190.a	Nathan arguit David ob conūmissione
Mosas multitudō Axotorum prouin	23.b	Muri Hierosolymorum tres	283.b	71.b
Mosis confidentia	22.b	Muriū multitudo Azatorum prouin	Nathan Adoniam regno pellit, & un-	78.b
Mosis oratio ad populum Israēl	tibi.	ciam deuastavit	54.a	git Salomonem
Mosis oratio ad deum	ibid.	Musca idolum Accaron	94.b	Nazanæt filius Iesse
Mosas eduit Israēlitas in Sina mon-	ibid.	Mutianus pfectus Syrie Iudeorū	100.a,b	Nasfragium Ione propheta
tem	23.a	statuta tutatus	124.a	Nahum prophetia
Mos. uirga aquā ē petra elicuit	24.a	Mygdonia nunc Antiochia	210.b	Nazarei Corban offrant
Mose manus extende Hebrei uincunt Andechitas	24.b	N Aama mater Roboam	202.b	Neemias Iud. pincerna Xerxis
Moses exceptit Rahuel sacerdotum suū ue-	25.a	Naarus.	Neemias oratio ad populum muros Hi-	101.a
nientem ad Sina	Naas rex Ammonitarum Israēlitis ca-	muris Ierusalem	86.b	erosolymorum reparaturi
Moses paruit monitis sacerdi	ibidem	ptis oculos dextros cruebat	152.b	Neemias cura ex labor de reparandis
Mosis tabule	25.a	Naas occisus à Saul	ibidem	ibidem
Moses quadraginta dies nullo cibo hu-	Nabal uir stultus & crudelis	56.b	Neemias moritur	
mano participatus	ibidē	Nabal interpretatur demens	ibidem	Neerda ciuitas
Mosis tabernaculum	ibidem	Nabal moritur	63.b	Nemrod filius Chus.
Mosis arca	27.a	Nabalota ciuitas	63.b	Nemrod filius Cham contemptor dei
Mosis oratio super sacerdotio Aaron	Nabathaea prouincia	344.b	ib.	
29.a	Nabath pater Hieroboam	8.a	Neptali filius Iacob ex Bala	
Moses bellicosos recensuit	31.b	Nabathæi	86.b	Neptatite quam terram fortibi
Moses coturnicibus magnum exerci- tum satiat	32.a	Nabathæi expugnantur à Tonatha A-	152.b	45.b
Mosen iterum populus seditione adorrit	ibidē	Nablamusicū instrumentū	Ner patruus Seul	
ibidē Nablamusicū instrumentū	76.b. 82.b	76.b. 82.b	107.a	
Moses populo ad Chananeorum ter- minos duclio loquitur	Naboth iniuste lapidatus astu Iezabel	ibidem	107.b	
Moses explorari suadet Chanani ibi.	Naboth	Nero fil. Domitij	123.b	
Mosen iterum Hebri occidere ador- ti	b Nabuchodonosor primus rex Babylo	Neronis crudelitas	ibidem	
Mosis autoritas, legumq; eius reuerē- tia	32.b. 34.b.	Nabuchodonosor omnes Iudeorū no	105.b	
Moses iterum feditionem passus	32.a,b	Nicanor pfectus hospitum Ptolemei-	Nicanor pfectus Sichimitarum	124.b
37.a	Nabuchodonosor secūtus, filius supe	tit	108.b	127
Moses ad Core seditionem	33.b	Nicanor Demetrij amicus, in bello oc-	109.b	109.b
Moses inuitat Datan & Abiron ibid.	Nabuchodonosor successor	109.b	cisus contra Iudeans Marshabeum	124.b
Moses à rege Idumeorū repulsa pas-	Nabuchodonosor successores	109.b	111.b	
sus	Nabuzardā princeps Babyloniorum	97.b	Nicanoris Seleuci beneficentia in Iu-	97.b
Moses cum filiis Israēl uicit Sebon &	contra Hierosolymam	deos	deos	124.b
Og reges Amorreorū	35.b	Nabuzardā templum spolijs & incen-	107.a	Nicaula regina Aegypti & Achio-
Moses castraretur ad Iordanē ibi.	dis, ciuitatem excidijs, populū ex-	pie	85.b	og
Moses losue successorem facit	38.a	Nicolaus Damascenus Iudeis patroci-	Nicolaus Damascenus Iudeis patroci-	124.b
Moses constituit de hereditate filiorū	ibio efficit	natur	124.b	mos
38.a	Nacebus dux latronum ab Herode ui-	ibidem	Nicolaï pro Iudeis oratio ad Agrip-	167.b
Mosis oratio ante mortem & constitu-	lus	172.b	pam	173.b
tiones	Nachor fratri Abrahæ genealo.	ibid.	Nadab fr. Aaron iisque cōsumptus	dis ad Cæsarēm placandum

Nicolaus Damascenus pro Archelaos Olde prophetissa	104.b	146.b.222.a
uerba facit	186.a	Olibera uxor Esas
Nicolaus Archelaum expurgat	186.a	Olympus legatus Herodis 173.b.234.a
Nicomedes Gabinium et Scaurum ac Olympia filia Herodis uxor Iosippie	173.b.	Otto imperator et eius mors 277.b
enfat	145.a	Oza extinguitur 69.a
Bisopolis ciuitas	280.b	Ozifilius Eli patri succedit in sacerdo
Niger Perites	254.b	tio
Niger occisus	274.b	Ozias prior, fil. Amasis rex Hierosol
Nilus fluuius	20.a	120.b
Nilus in sanguinem derritus	25.b	Onias mortuo, filius eius Simon iustus
Minus ciuitas	9.b	100.a
Minice ciuitas	103.b	122.a
Nisan primus mensis	22.a	Ozie presumptio ac percusio 100.b
Nisibis oppidum	200.a.197.b	20.b
Nisibis terra	210.b	Onias filius Simonis iusti pontifex post Ozie regnum et studium 100.b
Noe ciuitas	62.a	Manasse et eius auaritia 125.a
Nocheus repudiū Vastibis suscit	186.b	Ozie plaga et mors 100.b
Noe seruatus	9.b	103.b
Noe anno etatis sexcentesimo diluxit	Onias Menelaus occiditur	127.Ozias captus cum decem tribubus trans-
est factum	codē	fertur in Mediam et Persida 102.b
Noe preces et pactum cum deo	4.a.b	P
Noe etas, mors et filij	4.b	Acorus rex Medorum 211.a
Noe grece Nochus	5.a	Pacorus dux Parthorum 152.b
Noe plantator uinea, inebriatus	5.b	Onias succedit Alchimus, qui et 104.
Noe arce ubi seruentur reliquiae	210.a	131.a. Pacori frater in Phaselum 152.b.225.a
Noemis uxor Elimelech	52.b	chim
Noemis interpretatur felicitas ibidem	83.b	Onias Onias tertius, filius fugit ad Pto Palestina
Norbanus occisus	203.a	lemeum Philometorem regē Aegy Palestinarum meses populatur Sam-
Noxa loci nomen	63.a	pti occiso Onias Menelao 131.a. 133.b
Numerus hostiarum quas Salomon in	son	son
templo obtulit	133.b	133.b Palestini superati ab Hebreis 54.b
Numenius Antiochi legatus Ionathae	Oppida sub ditione Iudeorum regnan	Palestini superati 58.a.76.b
Abaron ad Ro. et ad Spartiat.	Ophlas locus	Papyrus locus
136.b.147.b	Ophni filius Eli sacerdotis	142.b. Pallas seruus Antonie 193.b
Oblationis deuotio in tabernaculo	Ophni à Palestiniis occisus	251.b.283.b. Palus Asphaltitis 6.b
Obeus pater Micheas propheta	Ophrya locus India nunc terra aurea	142.b. Pappus dux Antigori occiditur 155.b
Obodas rex Arabum	Oraculum de rege Babylonie quad ca.	Pamphylicum mare dimisum 23.a
Ocona ciuitas Iudea	Obiit Antonius	Parentum contemptores 40.b
Ostania filia Clandij ex Massalina exo	Oratio Iacob ad Rachel	171.a. pturus effet Aegyptum
re Neronis	10.b	110.a Parmenio arguit Alexandrum Magnū
Ochorias filius Achab patri succedit	Oratio Iude pro Beniamin ad Ios. 16.b	120.b Parthi laudantur 249.b
in regno	Oratio Moysi ad deum aduersus Datan	213.a Parthi bellum contra Herodem
Ochorias scelerati regis casus	93.b	152.b.225.a
Ochorias succedit Ioram	Oriblio oppidum	34.a Parthenius flunius 914.b
Ochorias filius Ioram (mendose bunc	ibidem	Oxatio cuiusdam Eleazar ad communi Pasche festivitas et significatio 22.a
legis uocatum Oziam)	tones ut mortem seruituti preferat Pasche sacrificia 30.b	
Odidas propheta	97.a.b	Ordinatio sacerdotum et Levitarum Patroclus Cherecas legatus Iudeorum 30.a
Odolla ciuitas	101.b	78.b ad Romanos 149.b
Odolla et Roboam edificata	62.a	Oreb rex Madianitarū occiditur 49.b Paulina stuprum 189.b.190.a
Ofellus Hierosolymita	88.a	Organorum musicorum David, species Paulus Aruntius 202.b
Og rex Galaadini et Galanitidis perio	152.b	Pausanias Ceraste flum. oecidit philip
mitur	75.b	144.b pum regem Macedorum 119.b
Og regis lectus ex ferro factus codem	Orphla uxor Chelion	228.b Pedanius robur et peritia militaris
Ogys regio	7.a	52.b 295.b
Obad filius Simeonis	Orphana transfuge Parthorum	68.b.77.b Pella ciuitas 145.a.220.b.258.a
		Pelusium Nili ostium 58.a

Pelusij obffidio	103.b Phasellus secundus filius Herodis	Phinees dux Israëlitarum contra Ma-
Pelusium ab Antipatro captum	222.b 176.a.235.a	dianitas ibidem
Pentecostes solennitas	30.b Pherecydes Syrius	310.b Phinees prophetizat 46.b
Percussorum lex	41.a Pheroras filius Antipatri frater Hero	Phischor Ptolemeus 127.a
Peraita Niger	253.b dis	147.a Pbison fl. paradisi 2.a
Pergamenorū decretū pro Iud.	150.a Pherora Iosippi fratribus sui caput rede Phœbus legatus 255.b	155.b Phiolaus rex Assyriorū contra Syros
Peristeronos saxum	191.a mit	pugnatur mūrib. plecatur 101.è
Petra Arabie ciuitas, et castellum	Pheroras pro ultioē fratribus caput Pap	155.b.227.b Phraatis Parthorum principis huma-
146.a.177.a	po præcidit	mitas in Hyrcanum 157.è
Petronia uxor Claudijs	213.a Pherore odium in filios Mariamnes	Phraates princeps Parthorum à filio
Petronij contra Iudeos misi prudens	168.a.b	occisus 157.4.189.è
modestia	196.a.b Pheroras defert Herodem amoris in	Phryges olim Tigranci dicti 5.a
Petronio per literas Cesaris quid man	Glaþiram nurum apud eius filium	Pbut filius Cham 5.b
datum	197.a 170.b	Pbut fl. Phuti populi, provinciæ ibidem
Petronius diuina prouidentia libera-	Pheroras Herodi conciliatus	Pini natura 85.b
tus	197.b 172.a.235.b	Piso legatus Pompej 145.b.221.a
Phaceias filius Manahen patri succe-	Pherore conspiratio in Herodem	Piso German. ueneno interimit 189.b
dit et moritur	101.a.b 176.b.235.a	177.a.236.a Pistoris Pharaonis somnium 14.b
Phaceias secundus Romulez filius, rex	Pheroras moritur	267.a Pitbolaus dux Hierosolymorū 146.b
Israël	101.a Phiala lacus	9.b Pitbolaus captus 147.4.222.è
Phaccia mortuo succedit Ozias rex	Pbiculus dux Abimelech	107.b Placidus Itaburio mōte potitus 222.è
Israel	101.a Phideas sacerdos templi	200.a Placidus dux Vespasiani militū 258.a
Phedra uxor Herodis	176.a.235.a Phideas Atheniensis	220.b Placidus inuadit Iotapatanum 259.a
Phanuel ciuitas	87.a Philadelphia	Plancius nomen syliæ 69.a
Pharam nallis	277.b Philadelphiorum disfidium cum Iu-	209.b Plintine 279.b
Pharaōes omnes Aegyptiorum reges	Philemon rex	Phunia suspenditur sub Achab 90.b
dei	85.a quālup	177.a Plunia rediit precibus Helie 91.a
Pharaon Aegyptijs interpretatur	ditur ab Herode	140.b Poetarum, pictorum, & opificum lice-
rex	85.a quālup	tia multarum gentium stultitia in-
Pharaoh Aegypti rex sacer Salo.ib.	Philippon Minci Ptolemei filius occi-	325.a.b
Pharathon ciuitas Esfraim	51.a sus à patre	147.a.222.b Producta
Pharao Sara potiri conatus	6.b Philippus rex Macedonum à Panjania	Polemon rex Lycie 213.a
Pharao Abraham donauit	cod. interemptus	119.b Pollio preses custodie Claudijs 206.b
Pharao natalitia celebrat	14.b Philippus tutor regni Antiochi	Pollio phariseus 156.b.165.a
Pharao rex super fratribus Ioseph le-	130.a	Pollio Romanus Herodis amicus filios
tatur	17.b Philippus Antiochi regnum inuadens	suscipit crudendos 164.b
Pharaonis somnia	14.b nactusq; occiditur	131.a Polybius carpitur à Iosepho 130.a
Pharaonis edictum de Israëlitarum ma-	Philippus Antiochi Grypi filius	141.b Polydeuces seruus C. Caligule 200.a
sculis submergendis	18.b Philippus filius Herodis	176.a Pompeius Magnus Tigrane debellat.
Pharaonis regis diadema cōculatum	Philippo quid legatum sit à patre	Scarrum ad Syriam mittit 14.4.b
à Mose	19.b 181.b	220.b
Pharan id est conuallis	9.b Philippus Iudeæ gubernat absente Ar	Pompej contra Aristobulum Iemni
Pharanx Antiochi	220.a chelao fratre	183.a gesla 145.a
Phar. heresis 136.b.165.a.176.b.188.a	Philippo pars Iudee datur à Cesare	Pompeius Hierosolyma & templo po-
Pbariseorum & Sadduceorum con-	186.a	titus eiusq; modestia 145.b
trouersia	139.b.140.a Philippus quas ciuitates condiderit	Pompeio aurea uitis mittitur ab Ari-
Phariseis administratio regni conce-	188.b	stobulo 144.b
sa	143.a Philippus absq; liberis mortuus	191.a Pompeius Syluanus consul 210.a
Pharisei quidam conpirationis in He-	Philippus Iachimi filius dux	254.b Pompidius senator 201.a
rodem conscijs occiduntur	176.b Philo legatus Iudeorum contra Apio Ponderum inuentio	3.a
Pharus insula	279.b nem	196.a Pontificum insolentia erga sacerdotes
Phasellus maioris Herodis frater	Philistim filius Nemrod	5.b 214.b
148.a.192.a	Philistim prouincia	cod. Pontificum Hierosolyme catalogus
Phasellus Felicem superat	151.b Philoſephanus	141.a 107.b
Phasellus tetrarcha Iudee	224.b Philoſtratus de rege Babylonijs	109.b Pontificum & sacerdotum pugna Hie-
Phasellus Hierosol. preficitur	225.a Phinees filius Eli, à Palestinis occidi-	rosolymis facta 214.a
Phasellus moritur captus à Parthis, ca-	tur	53.b Pontificum ab Aaron usq; ad Hiero-
put saxo illidens	153.a.225.a Phinees filius Eleazar nepos Aaron	lymorum excidiū catalogus 215.a
Phasellus & Phasellis, turris & oppidi	46.a	Pontificia stola à quibus solita confor-
uomen	169.b.230.b Phinees Zamariam interfecit	37.b uari 166.a

Pontius Pilatus p̄f̄es Iudee & eius re-	an matrimonio iungit Demet. Ni-	Rachel collocat famulā viro suo
gimen	189.a canori	135.a Rachelis & Lie disfidium ac reconciliatio
Poppea uxor Neronis	215.b Ptolemeo mittitur caput Alexand. Ba-	ibidem
Porcius Festus preses Iudee post Feli-	lais uel Epiph.	ibidem Rachel idolatria & astutia
ccm	214.a Ptol. Simonem Matathiam socerum su-	11.b
Portus Alexandrinus	um interimit	Rachel ex partu mortua, & sepulta in
Præfigia Hierosolymitæ excidij	298.b Ptolemeus ab Hyrcão Simonis filio ob Ragaba castellum	12.a
Primitiarū ex frugib⁹ immolatio	30.b scissus, & occisis Hyrcani matre & Rahuelis prudentia ad Mosen super lē	142.b
Principes sunt in unaquaq; ciuitate se-	fratribus, fugit ad Zenonem Coty-	25.a
ptem	lam	tibus populi expediendis
Principes militie Salomonis	39.a Ptol. Simonem Physon cultor Iudeorum Rhamnus arboris genus	50.a
Priscus Centurio	81.a Ptolemeus 319.b Ramatha ciuitas	90.a.97.a
Procella uechmens Iudeorum crudeli-	Pto. Lathyrus filius Cleopatre, uxor Raphanae ciuitas	303.b
tatē ulciscēs de Onia quinto	144.b Antiochi Soteris	140.a Raphim uxor Adad
Procymia quid	230.a Ptol. Lathryri uictoria de Alexan. Ia-	86.b
Proculus Vitellius centurio	mne & Iudeis	141.a Raphia ciuitas expugnata
Protagoras	325.b Ptole. capti Ptolemaide infantes coqui Rapsacis gesta	105.a
Prothania ciuitas	6.b iusit	ibidem Raphim occiditur à rege Assyriorū
Psephinos turris	283.b Ptolemeus Minei	10.b
Pseudoprophetarum dinatio de bcl-	Ptolem. filio occiso, iurum duxit uxo-	143.b.220.a Ratio quid, quibus coniuncta, & quid
lo Achab contra Adadum	92.b rem	agat
Pſompbthofianiron	15.a Ptolemeus dux militie Herodis interi	327.a
Ptolemais ciuitas Galilee	129.b.141.a mitur	tatē & templū restauraturos
Ptolemaita populi	ibidem Ptol. aulicus Herodis accusatur	112.a
Ptolemai reges Alexandriae dicti	172.a Rebecca fī. Bathuelis uxor Isack	37.b
Ptolemei rex	Ptolemei sententia de testamento Hero	9.a
Ptolemeus Soter fī. Lagi rex Aegypti	Rebecca parturit geminos	9.b
post Alexandrum	dis	182.a Rebecca fallit maritum
Ptolemens Soter cepit Hierosolymam	211.a Ptol. latro à Fado peremptus	ibidem
Ptolemy Lamblichus fil.	209.b Rebecca sepulta in Hebron	12.a
ibidem	147.b.222.b Reblata ciuitas	107.a
Ptolemeus captos Iudeos ducit in Ae-	Pto. Euergetes cultor Iudeorum	319.b Recem rex Madianitarum
gyptum	ibidem Ptolemei uarij	319.b 68.a
Ptolemeus Philadel. prioris successor P. Dolabella & M. Anto. decreta pro Regum bistoria		53.a
rex Aegypti librorum conquiren-	Hyrcano tertio & gente Iud. 149.b Rhegini populi olim dicti Aschellezzi	
dorū studiosissimus	1.a & 121.b Pub. Seruili⁹ decretū pro Iudeis 150.a 5.a	
Ptolemeus in fl̄ctu Demetrij Phale-	P. Petronius in uriam Doritarum in Iu-	68.a
rei Iudeorum leges in gratiam lin-	Remnon pater Banae & Reche	
guam transferri curauit	deos ultus	207.b Rephha concubina Saul cum Abner cō
Ptolemei liberalitas in captiuos Iude-	122.a Pudens Romanus	296.a cubuit
os	121.b Puerperarum leges	67.a
Ptolemei epistola & dona ad pontificē	122.a Putiphares Heliopolitanorū sacerdos	31.a Rex quomodo eligendus
Eleazarum	Putiphares egyptius emit Ioseph	39.b
Ptolemeus preciosa munera deo offe-	13. a	144.b Rhinocolura oppidum & locus
renda misit	122.b Pythagoras philosophus	142.b
Ptolemeus 70. seniores Iudeorum ma-	165.a.169.	Risa uicus
gnifice excepit, & pre gaudio in la-	Q Vinquenalia certamina celebra	153.a
chrymas prorupit	ta Hierosolymis per Herodē	
Ptolemeus Eupator ab Antiocho ui-	factus patre mortuo	72.b
bus	144.a um passus est	ibidem
Ptolemeus Epiphanes	124.b Q. Hortensius	ibidem Roboam moliri bella in Ieroboā pro-
Ptole. Epiph. Onie infensus reconcilia-	Q. Metellus Creticus	206.b hibetur à deo
tur per Iosephū fī. Tob.	Q. Pompeius	ibidem
Ptolemei mors	125.b Quintilia mulieris tortura	201.a Rob. quas urbes cōdiderit
Ptolemeus Dorimenis	127.a R	88.a.89.a Roboam infectur bellum à Sussacho.
Ptol. Philometor annuit Onie edifica-	Aab ob beneficentiam saluata	88.a
tionem tēpli in Aegypto	43.a	Roboam repulsam patitur à deo per
Ptol. Philometor locat Cleopatran fili	Rabazacus Themasius	83.a Semciam
am Alexandro Epiphani	Rabath Ammonitarum ciuitas à Ioab	88.b
Ptol. infidias passus à genero Alexan-	Roboam mortuo succedit Abias filius	
dro	obsessa	70.b 88.b
Ptol. Alexandro Epiphani iratus, fili-	135.a Rachelis pulchritudo	72.a Roboth puteus
Rachel promittitur Jacob		10.b Romanorum prima amicitia cum Iu-
		ibidem dais
		91.b

Rom. Iudeis libertatem auferunt	145.	Sabinus Syrus in exercitu Hierosolymitano	Salome Herodi cōfpirationem in eam
Romanorum uictoria de Iudeis M. An-		morum mūrū primus coſſendit ac	176.b indicit
tomio & Gabinio ducibus	146.	cadit	293.b Salome Iudeos ab Herode comprē-
Romani in Massala interfici	250.b	Saboch Etheus gigātum protes	76.b ſos carcere ſoluit
Romani contra datam ſibi fidem à Iu-		Sabuchadar cunuchus	183.b Salome ut pacis ſemper emula, Anti-
dieis occisi	251.b	Sacerdotum & corū uxorum lex	31.b patrum contra Archelaū agere cā
Romanorum exercitus cēſus ab Hiero		patrum contra Archelaū agere cā	citat pro regno Iudee
Solymatis	253.b	bum	53.b Salome ciuitates ab Auguſto donata
Romanorū 5280. occiſi	254.a.b	Sacrificiorum genera & leges	30.a 186.b
Romanorum diſſidium inter ſeſe	223.b	Sacru tabernaculū cōſtituit Icf.	45.a Salome mortua Marco Iudeā gubernat
Romanorum militaris disciplina &		Sadoch princeps ſacerdotum	68.a nante
Iaus	258.a.b	Tacheus comitatur David ē Salome filia Herodis	183.b
Romani in obſidione lotapate multis		regno pulſum	73.a Saltis rex
cladibus afflitti	260.b. & dinceps	Sadoch ſacerdos refragatur Adonie	32.b Sallum filius Idee, ſacerdos
Romanorum uarie pugne circa Hiero-		pro regno	107.b
ſolymam	282. & dinceps	Sadduc. heres	136.b. 165.a. b. 176.b Samarie deſcriptio
Rophontiuſas à Iudea Machab. capta		Sadduceorum & Phariseorum cōtro	258.a Samaria expugnata à Cereale
129.b		uerſia	613.a
Roxane Herodis filia	235.a	Sadoch fili. Achitobi ſub David ſacer-	140.a Samarconciuitas & Samarus
Ruben quid ſignificet	11.a	Samaria unde dicta	90.a ibi.
Ruben fraticidium diſſuadet	13.a	dos	79.b. 107.b Samarie ab Adher obſeffa tāta famē
Rubē nocte ad lacum uenit erēpturus		Saddocus Phariseus concitator ſediti	ut due mulieres filios ſuos ederint
fratrem	13.b	onis aduersus Cyrenium, & autor	95.b
Ruben oratio ad Iofeph	15.b	quarte ſecta Iudeorum	188.a Samaria olim, nunc Sebaſtia & Seba
Rubenite altare collocauit in ripa Ior-		Sais ciuitas	312.a ſte
danis	46.a	Sallis oppidum	163.b
Rubrius Gallus	303.b	Salmanasar rex Affyriorum tributari	257.b Samaria obſeffa ab Hyrcano Ioanne
Rubri mariſ diuifio	22.b	um ſibi fecit regem Iſrael	102.b Samaria capta à Tyro Affyriorum re
Ruta immensa magnitudinis	304.b	Salomon fili. David ex Betsabee	71.b ge
Ruth historiæ	52.b	Salomoni mandatur à patre ſtructura	102.b
Ruth uxor Maalon, uxor Booz ſacta		Samarit. boſtū caſtra predātur	96.a
52.b		79.a Samarit. accuſantur apud Dariū	114.b
S		Salomon ungitur in regem	78.b Samarit. cuius fuerint nature
Saba ciuitas Aethiopie	20.a	Salomon ſecundo ungitur in regem	120.b
Sabach unus principū militie	84.	Salomon filiam Pharaonis duxit uxo-	79.b Samarit. & Cuthaei idem
lomonis	81.a	Salomon filiam Pharaonis duxit uxo-	102.b
Sabadaias princeps à Iosaphat inſtituitur		Samaria cum Iudeis diſſidit	ibid.
Sabatei	5.a	80.b 212.b	
Sabassarus preſefcius Syrie & Phoeni		81.a. b Samosata oppidum	155.a
Salomonis hostie & ſacrificia	83.a	Sāmonis etymologia & nativitas	51.b
114.a Salomonis quāta fuerit argēti & gem-		Samson leonem ſuffocat	ibidem
Sabatacha 5.b	Sabatacheni cod.	marum copia	85.b. 86.a Samson trecentis uilipibus depopula-
Sabbatum quid	2.a	2.a Salomonis uxores & concubine	86.a tus mēſſes Palestiniorum
Sabbaticus annus	149.a	84.a Sam. Gaze portas effregit	51.b
Sabbaticus amnis	303.b	84.b Samson per Dalilam deluſus Palesti-	
Sabæi populus	5.b	85.b Salomon quas urbes coniderit	85.a nis traditur
Sabæus cōtra Iudeam agēs pro te		86.b Samson interiit una cum tribus hoſtī-	52.a
plo Garizim morte dānatur	154.a	86.b Samson interiit una cum tribus hoſtī-	
Sabee ſeditio contrā David	76.a	87.a um millibus	ibid.
Sabee caput per murū demittitur	76.a	87.a um millibus	
Sabion prodit inſidias Alexandre in Salome filia Antipatri, ſoror Herodis		88.a Salome Alexandra uxor Aristobuli ſi Samo. queſtio Thamnitis proposita	
Herodem	157.b	89.a Salome interiit una cum tribus hoſtī-	
Sabia mater Ioe	98.b	90.a Salome interiit una cum tribus hoſtī-	
Sabinus Cesaris curaſor	183.a	91.a Salome interiit una cum tribus hoſtī-	
Sabinus rerū Cœſ. curaſor proptery		92.a Salome interiit una cum tribus hoſtī-	
rannidem à Iudeis obſidetur	183.a	93.a Salome interiit una cum tribus hoſtī-	
Sabinus fugit Vari conſpectum	185.b	94.a Salome interiit una cum tribus hoſtī-	
Sabinus conſcius cōiuratiōnis in C. Ca		95.a Salome interiit una cum tribus hoſtī-	
ligulam facta	203.a	96.a Salome interiit una cum tribus hoſtī-	
Sab. Capitolio potitus occidiſtur	280.b	97.a Salome coaſta nubit Alexe	99.b uid regem

Samuel senex filijs res dispensandas in Saul suo gladio interit iungit	55.a	Saul & filiorum corpora precipis capi	73.b	56.a Semici coniunctis afficit David exalante
Samuel Palestinos subiugavit	54.b	tibus suspensa ubi hostibus	cod.	Semici exorat ueniam à David 75.a.
Samuel cladem Israelicam & filiorū Saulis sceleris in Gabaonitas expiatio				Semili filii & earum gentes 5.b.
Eti perditionem predictit	55.a	76.b		Semelius uetus Iudeos ciuitatem & te
Samuelis oratio ad populum	56.b	Saul alias Agrippe cognatus	224.b	plum restaurare 112.a.
Samuelis uerba tonitrua confirmarunt Saulus legatus		Scarus pecunia corruptus	251.a	Sennacherib campus 4.b.
57.a		Scala Iacob	10.a	Sennacherib rex Assyrie contra Hier-
Samuelis reffōsio ad Saul super inob- edientia	58.b	I46.a. 220.b	144.b	rosolymam castramatus 103.a
Samuelis mors	63.b	Scipio Alexandrum Aristobuli filium	Senatus consultum pro Iudeis	Sennacherib à filiis perimitur 103.b
Samuelis umbra alloquitur Saul	63.a	securi percussit	147.b	147.b Sentiū oratio ad senatum Romanum de
Sanabalath Samarita pater Isachā, so- cer Māasse fratribus Iaddi	119.b	Scopos locus	282.a	imperio Cæsarū abrogando 204.a
Sanabalath promittit sacerdotium ge- nero	ibidem	Scytopolis & Scythopolite	252.a	Schon rex Amorreorum 35.b.
Sanabalath ab Alexan. obtinet potesta tem condendi tempū genero	120.a	Sebastia ab Herode constructa	163.b	Sephor Galilee populi 146.a
Sanabalath mortuus		Sebastia portus		Sephoris à quo condita 188.b
Sengar princeps Hebreorum	48.b	Sebathara conuallis	163.b	Sephoris hostibus se tradit 253.b
Sandum sanctorū in tabernaculo Mo- sis	27.a	Sebeth ciuitas Galaaditidis	178.a	Septē principes sunt unius cuiusq; ciui-
Sapha scriptor Iosie regis	104.b	Sebon ciuitas	89.b	tatis 39.a
Saphin locus interpretatur scopulus	106.a	Sebonitis regio	51.a	Septimi mensis ratio 30.a.
120.a		Sedechias rex Hierusalē post Ioachim	142.b	Septuaginta seniores Bibliorum inter-
Saphat pater Helisei	91.b	Sedechias in obsidione Hierusalem cō- fultat Hieremiam	127.a	pretes cum donarijs à rege dimit-
Sapphin. Hero. amicus accusatur	172.a	Sedechias capitur	106.b	tuntur 123.a.
Saraias scriba exercitus David	70.a	Sedechiae filij perimuntur, ipse autem Seron dux inferioris Syrie	107.a	Sephora filia Rahuelis uxor Moysi 21.a
Sarabasnas & Sisinnius satrapa	111.b	execratus ducitur in Babyl.	107.a	Serebeus Iudeorum princeps in redi-
Sara uxor Abrabe	6.b	Sedechias in Babylone moritur, & ho Serrite populi	107.b	tu à Babylone 113.b
Sare etas mors & sepultura	9.a	norifice sepelitur	107.b	Serpens maledictus 2.b.
Saramalla ditissimus Syrorum	225.a	Sedechias pseudo propheta	93.a.b	Serui non sint testes. 64.b.
Sardonychum in ueste pontificali natu		Seductio Eue	2.b	Seth soboles & inuentiones 3.a.
Sera miranda	29.b	Segehem locus	66.a	Sex. Cerialis tribunus 263.b.
Serobarzanes prefectus Syrie	114.a	Segete loci nomen	62.a	Sex. Cæsar Syrie preses 223.a.
Sareas pontifex	107.a	Segor locus	7.b	Sex. Cæsar infidijs interficitur 150.b.
Sarepta ciuitas	90.b	Seiran villa	12.b	Seir mons Sicelech uicus datur David 64.b.
Sardianorū decretū pro Iudeis	150.b	Seianus infidulator Tiberij	193.b	Sichem filius Hemor uiciat Dinā 12.a
Saris princeps Babyloniorum contra Hierusalem		Sella uxori Lamech	3.a	Sichima ciuitas codent
Sartia soror David	107.a	Sclensiarus patrem occidit	103.b	Sichimite sternuntur 12.a. 50.b
Saturnius procurator Syrie	172.b	Seleucus Nicanor Babylonem appre- bendit	103.b	Sichimite saluati per Saul 58.b.
Saturnini sententia de filiis Hero.	174.b	Seleuci Nicanoris beneficia in Iudeos	121.a	Sichimitarū fraudulentia 120.b. 127.b
Satum mensure genus	96.b	Siclus Hebraorū numisma	12.b	Sichimtarum epist. ad Antioch. 127.b
Saturninus coniunx Pauline	189.b	Selene Soter filius Antiochi	126.b	sidon filius Chanaan & ciuitas 5.b
Saturninus tutor Fuliae	190.a	Seleucus filius Antiochi Grypi	126.b	Sidon capti ab Alexandro 120.a
Saul filius Cis ungitur in regem	55.b	Antio Sidon capta ab Alexandre		Silas Babylonius
Saul perditas oures querēs uenit ad Sa- muelem	141.b	Chum Cyzicenum patrum occidit	138.a	Silas ciuitas 86.b.
Saul ad regnum electus scipsum absco- dit		Seleucis expugnatur	ibidem	Siloch focius Danielis 108.b.
Saul profligauit Naas & Ammonitas	56.b	Seleucia ciuitas condita à Seleuco Ni Siene		Siloa fons 279.b.
Saul secundo ungitur in regem	57.a	Seleucie Iudei cœsi	199.b	Sigrammus Emesorum rex 208.b.
Saul à suis militibus destituitur	57.a	Selene Cleopatra regina Syrie	143.b	Silas Iudeus tyrranus 283.b.
Saul hostium 60000. occidit	58.a	Seleucia urbs Syria circa Antiochi-	199.b	Silbonitis regio 145.a.
Saul iubetur penitus abolere Amale- chitas		am	220.a	Silas Babylonius 258.b.
Saul regno priuatur			138.a	Silo ciuitas 253.b.
Saul agitur demonio			138.a	Siloh filio Aristobuli pecunia eorū ruptus 154.a. 226.d.
			59.b	Semicias f. Eli, fortis David 77.a. 78.a
				Simeon à frat. Joseph obsecatur 15.b

Simobarus rex Sodomitarum	6.b	Sodomite uicti & Sodomitarum re-	Syleus Trachonitas ab Herode defec-
Simon Giore Gerasenus seditionis iudeus	277.b	ges Sodomorum excidium	6.b entes suscipit 172.b
Simon ab Hierosolymitis contra zelotatas preficitur	278.b	Socmus Herodi amicus mandatum	7.a Syleus per Nicanorem Damascenū ac-
Simon à Romanis captus	301.a	rodis pandit de Mariamne occiden-	252.b cusatus damnatur à Cesare 174.e
Simon Romanus ductus occiditur	304.b	da	161.b Syria regio subditur David 70.e
Simon Iustus Onias succedit patri in sacerdotium	122.a	Socmus interficitur	162.a Syria censetur à Cyrenio 187.b
Simoi mortuo Eleazarus frater succedit	ibid	Sogane regio	267.b Syria & Phoenicia oppugnatur 102.b
Simon filius Omie, auaro patri succedit	126.b	ibidem Solomona mater septem Machabeorū	44.b Syria capitulab Alex. Epiph. 134.e
Simon filius Asamonci	128.a	Sondus Arabs à Syleo occisus	Syria à Iudeis usata 252.e
Simon Matathias fil. Matathias ibidem Sophon & Sophaci		martyrum	329.a Syri Samariam obsidētes turbantur 2
Simon Matathias uincit Tyrios ibid. Sophas Raguelis		126.b Solon legislator	322.b deo 96.e
Simon à regione Tyri usque ad Aegyptum militie preficitur ab Antio-		Simone mortuo succedit Onias fi. eod. Solyma ciuitas	7.a Syrorū quot millia eae ab exercitu
cho	136.a	Sofius Herodis adiutor in bello Anti-	177.a Achab 92.b
Simon Bethsuram capit	136.a	gonum capit	9.a Syrorū bella cōtra Achab 92.e. 93.a.b
Simon populum Iudaicum superluctu Spartiate		137.a Spicilegium prohibitum	269.b Cyrus rex Mesop. profligatur 70.b
Ionathe Abarō solatur	137.a	Simon dux populi factus, à Tryphone Sponsi bello inutiles	Phi Syson pontifex 215.b
circumueniri nequit, Mausoleū fra		137.b Strabo Pompej meminit	121.b ladclphi T
tri struxit, & arcem Hierosolymis		138.a Strabo Cappadox	Abernaculi filiorum israel edi-
diruit	138.a	Simon perfidiæ & ingratitudinē passus Strabo Timagenes	fatio 26.e
ab Antiocho Sotere	138.a	ab Antiocho Sotere	136.b Tabernaculi ornatus instrumēta 26.b
Simon uincit Cendebeum	138.e. 218.a	Stratonis turris nunc Cesarea	39.b & deinceps
Simon in fidis Ptolem. generi sui interfectus	218.a	Stratopedos incenditur	41.b Tabernaculi hostie igne consumpta
Stoccheus libertus Agrippa maioris	218.a	218.a Stoccheus libertus Agrippe maioris	188.b 29.a.b
Simon Dosithei legatus Iudeorū	139.a	Stola conseruanda potestas Iudeis cō	145.b Tabernaculorum solēnitatis 30.b
Simō Buzi Alexadrini sacerdos	164.a	Stola sacerdotalis in templo Salomo-	139.b Taburitus mons 45.b
simō Herodis seruus Iudeam infestat	184.b. 190.b	bus data	140.b Tanis ciuitas 280.e
Stola conseruanda potestas Iudeis cō		184.b. 190.b Stola conseruanda potestas Iudeis cō	ibidem Templi Salomōis edificatio, usator
Simon Eissenus somniū Archelai intercessus	187.a.b	Tbamar queritur fratri iniuriam fibi	163.b namenta 82.e
Simon Camithi pontifex post Eleazarum Anne	188.b	82.b illatam	250.b Templi eius destrucciō reparatio 113.b
Simon Boethi Canthara pōtifex	207.b	Stulta gentilium redarguitur à Iose	Tbabor mons 49.b
simō Hierosolymites detractor Agrippe maioris	208.b	Tbamar Absalō nupsit Roboam	Thadallus dux exercitus Assyrio. 6.b
Simon Galileus crucifixus	211.b	208.b Sula Aegyptiorum rex	Tbales philosophus 310.b
Simon Cyprus Iudeus magus	212.b	Suba rex à Saul subiugatus	190.b Thalamus Iachin, column 82.e
Simon Ananie legatus Iudeorū	251.a	Sudeas Phidee, sacerdos	Thamar filia David opprimitur ab
Simonis Sauli fortitudo	252.a	Suna ciuitas	209.b Ammon 72.e
Simeon Gamalielis	270.b	Susa scriba David	Tbamar queritur fratri iniuriam fibi
Sina mons	20.b. 23.a	Susachus Aegyptiorum rex bellum mo	82.b illatam 72.b
Siphas Galaudites	274.a	uet contrā Roboam	107.b Thamna concubina Eliphas 258.e
Sitenna puteus	9.b	Susachus templum Salom. spoliat	107.b Thamna ciuitas Palestinerum 51.b
Sisara dux exercitus Chananeorū in-		III. a. 116.a Tarichena ciuit. Casio capte	64.b Thamnae populi 51.b
terfectus à Iahel muliere	49.a	Sufandrum castrum	76.b Tarficum mare 114.b
Siſinnius Syrie & Phoenicie prefectus		Syecamina	88.a Tarbis Mosen amavit 85.b
Sobachus Ammonita	70.b	Sufas Persarum metropolis	88.b Tarichee oppidum 103.b
Sobaea, scriba Ezechie	102.b	Sylas libertus Agrip. maioris	329.a Tarichearum obſidio 147.e
Socrates	325.b	Sylas pref. militia fit	141.a Tarsus oppidum 266.e
Socho loci nomen	59.b	Syleus accusat Herodem apud Augu-	189.b Tharsa ciuitas 5.e
Socho ciuitas à Roboam structa	88.a	ptuum	194.e
		59.b Syleus Oboda regis legatus exardet Thebon oppidum:	173.a Tauri laudantur 249.b
		88.a amore Salomes	90.b
			171.a Thecos oppidū à Roboā stratum 88.e

Thebæa ciuitas	94.a Titus l'obapam capi	263.b Valerius Asiaticus	202.b
Thermodoon flu.	314.b. Titi gesta ibidem & inde Valerius Asiaticus occisus	204.a	
Teglatphalassar rex Assyriorū	101. a. b Titus diuinitus seruatus	281.b. Varus Iudeorum bella & seditiones se-	
Thella nucus	257.b Titus Phrygius	297.a dat	185.a.b
Templi Salomonis structura	82.a Thebæa ciuitas	105.a. Vero Syrie rector	219.b
Templum spoliatur à Sussacho	88.b Tobias pater Iosephi reconciliatoris. Vastis uxoris Artaxerxis repudiatur		
Templum reparatur à Ioa primo	99.a Onias ad Ptolomeū Eupatorē	116.b	
Templum Dagonis cōflagratum	134.b Thou rex cum David fœdus iniit	70.a Vashroth ciuitas	104.b
Templum à Pompeio Magno captum	Thraces olim Tirenſes	5.a. Vatezobra nucus	196.b
145.b	Trachonitis	258.a Veluenes Samarita	114.b
Theemosis rex	312.b Trachon prouincia Herodi datur, ex- Ventidius Bassus dux R.O. 184.a. 226.a		
Theodas magus occiditur	211. b. pulso inde Zenodoro	164.b. Ventidius Herodi Macheram mittit	
Theodorus Zenonis multos Iudeorū occidit	Trachōite latrones interficiunt	172.b 155.a. 226.a	
Theodesius eunuchus	141.b. 219.b Trajanus Iapham expugnat	262.b Verannius legatus ad Claudiū de usur	
Theophrastus	117.a. Trebellius Maximus	204.b. p.anda autoritate imperij	206.a
Theophilus pontifex	314.a. Tres fortissimorum David aquam in- Vespaſiani munificētia in Iudeos 124.a		
Theosta oppidum	207.b. tcr hostes haferint	76.b. Vespa. bello Orientis preficitur 257.e	
Theodectes oculis orbatus temerario auſu de lege scripturus	144.b. Tripolis ciuitas	139.b. Vespaſiani clara facinora in bello ad-	
Theopompus quid paſſus sit quod lege attigerit	Troglydytis regio	9.a uersus Iudeos 259.b. usq; 279	
Thmoſis rex	312.b. Ionatham fraudulentia	versus Iudeos 259.b. usq; 279	
Thermusa concubina Phraatis	189.a. Tryphon Ionatham Abaron fraudi- nit		303.b.
Thermut Pharaonis filia Moysen ex- posuit educat	bus rapies interfecit	137.a. b. 28. a. Vespaſianus templū pacis Rome con-	
Thmuis locus	19.a. Tryphonis perfidia ex nefas in Anti- struxit	struxit	304.b.
Tiberias condita ab Herode tetrico tempore	70.a. ochum qui Theos dictus	138.a. Vespa. Iudeam militibus dat	305.b
Teflari prohibetur unus	229.a. Tryphon perimitur	138. a. Vespaſianus Mœſiam depopulat̄ ster	
Tibermis locuſ	39.b. Tryphon tonsor Hero. occisus	ibidē Vespaſianus natalis celebratus	302.e
Tiberias condita ab Herode tetrico tempore	280.b. Tryphon T heodionis tabellio	234.b. Vespaſiani nauigatio	302.b
Tiberij vindicta de flupro Pauline & Tybris fluuius	189.a. Tube per Mosen inuentio	209.b. Vestium sacerdotaliū descriptio	27.b
seductione Fulvius	190.b. Tyranus delator filiorum Her.	3.a. Vinea quomodo plantanda	39.b
Tiberij mors Vitellio nunciata	191.b 234.a	32.a. Vir quidam mulicrem membratim sc-	
Tiberij indignatio in Agrippam & re Tyrannus caſtrorum pref.	192.b. 193.a. Tyria uestis	ibidē Vespaſianus natalis celebratus	302.e
conciliatio	194.b.	190.a. Vitellius Syrie prefectus Tiberio re-	
Tiberij mors, natura & mores usque	193.a. Tyridates rex Armenia	gnante 166.a. 190.b	
Tiberij simulatio erga Caligulan	195 Tyriorum qnimoſitas	Vitellius Hierosolymis stolā reddit pō	
194.b	Tyro carpens Herodem in filiorū mor tem anhelantē cū filio appre.	254.a. tificibus	190.b
Tiberius Alexāder preses Iudee post Fadum	174.b. Vitis aurea Aristobuli	86.a. Vitellius Artabano reconciliatur ibid	
Tiberius Gemellus filius Drusi, nepos Tiberij Cesaris	211.b. Tyrus rex & urbs	211.a. Vitellius Germanicorum Imperator	
Tiberius rex Armenia dic	143.b. Tyrus urbs ab Alexādro uafata	102.b. Vitule auree adorantur ab Hebr. Ro-	
Tigris fluuius	2.a. Tyrus urbs ab Alexādro uafata	120. boam seductore	87.b
Tirathua nucus	190.b. Vadracus proiecit corpus Iorā	102.b. Vitule auree adorantur ab Hebr. Ro-	
Tyridates rex Armenia	306.a. in agrum Nebot	127.a. Vniuersi creatio	2.a
Titi & Vespaſiani munificentia in Iudea	97.b. Volumnij sententia de filijs Herodis	283.b. Vni testi non credendum	39.b
deos iustos	124.a. Valerianus dux cōtra Tiberiadē	Vologes rex Parthorum	306.a
T. Lixius Pompeij meminit	125.b. Valerius Gratus Sabino auxiliatur cō Voscheti ciuitas	172.b.	
Titius Syrie procurator	172.b. tra Iudeos	188.b. Vr rex Medianitarum	37.b
Tit. Vespaſiani filius Alex. missus	Valerius Gratus preses Iudee post	Vrias filius Ioathan sacerdos	107.b
Titi profectio in Iudeā	258.b. 280.b. Annihm Rufum	188.b. Vric litera	71.b

Vriás dolo David regis occisus	71.a	Zacharias ab amico suo sellu or cisis	Zephyrinum	23.b
Vriás alius pater Chire	82.a	ibidem	Zerbin dux Medianitarum captus	
Vri princeps militiae Salomonis	81.a	Zacha filius Achaz perimitur 101.b	49.b	
Vrion sororius Mosi	24.b	Zacharias propheta predict aperti	Zethura ciuitas à Roboā struta	88.a
Vsura prohibita	41.a	onem templi	114.a Zeufis amicus Antioebi	124.b
Vxor Loth in statu salis cōuersa	7.b	Zacharias Baruch in templo occisus	Ziba famulus David sycophanta	73.a
Vxor cuiusdam Leuite à Gabonitis	274.b		Ziba libertus Saul David occurrer	
stuprata	47.a.b	Zaleucus Locrensis	322.b	75.b
Vxor que ducenda	40.a	Zamarias omne genus Baasa intere	Zibe fallacia proditur	ibidem
Vxoris diuortium	40.b	mit	90.a Zipha ciuitas à Roboam struta	88.a
X		Zamarias semetipsum cōcremavit eo.	Ziphei produnt David	63.a
Xloth uicus	297.b	Zamari Iudeo Babylōio datur regio	Ziphin locus alias noua	63.a
Xanticus mensis	22.a	Bathanea cōtra Trachōitas	176.a Zizus princeps Arabum	142.b
Xerxes patri Dario succedit	114.b	Zara ciuitas	218.a Isp unde sis	121.b
Xerxis regis epistola pro Iudeis	115.a	Zareas rex Aethiopie	89.b Zoara ciuitas	144.a
Xerxes turpiter profigatus ab Athe	Zaraffa uxor Aman	118.a Zoibus tyrānus Stratōis turris	140.b	
mensibus	249.a	Zarnō dux Medianitarū captus	49.b Zona sacerdotum tabernaculi	27.b
Xylophorias festiuitas Iudeorū	251.a	Zaroth Helchie sacerdos	107.b Zora ciuitas	139.a
Xystus	248.b.283.b	Zeb rex Medianitarum occisus	49.b Zorobabel princeps Iudeorum mittē	
Z		Zebul princeps Sichunitarum	50.a tur à Babylōe per Cyrum, restitutus	
Zabulus Arabs Alexādro Ba	Zelotypia probatio	31.a rust templum dei	112.a.113.a	
Zai caput abscidit	135.a	Zelote qui	270.b Zorobabelis sententia de fortitudine	
Zabulon ciuitas capta	253.a	Zelotarum pugna contra Simonē Ge	mulieris & ueritatis	112.a
Zabud mater Ioachim	105.b	rasenam	277.b Zorobabel proficiscitur reparatu	
Zacharias propheta filius Ioāda in-	Zelpha famula Lie	11.4.17.b	rus templum & urbem	115.b
iustie lapidatur in templo	99.a	Zenodorus expellitur Trachone	Zer rex Medianitarum	37.b
Zacharie amici occidunt Ioam eod.	164.b.229.b			
Zacharias filius Hieroboam patri suc	Zenodorus mortuus Antiochiae	165.a	F I N E	
sedens sex mensibus regnauit iohā Zeno Cotylas		138.b.218.b		

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

eui iamdudum infensus odium publicauerat, etiam uxore eius Berenice criminationibus implicata, hos quidem priores occidit, deinde omnes simul pecunias copijs eximios, tria simul millia trucidauit. Et haec secure fateretur arbitrabatur, quod eorum patrimonia redditibus Cæsaris adflungebat. Ne uero uel alibi degentium quisquam ludus eius in iusticiam confutaret, etiam longius mendacij propagauit: ac Ionathæ nonnullisq; alijs qui cōprehensi fuerant persuaderet, nouasq; rerum accusationem uiris inferre probatissimis ludorum, apud Alexandriam Romanisq; degentium. Horum aut qui p̄ insidias accusati sunt, unus erat Iosephus q; haec scripsit. Non tñ Catullo fictio ita ut sperauerat, cessit. Nam Romanum quidem uenit, Jonathan cæterosq; uincens, finemq; arbitrabatur esse quaestioneis apud se ac per illum conflamat calumniam. Vespasianus aut rem suspicatus, ueritatem requirebat, cognitoq; non iure hominibus accusationem illatam, illos quidē Titi studio criminibus soluit, merito uero poenam in Ionatham statuit: prius enim uerberatus, uisus exustus est. Catullo aut tunc quidem ob lenitatem principum obtigit, ne qd amplius comprehensionis experiret, non multo aut post, multiplici morbo & insanabili corruptus, acerbissime tortus est non corporis tñ cruciatu sustinens, sed erat ei maior animi morbus & grauior. Terroribus enim expauescebat, & crebro uidebat sibi instantes umbras eorum quos peremerat, & clamitabat. Cumq; se tenere non posset, exiliebat stratis, tanq; tormentis sibi & flammis adhibitis. Hoc aut semper multū pficiente malo, extiscq; defluentibus, ac intestinis exhaustis, ita est mortuus: nulla re alia magis diuinæ puidentiae facto indicio, q; quod nequissimos ulciscatur. Hic nobis est finis historiæ, quā promisimus nos cū omni Epilogus ueritate tradituros, cognoscere cupiētibus, quē ad modū hoc bellū Romanis gestū est cū Iudeis. & qualiter sit quidem expositi lecturis, ut dicant relinquant: de ueritate aut cōfide ter dicere non pigebit, quod eam solam scopum mihi per oīa quā scripsi proposuerim,

FLAVII JOSEPHI HE- BRAEI SACERDOTIS DE ANTIQUITATE IVDAEO-

rum contra Apionem grammaticum Alexandrinum, ad Epaphroditum, Liber primus.

V F F I C I E N T E R, ut arbitror, & per libros Antiquatum, optime uirorum Epaphrodite, legentibus eos, aperui de nostro genere ludorum, quia & uetusissimum est, & primam originē domesticā habuit. Quinq; millium enim annorum numeru historiā continentem, ex nostris sacris libris græco sermone cōscripti. Qm uero multos uideo, respicientes blasphemiam quorundam insane prolatam, & ea quæ à me de antiquitate conscripta sunt, nō credentes: putantes mendacium nostrum esse genus, eo quod nulla memoria apud Græcorum nobiles historiographos digni sunt habiti nostri maiores, pro omnibus his arbitratus sum oportere me breuiter haec dicta cōscribere, & derogationem qdem uesant spontaneumq; increpare mendaciū, alioq; uero ignorantiam pariter emendare: uniuersosq; de nostra antiquitate, qui scilicet ueritatē amplectuntur, edocere. Ut aut in meis dictis testibus eis, q; de omni antiquitate apud Græcos fide digni sunt iudicandi: eos aut qui blasphemie de nobis atq; fallaciter cōscriptere aliqua, p semetipso cōuictos indubitanter ostendā. Conabor etiā causas exponere, ppter quas non multi in Græcis hī storīis gentis nostræ fecere mēmoriā: nec non & eos, qui de nobis scribere uoluerūt, nesciūtibus aut nescire simulantibus indicabo. Primitus itaq; fatis admiror eos, qui existimat oportere de rebus antiquis, Græcis tantummodo fidem habere, & ab eis consuleriāt esse ueritatis integritatē, mnobis autem & alijs hominibus non esse credendum. Sed ego omnia in his contraria uideo contigisse. Quapropter decet non uarias opiniones inspicere, sed ex ipsis rebus iustitia ponderare. Omnia siquidem Græcos noua, & heri (ut ita dicam) nuperq; facta cognoui: hoc est, fabricam ciuitatum & adiumentiones artium conscriptionesq; legum, cunctarumq; terq; iunior apud eos est historiæ diligentia cōscribenda;

PLAVII IOSEPHI CONTRA

Apud Aegyptios afit, atq; Chaldaeos, & Phoenicas (desino enim nos illis connumerare) sicut ipsi fatentur, res gestae antiquissimam & permanentem habent memoriam traditione. Nam & locis omnes inhabitant, quae nequaquam aeris corruptioni subiaceant; & multam prudientiam habuere, ut nihil horum quae apud eos aguntur, sine memoria relinqueretur, Causa Gracorum erroris sed in publicis conscriptionibus semper a viris sapientissimis diceretur. Gracorum vero regione innumeræ corruptiones inuasere, rerum memoriam delentes. Qui autem nouas constituentes conuersationes, oint se primos esse credidere, sciant quia etiam sero & uix natum potuere agnoscere literarum. Nam antiquissimum earum usum habuisse creduntur a Phoenicibus, & a Cadmo se dicitis glorianter. Sed neque illo tempore poterit aliquis demonstrare seruatam conscriptionem, neque in templis, neque in publicis anathematibus: quoniam etiam de Trojanis rebus, ubi tot annis militatus est, postea multa quæstio atque contentio facta est, utrum literis usi sint; & magis ueritas obtinuit, quod usus modernus litterarum illis fuerit incognitus. Constat ait, quod apud Gracos nulla inuenitur conscriptio, poema Homeriki uetus, id est, Cadmus Miletius & Acusilaus Argivus, & post hunc quicunque alii fuissent refertur, paululum tamen Persarum contra Gracos expeditionem pcessere. Sed & eos quod de celestibus ac diuinis primitus apud Gracos sunt philosophati, id est, Pherecydemus Syrion & Pythagoram & Thaleretem, oes concorditer confitentur, Aegyptiorum & Chaldaeorum fuissent discipulos, & breuiter conscripti, quae a Gracis oīm antiquissima iudicant, ita ut uix ea credant ab illis fuissent conscripta. Quomodo ergo non est irrationalis, ut tali fastu tangentur Graci, tanquam soli sciant uetera, & ueritatem eorum exacte tradant: aut quis non ab ipsis conscriptoribus facilime discat, quod neque firmiter scientes aliquid conscribere, sed quod unusquisque opinatus est, hoc studuit explanare. Vnde etiam libris se inuiscentem arguant, & ualde contraria de rebus eisdem non piget eos dicere. Sed ego uidebor me potioribus esse superflui, si explanare uoluero, quatis quidem locis Hellanicus ab Acusilaio de genealogiis discrepat, & in quantis Hesiodum corrigit Acusilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellanicum in plurimis ostendit esse mendacem, Ephorū uero Timaeus, Timaeum qui post illum fuere, Herodotū uero cuncti. sed neque de Siculis cum Antiocho & Philisto aut Callia Timaeus concordare dignatus est: neque rursus de Atticis hi quod Attidas conscriperunt: aut de Argolicis quod de Argis historiam protulere, alter utros consecuti sunt. Et quid oportet dicere de ciuitatibus breuibusque rebus, quoniam de militia Persica, & his quae in ea sunt gesta, tantum uiri probatissimi discordasse noscuntur? In multis afit etiam Thucydides tanquam fallax accusatur, licet scrupulofissimam sui temporis historiam conscriptisse videatur. Causa uero huius dissonantiae multæ forsitan & aliae querere uolentibus apparent. Ego uero duabus quas dicturus sum, maximam huius uim diversitatis ascribo. Et quidem primum dico eam quae mihi propior esse uidetur, id est, eo quod ab initio non fuerit studium apud Gracos, publicas de his quae semper aguntur proferre conscriptiones. Hoc etenim præcipue & errorem & potestatem mentiendi posteris, uetus aliquid uolentibus scriptitare, concessit. Non enim solùmodo apud alios Gracos publica conscriptio est neglecta: sed neque apud ipsos Athenienses, quos terrigenas esse dicunt, disciplinæque cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed publicarum literarum antiquissimas esse dicit leges, quae a Dracone eis de suppliciis sunt conscriptæ, modicum ante tempus tyrannidis Pisistrati. De Arcadibus autem in antiquitate gloriabantur, quod oportet dici, uix enim isti & postea literis eruditæ sunt. Cum ergo conscriptio nulla præponeretur, quae & discere uolentes doceret, & mentientes argueret, multa inter conscriptores discordia nata est: quoniam qui ad scribendum se præparabant, non studium ueritatis exhibuerunt, licet haec promissio semper habeatur in promptu: sed uerborum magis habere prolationem maximam. Et quemadmodum laudari se in hoc super alios estimarent, ad hoc potius semetiplos apabant. Aliqui uero ad fabulas sunt conuersi, aliqui autem ad gratiam, aut ciuitates laudantes aut reges: alii semetiplos ad accusandas causas aut conscriptores tradidere: in hoc se fore probabiles estimantes, & omnino hoc agentes, quod historiæ nimis aduersum es.

Draconis leges.
Arcades

Vere siquidem historie indicium est, si de eisdem rebus omnes eadem dicant atq; cōscrībant. hi uero cum quedam aliter conscriberent q; alij, tunc se putabant oīm ueraciores ostendi. Quapropter causa quidē uerborū & calliditatis eorū, cedere nos Græcis oportet non ait de antiqua historiæ ueritate, & maxime de rebus propriis uniuscuiusq; puincis. Qm̄ igitur apud Aegyptios & Babylonios, ex longissimis oīlū temporib; circa cōscrīptiones diligentia fuit, qm̄ sacerdotibus erat iniunctū, & circa eas ipsi philosophabantur Chaldaei uero apud Babylonios, & quia p̄cipue Græcis immixti, usi sunt Phœniciæ literis, circa dispensationes uite & publicorum operum traditionem, dū consentiant oēs, tacendū hoc puto. De nostris uero progenitoribus, qui eandem quam p̄dicti habuerūt in cōscriptionibus solicitudinem (desino dicere, etiam potiorem) pontificibus & prophetis hoc imperantes, & quia usq; ad nostra tempora cum multa integritate seruatū est, & si oportet audentius dicere, etiam seruabitur, conabor breuiter edocere. Non enim solum modo ab initio probatissimos uiros, & in dei placatione p̄paratos ad hæc exercenda constituerunt, sed quatenus etiam genus sacerdotum sine permixtione purumq; confisteret, prouiderunt. Oportet etiā cum q; sacerdotium habiturus est, ex eiusdem gentis nasci muliere, & neq; ad pecunias, neq; ad honores inspicere, & genus p̄ antiquam lineā & multis testibus approbare. Quod scilicet agimus nō solum in ipsa Iudea, sed ubi cung; nostri generis cōstitutio reperitur, etiam ibi integritas ista seruat circa nuptias sacerdotum, hoc est, in Aegypto & Babylonia, & quo cunque terrarum orbe quilibet de sacerdotum genera sunt dispersi. Mittunt enim in Hierosolymam cōscribentes à patre nomen nuptarū, & antiquos progenitorū, quicunq; huius rei testimonia p̄ebuere. Si aīr bellū proveniant, sicut iam crebro factum est, dum Antiochus Epiphanes ad nostrā uenisset regiōnē, & Pompeius Magnus & Quintilius Varus, & p̄cipue nostris gesta temporib;, tunc hi qui de sacerdotibus supersunt, ex antiquis literis iterum nouas consciunt, & probat̄ sibi tñeres, quæ relinquuntur. Non enim ad captiuas accedunt, alienigenarum confortia formidantes. Indicium uero integratīs hoc maximum est: quia pontifices apud nos à duob; mīllib; annis denominati filij à patre conscripti sunt. His aīt qui p̄dicti sunt, si qd̄ p̄varicentur, interdicitur ne uel ad altare accedant, uel alia sanctificatione fungātur. Re cte siquidē, potius aut̄ necessarie, cum neq; cōscrīpti potestas omnibus data, neq; ulla sit in descriptione discordia: sed solūmodo p̄phetis antiquis iudeis & veterima sedē inspirationem factā à deo cognoscētibus, alia uero suorū temporū sicuti sunt facta palam cōscribentibus, infiniti libri nō sunt apud nos discordantes & fibit̄ repugnantes: sed sub lummodo duo & uiginti libri, habentes reportis totius cōscriptionē, quos iuste fides admittit. Hox ergo quinq; quidem sunt Moscos, q; nativitates cōtinēt, & humanæ genitrationis traditionē habent usq; ad eius mortem, hoc tēpus de tribus mīllib; annis paulus lumen minus est. A morte uero Moscos usq; ad Artaxerxē Persarū regem, qui fuit post Xerxē, p̄phetae suorū temporū res gestas cōscripterunt in tredecim libris. Reliqui uero quatuor, hymnos in deū, & uitæ huius p̄cepta noscuntur cōtinere. Ab Artaxerxe uero usq; ad nostrū tēpus singula qd̄em cōscripta, non tñ priori simili fide sunt habita, eo qd̄ non fuit certa successio prophetarū. Palam namq; est ip̄is operibus quemadmodum nos propriis literis credimus: tanto namq; seculo iam præterito neq; adhucere quicquam aliquis accauerit, nec transformare p̄sumpsit. Omnibus enim insertum est mox ex prima generatione ludæis, haec diuina dogmata nominare, & in his utiq; p̄manere, & propterea, si oporteat, mori libenter. Jam itaq; multi captiuos, frequentior torturæ affecti sunt, & mortes variæ in theatris sustinuerit, ne ullum uerbū contra leges admitterent, aut cōscriptiones auicas violarent. Quis Græcorū aliquid tale p̄cessus est? qm̄ neq; fortuitam sustinere lassionem uolunt, licet oīla apud eos scripta destruantur. Verba enim hæc esse putant secundum conscribentium voluntates exposita. Et hoc iuste etiā de antiquis sapientiis, qm̄ aliquos nūc quoq; uident p̄sumentes de his rebus conscribere, qbus neq; ip̄i interfuerit, neq; credere scientibus acquiescent. Deniq; de bello quod apud nos contigit nuper, quidam historias conscribentes coliderunt: cum neque ad ea loca uenerint, neq; in proximo rerum gestarum fuerint. sed ex auditu quedam pauca componentes, intrepidenter semetipsos uidentur historias uole iacticare. Ego uero & de omni bello, & quæ ibi particulariter

sacerdotib;
genus annos:
testim:

gesta sunt, veram descriptionem feci, cum ipse rebus omnibus interfuerim. Dux etenim apud nos Galilæorum eram, donec fuit defendendi facultas. Contigit autem ut caperet à Romanis: & habentes me Vespasianus & Titus in custodia, uniuersa semper inspicere faciebant, primo quidem uinctum, postea uero solutus cum Tito ab Alexandria propter obsecionem Hierosolymorum directus sum. Eo tempore nihil est gestum, quod meam potuisse latere notitiam. Nam uidens Romanorum exercitum, uniuersa cum diligentia describebam. Et ea quæ nunciabant ab his q̄ semetipso tradebant, ego solus integrus intelligens disponebam. Deinde Rōma tempus uacationis habens, omni iam negotio præparato usus aliquibus cooperantibus mihi propter eloquentiam Græcam rerum eruditionem exhibui. Tantaq; mihi securitas affuit ueritatis, ut primos omnium imperatores belli Vespasianum & Titum testes non expauescerem. Primum namq; illis obtuli libros: & post illos multis quidem Romanorum qui bellis interfuerere, plurimis uero nostrorū etiam eos uenuti dedi, qui Græca eruditione videbantur imbuti, quorum est Iulius Archelaus, Herodes honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti siquidem uniuersi testimoniū perhibuerent, quod ueritatem diligenter excolui: non dissimulaturi si quid gestorum per ignorantiam aut per gratiam commutassent, aut prætermissem. Quidam uero praui homines derogare mētæ historiæ sunt conati, tanq; in scholis adolescentium themata excentes, & accusationis insperatae atq; detractionis facientes opus: cum oporetat illud sciri, quod cōuenit promittentem alijs rerum ueracitū traditionem, ipsum prius hæc nosse certissime, aut rebus gestis adhaerendo, aut ab scientibus consulendo. Quod ego præcipue circa utrumq; me credo fecisse opus. Antiquitatis namq; libros (sicuti dixi) ex uoluminibus sacris interpretatus sum, cum essent genere sacerdos, & participarem illarū sapientiam literarum. Historiam uero belli conscripsi, multarum quidem actionū ipse operator, plurimarum uero inspector existens, & omnino eorum quæ dicta uel gesta sunt, nihil ignorans. Quomodo ergo non procaces quilibet existimabit eos, qui aduersum me mituntur de ueritate contendere? Qui licet imperatorum commēta legiſſe dicuntur, non tamen nostrorum repugnantium rebus interfuerere. De his rebus itaq; necessariam feci dictionem, significare uolens facultatem eorum, qui historiam scribere protinetunt. Et sufficenter, sicuti reor, declaravi, quod conscriptio rerum apud Barbaros potius solennior, q̄ apud Græcos est. Volo atq; paululum prius disputare aduersus eos, qui contendunt nouellam esse nostram conuersationem, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi, dictū sit à conscriptoribus Græcis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorū literis exhibeo: & eos q̄ nostrū blasphemant genus, nulla ratione blasphemare monstrabo. Nos igitur neq; regionem maritimā habitamus, neq; mercimonij gaudemus, neq; per hoc alterutris peregrinationib; fatigamur. Sed nostræ ciuitates procul à mari sitæ sunt: regionemq; huberrimā possidentes, in ea assidue laboramus, p̄cipue circa filiorū nutrīpēta studētes, legūq; custodiā: & traditionē pietatis, totius op̄ uitæ necessariū iudicamus. Cū accedat igit̄ his quæ predicta sunt etiā uiuēdi ratio p̄pria, nihil fuit antiquis temporibus quod ficeret nobis cōmerciū Græcos, sicut Aegyptijs mercimonia, quæ ab eis exportantur, & ad eos rursus importantur: itemq; habitatoribus Phoeniciæ maritimæ, studentibus circa contractus; atq; negotiis amore pecuniae requisita. Sed neq; circa latrocinia sicut quidā alij uacauerent, amplius habere concupiscentes patres nostri ad bella conuerfi sunt, licet regio nostra multa milia uirorum fortium possideret. Phoenices ergo propter negociationem ad Græcos pro uinciam nauigantes, repente sunt agniti, & per illos Aegypti, & omnes à quibus ad Græcos onera duehebant, immensa maria proscindētes. Medi uero postea atq; Persæ palam in Asia regnauerunt, & usq; ad alteram continentem Persæ militauerunt. Thracæ autē propter uicinitatem, & Scythæ ab his qui Pontum nauigant, cogniti sunt, & omnino uniuersi iuxta mare uel orientale uel hesperium habitantes, aliquid cōscribere uolentibus cogniti facti sunt. Qui uero superius habebant, & procul à mari, multis sunt temporibus ignorati. Et hoc apparet etiam circa Europam contigisse: quando de Romanorum ciuitate tam longo tempore adepta potestatem, tantaque bella conficiente, neque Herodus, neque Thucydides, nec ullus qui fuit cum istis, fecit aliquam mentionem; sed sero tandem & uix ad Græcos potuit eoz uenire notitia. De Gallis etiā & Hispanis sic ignoravero

hi, qui putantur diligentissimi conscriptores, quorum est Ephorus, ut una in ciuitate esse arbitrarent liberos, qui tantam partem occidentalis terrae noscuntur inhabitare. Et mores eorum, qui neque sunt apud eos, neque dicuntur, referunt. Causa uero ignorantiae ueritatis est, quod procul abessent: ut autem falsa conscriberent, quod uellent uideri aliquid amplius quam alii retulisse. Quomodo ergo mirari decet, si neque nostra gens plurimis erat nota, neque ad scribendum de se aliquam dedit occasionem, & ita dissita procul a mari, & talibus institutis uiuens? Pone igitur nos argumento uti uelle Graecorum, quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in nostris uoluminibus de eis sit dictum: nonne omnino deridebunt causas huiusmodi a me prolatas, & testes uicinæ regionis adducet antiquitatis suæ? Igitur & ego hoc conabor efficere. Aegyptijs enim & Phœnicibus præcipue testibus utar, cum nullus eorum potuerit tanquam falsum accusare testimonium. Et uidetur maxime erga nos iniqui in communī quidem omnes Aegyptijs, Phœniciū uero Tyrī. De Chaldaeis autem nequaquam hoc dicere potero, quoniam & generis nostri principes constituti sunt, & propter cognitionem in conscriptionibus suis meminere iudeos. Cum uero fideri de his præbuerō, & blasphemias falsas ostendero, tunc etiam Graecorum conscriptores memorabo, qui iudeorum fecere mentionem: ut neque huiusmodi occasio relinquatur in iudeis nobis facienda contentionis. Inchoabo autem primum a literis Aegyptiorū, quas non arbitrantur commendare quæ nostra sunt. Manethon itaq; genere uir Aegyptius, Graeca disciplina eruditus, sicuti palani est (scripsit enim sermone Graeco) paterna religionis historiam ex sacris (sicuti ait ipse) interpretatus libris, frequenter arguit Herodotum, in Aegyptiacis ignoratione mentitum. Is Manethon in secundo Aegyptiaco, hæc de nobis scripsit. Ponam uero etiā uerba eius, tanq; illum ipsum adducens testem. Fuit nobis rex, Tīmaus nomine, sub hoc nescio quō deus iratus fuit: & ppter spem ex partibus orientalibus hoīes genere ignobiles, adepta fidutia in prouincia castrametati sunt. Et facile ac sine bello eam potenter ceperunt: & principes eius alligantes, de cetero ciuitates crudeliter incendere, & deoꝝ templo euertere. Erga omnes uero prouinciales inimicissime se gesse runt, alios quidem perientes, aliorum uero & filios & coniuges in seruitutem redigentes: nouissime uero & unum ex se fecere regem, cui nomen Saltis. Hic in Memphide ueniens, superiore inferioreq; prouincia tributaria facta, præsidia relinquēs opportunis locis, maxime partes muniuit orientales, prospiciens quod Assyrī aliquanto potentiores, erant desideraturi regnum eius inuadere. Inueniens autē in præfectura Saite ciuitatē opportunissimam, positam ad orientem Bubastitis fluminis, quæ appellabatur a quadā antiqua theologia Auaris, hanc fabricatus est, & muris maximis communiuit, collocans ibi multitudinem armatorū, usq; ad ducenta quadraginta millia viroꝝ eam custodientium. Hic autem messis tempore ueniebat, tam ut frumenta meteret, & mercedes exoluere, q; ut armatos ad terrorēm extraneorum diligenter exercitaret. Qui cum regnasset decem nouem annis, uita priuatus est. Post hunc autē regnauit alter quatuor & quadraginta annis, Bæon nomine. Post quem alius Apachnaꝝ, sex & triginta annis, & mensibus septem. Deinde Apochis, unnni & sexaginta: & Ianias, quinquaginta, & mense uno. Post omes autē Assis nouem & quadraginta, & mensibus duobus. Et isti quidem sex apud eos fuerē primi reges, debellantes semper, & maxime Aegypti radicem amputare cupientes. Vocabatur autem gens eorum Hyclos, hoc est, reges pastores. Hyc enim secundum sacram linguam regem significat: Sos uero pastorem siue pastores, secundum communē dialectum: & ita compositum inuenit Hycos, quidam uero dicunt eos Arabas esse. In alijs autem exempla tribus nō reges significari compéri per appellationem Hyc, sed ē diuerso captiuos declarati pastores. Hyc enī Aegyptiaca lingua, & Hac qñ denso sono profert, captiuos apte significat: & hoc potius uerisimile mihi uide, & historiæ antiquæ conueniens. Hos ergo quos prædiximus reges, & eos qui pastores uocabantur, & qui ex eis fuerē, obtinuisse Aegypti ait annis undecim & quingentis. Post hanc autem regum Thebaidis & Aegypti reliquæ factam dicit super pastores inuasionem, & bellum maximum & diuturnum eis illatum. Sub rege uero cui nomen erat Alisfragmuthosis, uictos dicit pastores. & aliam quidem uniuersam Aegyptum perdidisse, inclusos autem in locum habentem mensuram iugerum decem milium, cui loco nomen est Auaris. Hunc Manethon dicit

FLAVII IOSEPHI CONTRA

omnē maximo muro atq; robustissimo circundedisse pastores, quatenus & omnē posselli
onem munitam haberent, simul & prædam suam. Filium uero Alisfragmuthoseos The-
mosin conatum eos ui expugnare, cum quadringētis octoginta millibus armatorum co-
rum muros obsedisse. Cum uero obfidium desperasset, pacta cum eis fecisse, ut Aegyptū
relinquentes, quod uellent innoxij omnes abirent. Illos uero his promissionib; impetratis,
cum omni domo & possessionibus non minus ducenta quadraginta millia numero, ex
Aegypto per desertum in Syriam iter egisse: & metuentes Assyriorum potentiam
(tunc enim illi Asiam obtinebant) in terra quæ nunc Iudæa uocatur, ciuitatem ædifi-
casse, quæ tot millibus hominum sufficere posset, eamq; Hierosolymā uocitasse. in alio ue-
ro quodam libro Aegyptiacorum Manethon hanc ipsam gentem, id est, qui uocitabatur
pastores, in sacris suorum libris captiuos ascriptos rectissime dixit. Nam antiquis pro-
genitoribus nostris pascere mos erat: & pascualem habentes uitam, uocabatur ita pasto-
res. Sed & captivi non temere ab Aegyptijs dicti sunt: quoniā progenitor noster Ioseph
dixit ad regem Aegyptiorum, se esse captiuum: & fratres in Aegyptum posterius euoca-
uit, rege præcipiente. Sed de his quidem in alijs examinationem subtilius faciemus. Nūc
Ex Aegyptio
rum historijs autem huius antiquitatis producā testes Aegyptios, rursusq; quomodo se habeant uer-
ba Manethonis circa ordinem temporum aperte describam, sic enim ait: Postquā egress⁹
 " est ex Aegypto populus pastorum ad Hierosolymam, expulsor eorū rex Themosis regna
 " uit post hac annis uigintiquinq; & mensibus quatuor, & defunctus est. Assumpſitq; re-
 " gnum filius Chebron annis tredecim, post quem Amenophis uiginti & mensibus septē,
 " huius aut̄ soror Armeses annis uigintiuno, & mensibus nouem. Mephres aut̄ duodecim
 " & mensibus nouem. Mephramuthosis uigintiquinq; & mensibus decē. Tmosis autē nos-
 " uem, & mensibus octo. Amenophis uero triginta, & mensibus decē. Orus uero triginta
 " sex, & mensibus quinq;. Huius aut̄ filia Acenchres, duodecim, & mense uno. Rathoris ue-
 " ro frater, nouē. Acencheres autē duodecim, mensib; quinq;. Acencheres alter duodecim,
 " & mensibus tribus. Armais uero quatuor, & mense uno. Armesis autem uno, & mensib;
 " quatuor. Armesis niamnun uero sexaginta sex, & mensibus duobus. Amenophis nouemde-
 " cim & mensibus sex. Sethosis aut̄ equeſtres & nauales copias habēs, fratrem quidem Ar-
 " main procuratorem Aegypti constituit, & omnem ei aliam regalem contulit potestate,
 " tantummodo autē diademate uti prohibuit, & ne reginam matrem liberoriū oppri-
 " ret imperauit, & ut abstineret etiam ab alijs regalibus concubinis. Ipse uero ad Cyprum
 " & Phoenicen, & rursus contra Assyrios atq; Medos castrametatus, uniuersos quidē, alios
 " ferro, alios sine bello terrore magnæ uirtutis sibi metu subiugauit. his uero felicitatibus ele-
 " uatus confidentius incedebat, orientales urbes ac prouincias subuertendo. multoq; tem-
 " pore procedente Armais, qui in Aegypto fuerat derelictus, omnia contra q; frater agere
 " monuerat, sine timore faciebat. Nam & reginam uiolenter abiecit, & alijs concubinis sine
 " parcitate iugiter miscebatur: persuasusq; ab amicis, & diadematate utebatur, & fratri rebel-
 " labat. Is uero qui constitutus erat super sacra Aegyptia, codicillos Sethosi misit, cuncta si-
 " gnificans, & quia rebellaret ei suus frater Armais. Qui repente ad Pelusium destinavit,
 " & proprium tenuit regnum. Prouincia uero uocata est ex eius nomine Aegyptus. Dicie-
 " enim q; Sethosis Aegyptus uocabatur. Armais autem frater eius, Danaus. Hæc quidem
 " Manethon. Palam uero est, ex prædictis annis tempore computato, quod qui uocabantur
 " pastores, id est, nostri progenitores, ex Aegypto liberati, ante tres & nonaginta atq; trece-
 " tos annos hanc prouinciam inhabituere, q; Danaus ad Argos accederet: licet hunc antiqui-
 " sum Argui esse confidant. Duas igitur res Manethon maximas pro nobis Aegyptijs
 " literis protestatus est: primam quidem, quia aliunde uenerunt ad Aegyptum: dein egeſ-
 " sum eorum exinde, ita temporib; antiquissimum, ut pene mille annis bellum præcedat
 " Iliacum. Ea uero quæ Manethon nō ex Aegyptijs literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fa-
 " bulis quorundam sine nomine, adiecit, postea particulariter redarguam, ostendens ea si-
 " ne uerisimilitudine esse mendacia. Sed uolo ab istis rursus migrare ad ea, quæ apud Phœ-
 " nicas de nostro genere conscripta sunt, & eorum testimonio declarata. Sunt itaq; apud
 " Tyrios multorum annorum publicæ literæ, & conscriptiones diligentissime custoditæ,
 " ex his quæ apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quæ tamen memoria digna sunt. In

ter hæc ergo conscriptum est, quia in Hierosolymis ædificatum est templum à Salomo
ne rege, ante annos centum quadraginta tres, & mensis octo, q̄ Tyrii Carthagineti condī
dere. Descripta uero est apud illos constructio templi nostri. Hiramus enim Tyriorum
rex amicus erat regis nostri Salomonis, paternis amicitijs ei deuinctus. Is ergo munificen
tiam suam exhibens ad claritatem fabricæ, præbuit Salomonis aurum quidem uiginti & cen
tum talenta; incidensq; pulcherrimam syluam in monte, qui Libanus nuncupatur, ad ca
merā destinauit ei. Quem redonauit Salomon & alijs multis rebus, & terra Galileeæ re
gionis, quæ Zabulon vocatur, præcipue autem ei amicitiam sapientiae cōcupiscentia con
ciliauit. Problemata enim soluenda alterutris dirigebant, & melior in his Salomon erat,
& in alijs sapientior apparebat. Hactenus uero seruant apud Tyrios epistolæ multæ, quas
illi scripsere adiuicem. Quod autem non singā de Tyrioz literis, testem producā Dītū q
in Phœnicum historiā integrissimus approbatū est. Is igitur in Phœnicijs historijs hoc
modo scribit: Abibalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partis orientalis ci
uitates ampliauit, urbem potiorem fecit, & Olympiū lous templum, quod in insula situm
erat, iactis aggeribus urbi adiunxit, & aureis anathernatibus exornauit. Ascendens autem
in Libanum, syluas incidit ad temploꝝ ædificationem. Regem uero Hierosolymoz Salo
monem misisse dicunt ad Hiramum quædam ænigmata, & poposcisse ab eo, adiecto ut q
non posset discernere, pecuniā soluenti persolueret: confessumq; Hiramum, non se pos
se soluere ppositas quæstiones, multis pecunijs multatū, deinde Abdemonū quēdam, ui
rū Tyrium, ppositas soluisse quæstiones: ipsūm q; alias proposuisse, quas si non solueret Sa
lomon, multas rursus pecunias Hiramo regi conferret. Dius igitur hoc modo de præ
dictis testimoniū perhibuit nobis. Sed post hunc producam Menādrum quoq; Ephesiū.
Is enim singulorum regum actus conscripsit apud Græcos & Barbaros, studens ex pro
vincialibus uniuscuiusq; loci literis, historiæ ueritatē pandere. Scribens em de his qui in
Tyro regnauere, & deinde ueniens ad Hiramū regem, sic ait: Moriente uero Abibalo,
successit in eius regno filius eius Hiramus, qui uixit annis trigintaquatuor. Hic aggere co
iunxit Eurichoz, aureamq; ibi columnā Iouis in templo reposuit, & ad syluam lignoru
profectus, abscidit de monte q; Libanus appellatur, ligna cedrina ad tegmina facienda tē
ploꝝ. Demolitusq; antiqua delubra, noua templā ædificauit. Herculiscq; & Astartes fana
dedicauit, Herculis primum extucto mense Peritio, deinde Astartes: qñ castra mouit ad
uersus Tyrios, minimè tributa reddentes: quos etiā subdens sibi met, denuo remeauit. Sub
hoc fuit Abdemonus puer iuuenis, q; semper parabolas sbluebat, quas Salomon Hieroso
lymoꝝ rex destinabat. Supputatur uero tempus ab hoc rege usq; ad cōstructionē Cartha
ginis, hoc modo: Moriente Hiramo successit in eius regno Beleastartus filius. Qui cū ui
xisset annis quadraginta tribus, septem regnauit annis. Post hunc Abdastartus filius cū ui
xisset annis uiginti, regnauit nouē. Hunc filij nutricis eius quatuor insidijs peremere, quo
rum senior regnauit annis duodecim. Post quos Astartus filius Beleastarti regnauit. Qui
cum uixisset annis quadragintaquatuor, regnauit annis duodecim. Post hunc frater eius
Astarimus: & hic uixit annis quatuor & quinquaginta, regnauit annis nouem, & perem
ptus est a fratre Phellete: qui suscipiens regnum, mensibus imperauit octo, cū uixisset an
nis quinquaginta. Hunc peremit Ithobalus Astartæ sacerdos: qui cum uixisset annis sexa
ginta octo, regnauit annis triginta duobus. Huic successit Badezorus filius, qui cum ui
xisset annis XLV, regnauit sex. Huic successor factus est Mettinus filius, q; cum uixisset tri
ginta duobus, nouem regnauit annis. Huic successor fuit Pygmalion, qui annos egit in sua
uita quinquaginta sex, ex quibus XL tenuit principati. Huius regni anno septimo, soror Di
do in Africa ciuitatem ædificauit Carthaginem. Itaq; colligitur tempus à regno Hirami
usq; ad ædificationem Carthaginis, annorum centum quinquaginta quinque, & mensium
octo. Quum uero duodecimo anno huius regni, in Hierosolymis ædificatum sit templum,
sit ab ædificatione templi usque ad cōstructionem Carthaginis, tempus annorum centum
qui: draginta trium, mensium octo. Testimonio siquidem Phœnicum quid amplius oport
et apponit. Cernitur ipsa ueritas fortiter approbata, & multo clarius appetet, quoniam
præcedit constructionem templi progenitorum nostrorum ad prouinciam hanc aduen
tus. Cum enim eam uniuersam bello tenuissent, tum deum templum ædificare cœpere,

Menādrum
Ephesiū.

Ex historijs
Chaldaeoru.

Berosus.

& hæc aperte ex literis sacris etiam à me in Antiquitate manifestata sunt. Nunc itaq; sunt
ditenda ea, quæ apud Chaldaeos noscuntur esse conscripta, & de nobis in historia sunt re-
lata. Quæ multam habent cōcordiam cum nostris uoluminibus, etiam de alijs rebus. Te-
stis autem horum est Berosus, uir genere quidem Chaldaeus, notus autem eis, qui doctri-
næ eruditioñq; congaudent: qm de astronomia & de Chaldaorū philosophia ipse Gra-
cas conscriptiones edidit. Igitur Berosus antiquissimas securtus historias, de facto diluui,
& hominum in eo corruptione, sicuti Moses, ita conscripsit: simul & de arca, in qua gene-
ris nostri princeps seruatus est, deuicta scilicet ea in summitatem montium Armenioru.
Deinde scribens eos qui ex Noe progeniti sunt, & tempus eorum adiçiens, usq; ad Na-
bulassarum peruenit, Babylonioru & Chaldaorum regem. & huius actiones exponens,
narrat quemadmodum misit in Aegyptum & ad nostram terram filium suū Nabucho-
donorem cum multa potentia, qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecie
imperio, & templum in Hierosolymis concremauit, cunctumq; generis nostri populi
auferens, migravit in Babylonē. Vnde ciuitatem contigit desolari annis septuaginta, usq;
ad Cyrum regem Persarum. Dicit autem quod tenuerit Babylonius Aegyptum, Syria,
Phœniciam, Arabiam, uniuersos priores Chaldaorum & Babyloniorum reges actio-
nibus suis excellēs. Ipsa uero uerba, quæ Berosus protulit, hoc modo dicta, necessario p-
ferēda sunt: Audito autē pater eius Nabulassarus, quod satrapa constitutus in Aegypto
& Syria inferiore & Phœnicia rebellaret, cum non ualeret iam ipse labores ferre, tribuēs
filio suo Nabuchodonosori ætate ualenti partem quandam exercitus, contra eum misit.
Nabuchodonosor aut̄ cum satrapa desertore congressus, prouinciam quæ ab initio eort̄
fuerat, ad proprium reuocauit imperiū. Eodem uero tpe, contigit patrem eius Nabulassar-
um, cum ægrotasset, in Babylonia ciuitate defungi, qui regnauit annis uigintinouē. Na-
buchodonosor aut̄ non post multum tempus mortem patris cognoscens, & negocia Ae-
gyptiaca disponens, reliquarumq; puinciarum, & captiuos ludæorū & Phœnicū atq; Sy-
rorum, qui in Aegypto fuerant, cōmendans quibusdam amicis, ut cum exercitu & impe-
dimentis perducerentur ad Babyloniam, ipse cum paucis iter aggressus p desertum Baby-
lonem uenit: reperiensq; cuncta à Chaldais dispensari, seruatumq; regnum ab optimat̄
bus eorum, dñs factus totius paterni principatus, captiuis quidem aduentientibus præ-
pit habitacula in opportunissimis Babylonie locis ædificare. ipse uero ex manubij tem-
plum Beli ac reliqua munificentissime excoluit, & ueteri urbi alteram extrinsecus adie-
cit. Et prouiso ne posthac possent hostes fluum conuertere & ad urbē accedere, tres in-
teriori ciuitati per circuitum muros, totidem exteriori, hos cocto latere, illos addidit. ad
bitum, circundedit: tum sic communite portas quæ uel templum deceant, addidit. ad
hoc iuxta paternam regiam, alteram sumptuosiorē in uito amplioremq; extruxit: cuius
ornatum exponere fortasse longum esset. illud memoratu dignum, quod hæc adeo super-
ba supraq; fidem magnifica, quindecim dierum spatio pfecta est. In ea lapideas moles ex-
celtas excitauit, aspectu montibus assimiles, omnīq; genere arborū confitas. Hortū quoq;
penſilem fecit, fama nobilem: eo quod uxor eius montanum prospectū desideraret, in Me-
doz; regione educata. Hæc itaq; retulit de p̄dicto rege, & multa super hæc in libro Chal-
daicorum, in quo culpat conscriptores Graecos, quasi uane arbitratos, à Semiramide As-
syria Babylonē ædificatam, & mira opera ab illa circa eam fuisse constructa, false conscri-
psisse dicens. Ipsam certe Chaldaorum conscriptionem fide dignam existimandum est,
quando cum archiuis Phœnicum concordare uidentur, quæ ex Beroso conscripta sunt
de rege Babyloniorum: quoniam & Syriam & uniuersam Phœnicen ille subuertit. In his
fanè consonat & Philostratus in historijs, dum Tyriæ meminit obsidionis, & Megasthenes
in quarto Indicorum: ubi declarare contendit, prædictum regem Babyloniorum Hercu-
lem fortitudine & actuū magnitudine præcessisse. Dicit enim eum & maximam Afri-
ce partem, & Hispaniam subiugasse. Quæ uero de templo Hierosolymorum relata sunt,
& cōcrematum esse à Babylonis, & exceptum rursus ædificari Cyro tenente Asiae princi-
patum, ex dictis Berosi declaramus. Sic enim tertio libro dicit: Nabuchodonosor itaq;
posteaquam inchoauit prædictum murum, incidens in languorem, de uita migravit, cū
regnasset annis tribus & quadraginta. Huius regni, dominus effectus filius eius Euclima,

radochus, propter iniurias & libidines passus insidias à marito sororis sua Nirigliſſo-
roore peremptus est, cum duobus regnasset annis. Quo defuncto, sumens regnum qui ei
fecit insidias Nirigliſſoror, annis regnauit quatuor. Huius filius Laborosardochus, prin-
cipatum quidem tenuit puer existens mensibus nouē; insidias uero passus, eo quod nimis
appareret malorum esse morum, ab amicis extinctus est. Hoc itaq; perempto, conuenientes
hi qui fecerant insidias, comituni suffragio regnum tradidere Nabonido cuidam, q; erat
ex Babylone ex eadem gente. Sub hoc muri circa fluum Babylonie ciuitatis ex latere
eoclo & bitumine sunt constructi. Cuius regni anno septuaginta egressus Cyrus ex
Perside cum magno exercitu, uniuersa Asia iubacta, impetum fecit in Babyloniam urbē.
Sentiens autem Nabonidus inuasionem eius & occurrentis cum exercitu suo, atq; cōgred-
sus pugna, uictus & cum paucis fugatus, inclusus est in Borsippensem ciuitatem. Cyrus au-
tem Babyloniam obſidens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo quod
nimis uideretur munita, & efficit ad capiendum ualde difficultis, reuerſus est ad Borsippum,
Nabonidum expugnatyrus. Nabonido uero oppugnationem non expectante, sed prius
ſupplicante, uisu clementia Cyrus, & dans ei habitaculum in Carmania, expulit eum à Ba-
bylonē. Nabonidus itaq; reliquum uitæ tempus in illa prouincia conuersatus est. Hæc
concordant cum nostris. Scriptum nāq; in eis est, quod Nabuchodonosor octauodeci-
mo regni sui anno, templum nostrum ad desolationem usq; perduxit, & fuit extermi-
nū annis septem. Secundo uero anno regni Cyri fundamentis depositis, rursus secundo
regni Darii anno perfectum est. His prolatis, adiūciam etiam Phoenicum historias: nō emi Ex phœnicū
probationū abundantia relinquenda est: est enim dinumeratio in illis annorū, sic enim ha- historiā.
bent: Sub rege Ithobalo Nabuchodonosor obſedit Tyrum annis tribus & decē. Post hūc
regnauit Baal annis decem. Post hunc iudices constituti sunt, & iudicauere hi. Ecnibalus
Baslechi, mensibus duobus: Chelbis Abdæi, mensibus decem: Abbarus pontifex, mensib⁹
tribus: Myrtonus & Geraſtus Abdilimi, iudices annis sex: inter quos regnauit Balatorus
anno uno, quo moriente, mittentes euocauere Merbalum ex Babylone, & quatuor regna-
uit annis. Eo quoq; moriente, euocauere fratrem eius Iromum, qui regnauit annis uigin
ti. Sub hoc Cyrus Persarum habuit imperium. Quapropter omne tempus est annorum
quinquaginta quatuor, & mensum trium. Septimo siquidem anno regni sui Nabuchodo-
nosor coepit obſidere Tyrum. Quartodecimo autem anno regis Iromi, Cyrus Persarum
tenuit principatum. Consonant igitur quæ de templo scripta sunt à Chaldæis ac Tyriis,
cum literis nostris, manifestum uero & fine contentione testimonium est, de prædicta no-
stri generis antiquitate. Et his quidem qui nō ualde cōtendunt, sufficere iudico quæ præ-
missa sunt. Oportet autem non credentibus barbaricis conscriptionibus, sed solis Græcis
fidem habendam esse dicentibus, adhuc multos exhibere testes, etiam Græcos, scientes no- Ex scriptori
strum genus, & opportuno tempore eius habētes mentionē. Pythagoras igitur Samius,
cum sit antiquus quidem ætate, sapientia uero & diuina pietate philosophos omnes excel- bus Græcis.
lens, nō solum quæ nostra sunt agnouisse manifestus est, sed etiam æmulatus ea ex multis
apparet. Et eius quidem conscriptio nulla reperitur. multi tamen de eo retulere, quorum
insignior est Hermippus, uir circa oram historiam diligentissimus indagator. Refert Pythagoras
Itaq; in primo de Pythagora libro, quod Pythagoras uno familiarium suorū defuncto,
nomine Calliphōte, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum degere die noctiūq;
& quod præcipiteret, ut non tranſiret locum, ubi aſinus lapsus esset, & ab aqua feſculenta ſe- Hermippus.
metipſum abstineret, & ab omni blasphemia recederet. Deinde ſequitur: Hæc autem age
bat atq; dicebat, Iudeorum & Thracum opinione imitatus ac transferens in ſeipſum. Di-
citur enim uere, quod ille uir multas Iudeorum leges in ſuam tranſtulit philoſophiam.
Fuit autem etiam per ciuitates nō ignota olim gens nostra, & multi iam mores ad quas dā
transierunt, & æmulatione digni à nōnullis habebantur. Quod manifestat Theophrastus Theophras-
tus, in his, quæ ſcripsit de legibus. Ait enim, quia prohibent Tyriorum leges & peregrino fa-
cramento iurare. Inter quæ sacramenta cū quibusdā alijs etiam iuriandum, qđ corban
appellatur, enumerat: apud nullos aut̄ hoc inuenit iuramentum, niſi apud Iudeos ſolos,
quod interpretatur ex Hebraica lingua, donum dei. Ve neq; Herodotus Alicarnasseus Herodotus.
noſtrum ignorauit gentem, ſed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis

enim referens, in secundo libro sic dicit: Soli autem inter oēs Colchi, & Aegypti & Achaeas opes, uerenda ab initio circuncidunt. Phoenices uero & Syri in Palæstina, cōfidentur hoc ab Aegyptiis didicisse. Syria aut, qui circa Thermodoontē & Parthenium fluuium cōmoran-
tum, & his uicini Macrones, a Colchis dicuntur nup didicisse. Hi namq; sunt inter homi-
nes soli, q; circunciduntur, & isti sicut Aegypti facere uidentur. De Aegyptiis aut & Aes-
thiopibus dicere non possum, utri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, qui in Palæstina
sunt, circuncidi. oīm autem qui habitant Palæstinam, soli Iudei circunciduntur. hoc igit
sciens, de ipsis dixit. Quin & Chœrilus, antiquus poeta, meminit de gente nostra, dicens
quod militauerunt nostri maiores cum Xerxe Persarum rege contra Græcos, & cau-
rans uniuersas gentes, nouissimam nostram posuit, ita dicens:

Huius miranda specie gens castra secuta,
Phoenissam ignoto linguam mittebat ab ore.
Sedes huic Solymi montes, stagnum prope uastum.
Tonsa caput circum, squalenti uertice equini
Exuuias capitis duratas igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, quia nostri inacuinerit, eo quod & Solymi montes in nostra
regione sunt constituti, in quibus habitamus, & stagnum, quod dicitur Asphaltites. Hoc
enim inter oēs stagnum in Syria latius atq; maius est. Et Chœrilus quidem ita nostri me-
minit. Quod autem non solum sciebant Iudeos, sed etiam in quotquot incidenter admi-
rabatur, non ē uulgo Græci, sed ob sapientiam celebres, ostendere facile est. Clearchus enim
Aristotelis discipulus, & peripateticorum nulli secundus, in primo libro de somno, dicit
Aristotelem doctorem suum de quodam uiro Iudeo ita referre: & ipsi Aristoteli eundem
sermonem ascribit, quod ita conscriptum est: Sed alia quidem longum est dicere. Quia
uero habere potuerant illius admirationem quandā atq; philosophiā, ea duco operā pre-
cium, referre. Et Hyperochides: Vehementer, inquit, audire desideramus uniuersi. Igitur
secundum præcepta, Aristotleles inquit, rhetorica, eius genus primo indicabitur, ne res
luctemur doctoribus p̄ceptorum. Dic, inquit Hyperochides, ita si placet, rum ille, genere
igitur Iudeus erat, ē Cœlesyria: qui sunt ex propagine philosophorum Iudorum, uocan-
tur, ut aiunt, philosophi, apud Indos Calani, apud Syros autem Iudei nomen accipien-
tes à loco. locus enim ubi habitat, appellatur Iudea. nomen uero eorum ciuitatis ualde dif-
ficile est: uocat enim eam nomine Ierusalem. Is igitur homo multis hospitio recipiens, & de-
superioribus ad maritima descendens, grauiissimus erat non solum eloquio, sed etiam an-
imo. Et tunc nobis degentibus apud Asiam, quum diuinus homo uenisset ad ea loca, cōfir-
bulari ccepit nobiscum, & cum alijs scholasticis eorum sapientiam tentans, cumq; multis
eruditis congregarentur, tradebat potius aliquid eorum quæ habebat. Ita ait Aristotleles apud Clearchum, & super hæc multam ac mirabilem continentiam Iudei uiri in cibis
& castitatem narrat. Licet aut uolentibus hæc ex ipsis lectione cognoscere, ego enim re-
fugio plus q; decet inserere. Clearchus igitur facta digressione, cum aliud propositum ha-
beret, nostri generis ita meminit. Hecatæus aut Abderita, uir philosophus simul & circa
actiones industrius, cum Alexandro rege nutritus, & cum Ptolemaeo Lagi cōmoratus, nō
obiter, sed integrum de ipsis Iudeis conscripsit librum. Ex quo uolo breuiter quædā eorum
quæ ab eo sunt dicta percurrere. Sed primitus tempus ostendam. Meminit enim prælii,
quo circa Gazam Ptolemaeus conflixit cum Demetrio, quod utiq; contigit undecimo q;
dem anno post mortem Alexandri, Olympiade uero septima & decima atq; centefima,
sicuti refert Castor. ad iūcens enim hanc Olympiadem, dicit: Sub hac Ptolemaeus Lagi ui-
cit in Gaza prælio Demetrium Antigoni, qui uocabatur Poliorcetes. Alexandrum uero
profitentur uniuersi centesima & quartadecima Olympiade fuisse defunctū. Palam ergo
est, q; & scdm illud r̄ēpus, & sub Alexandro genus florebat nostrū. Dicit igitur Hecatæus,
q; post pliū ad Gazā, Ptolemaeus loco, quæ sunt circa Syriam, dñs est effectus. Et mul-
ti hoīm cognoscentes mansuetudinē & clementiā Ptolemai, cū eo pficiſci ad Aegyptum,
& rebus cōmunicare uoluere. Quoq; unus, inqt, erat Ezechias p̄otifex Iudeorū: homo zeta-
te qđe quasi sexaginta & sex annos, dignitate uero apud cōtribules maximus, & aīo sapi-
entissimus, potentissimus ad dicendi, & circa causas sicut nullus alter expertus. Dicit etiā

omnes sacerdotes Iudeorum qui decimas accipiunt, & universa in cōmuni gubernant, circa mille & quingentos existere. Rursus autē p̄dicti uiri faciens mentionem: hic, inquit, homo hunc honorem gerens, & assuetus esse nobiscum, assumens aliquos suos, differentiam cūnam exposuit: & habitationem suā & conuersationem, quā scriptam habebat, pariter indicauit. Deinde palam facit Hecateus, quales circa leges existimus, & quia oīa sustinere, ne transcendamus eas, eligimus: & hoc esse optimū iudicamus. Dicit igitur hæc: Et male sapientis à finitimiis audietites, & omnes contumelias passi à Persicis regibus & satrapis, nō possunt mente mutari. Sed cum magna exercitatione, de his p̄cipue omnibus respondere parati sunt. Perhibet autē etiam indicia fortis animi circa leges non parua, dicens: Alexander quondam in Babylone constitutus, & uolente Beli templum qđ corrugat renouare, cunctisq; militibus similiter ruderā portare p̄cipiente, solos Iudeos hoc facere non sustinuisse: sed etiam multas plagas, & detrimenta pertulisse non modica, donec eis agnoscēte rege securitas p̄beretur. Qui dum ad prouinciam, inquit, propriam reuersi fuissent, tēpla & altaria fabricata oīa destruxere. Et pro alijs quidem multam satrapæ exoluere, pro alijs uero ueniam consecuti sunt. Adiūcit autē, quod therito ob hæc mirabiles sint. Et quod ḡes nostra fuit multorum hominum numero copiosa: sed multa millia nostrorum traducta, in Babylonie Persæ primū collocarunt: nec pauca etiam morte Alexandri in Aegypti & Phoenicen sunt translata, propter seditionem in Syria factam. Idem uir, & magnitudinem prouinciarum quam incolimus, pulchritudinemq; narravit. Penē decies trecēta millia, inquit, iugera terræ optimam & huberim prouinciarum possidere noscuntur. Iudea namq; huius est amplitudinis. Et quia etiam ciuitatem ipsam Hierosolymorum spatiolum & maximam olim iahabitamus, & uirorum multitudine copiosam, necnon & templi constructionem, idem ipse sic refert: Sunt autem Iudeorum & aliorum quidem multæ munitiones p̄ prouinciam, atq; uici. una uero ciuitas munitissima, habens præcipue circuitum quinquaginta stadiorum, in qua commorantur hominum circa centum & quinquaginta millia, nomine Hierosolyma. Est autē in media ciuitate lapidea quadriporticus, centum per circuitum cubitorum, habens etiam duplices ianuas: in qua ara est quadranguli figuratione cōposita ex lapidibus non dolatis, sed collectis, unumquodq; latus uiginti cubitorum latitudinem habens, altitudinem uero decem, & circa eam maxima fabrica, ubi altare est cōstitutum & candelabrum, utraq; aurea, duosq; talentos pondus habentia, & inextinguibile lumen noctibus & diebus. Simulacrum uero aut aliquod anathema ibi nequaq; est, nec ultra plantatio nullus ibi ueluti lucus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autem in eo & noctibus & diebus sacerdotes, quasdam purificationes agentes, & omnino uinum non bibentes in templo. Insuper autem, quia & cum Alexandri regis successoribus postea militarunt, testatur hoc modo, dices ea quae cognoverit a uiro Iudeo in expeditione cōstituto: cuius uerba subiectam. Ait enim: Me siquidem eunte ad mare rubrum, una secutus est quidam cum alijs equestrium Iudeorum nos deducendum, nomine Mosollamus, uir animosus, inter omnes sagittarios Græcos & Barbaros præcipius. Is igitur homo prōperantibus multis pariter, & quodam uate augurium captante, & petente ut cuncti starent, interrogauit cur substitissent omnes. Ostendente uero ei uate auctem quam intuebatur, atq; dicentes quod si quidem expediret eis ut manerent omnes, staret auis: si uero surgens anterius euolaret, procederent si uero post tergum iret, recedere cunctos oporteret: rursusq; tacēs, arcuūq; trahens, sagittā emisit, & auē percussam interemit. Indignantibus uero uate & quibusdā alijs, & maledicentibus ei: Quid furitis, inquit, infastissimā auē sumentes in matutis? hæc eīm suam salutē nesciens, de nostro itinere nobis prosperitatē potuit indicare? Si enim p̄scire futura ualuerisset, in hūc locū nequaq; uenisset, metuēs ne sagitta à Mosollamo Iudeo periret. Sed Hecataei testimonia iam quiescat. facile namq; est, uolentib; ipm libertū legere, & hæc apertius inuenire. Non uero me p̄gredit Agatharchidē introducere, licet homo mihi nūne malus, ut ei uisum est, nobis detraxisse videatur. Is enim narrans de Stratonice, quæ ad eīm modū uenit in Syriā ē Macedonia, uiro suo Demetrio derelicto: Seleuco autē uxore eā ducerē nolente, quod illa sperabat, exercitu eius in Babyloniam posito, circa Antiochiam bella mouit. Deinde quomodo reuerso rege Antiochiā capta, in Seleuciam illa fugiens, cū illi posset uelocius ab nauigare, somnia prohibita ne faceret, capta atq; defuncta est. Hæc ergo

prædicens Agatharchides, & derogans superstitioni Stratonices, utitur exemplo generis
 nostri, sic scribens: Qui uocantur Iudei, habitant oīm munitissinam ciuitatem, quam uo-
 care Hierosolymam prouinciales solent. Hi uacare consueti sunt septima die, & neq; ar-
 ma portare in prædictis diebus, neq; terræ culturam contingere, neq; alterius cuiuspiam
 curam habere patiuntur. sed in templis extendentes manus, adorare usq; ad uesperâ soli-
 ti sunt. Ingrediente uero in ciuitatem Ptolemaeo Lago cum exercitu & multis hominib;
 cum custodire debuerint ciuitatem, eis stultitiam obseruantibus, prouincia quidem dñm
 suscepit amarissimum, lex uero manifestata est malam habere solennitatē. huiusmodi atq;
 casus, præter illos, alios quoq; docuit uniuersos: ut tunc ad somnia & opiniones quaꝝ tra-
 debantur de lege, confugiant, dum circa res necessarias ratio nihil ualeat humana. Hoc q;
 dem Agatharchidi uidetur esse ridiculum: eis autem qui hæc examinant integrus, appa-
 ret magnum, & p̄cipua laude dignissimum: si & saluti & patriæ quidem, custodiā legum
 pietatemq; diuinam p̄ponere concupiscant. Quod uero non ignorantes quidam conscri-
 prorum gentem nostram, sed propter inuidiam quasdam ob similes causas memoriam
 nostri omiserunt, hoc indicium me arbitror esse p̄biturum. Hieronymus enim qui de suc-
 cessoribus cōscriptis historiam, ipso tempore quo Hecataeus fuit: & amicus existens regis
 Antigoni, Syriæ p̄sidebat. Veb; Hecataeus quidem etiam librum cōscriptis de nobis: Hi-
 eronymus autē nequaꝝ nostri in historia meminit, licet penē in ipsis locis nutritus esset.
 In tñ uoluntates hoīm differebant. Alter nanq; dignos existimauit de quibus diligenter
 memoriaz proderet: alterum uero omnino circa ueritatem quædam passio cernitur ob-
 scurasse. Sufficiunt tñ ad comprobationem antiquitatis nostræ, Aegyptiorum & Chaldae-
 orū atq; Phœnicum historiaz, & super illas Graecor; pariter conscriptiones. nam præter
 supradictos, Theophilus etiam & Theodotus & Mnaseas & Ariphanes & Hermogenes
 & Euemerus & Conon & Zopyrion, & multi fortasse alijs (non enim ego omnibus libris
 incubui) non obiter nostri fecere mentionem. Plurimi nanq; p̄dicatorum uiros, ueritate
 quidem antiquarum rerum frustrati sunt, quia lectioni sacræ nostrorum nō incubuerunt
 librorum: communiter tñ de antiquitate testati sunt, pro qua nunc dicere proposui. Phale-
 reus sanc̄ Demetrius, & senior Philon, & Eupolemus, non multū ueritate frustrati sunt:
 quibus dari ueniam, dignum est. Non enim inerat eis, ut nostras literas possent omni scrū-
 pulositate sequi. His ita dictis, unum adhuc mihi capitulum est relictū ex his quaꝝ in prin-
 cipio libri posui, quatenus derogationes & maledicta, quibus utuntur quidam contra ge-
 nus nostrum, falsas ostendam, & conscriptoribus eorum testibus utar, qñ consribentes
 hæc contra semetip̄os locuti sunt talia. Quod uero multis alijs hoc euénit propter quo-
 rundā odia, arbitror intelligere eos q; in historijs uersari solēt. Quidā enim gentiū, & glo-
 riosissimarum ciuitatum fœdere nobilitatem, & conuersationi detrahere tentauere: The-
 opompus quidem Atheniensium, Lacedæmoniorum uero Polycrates. Is autem qui Tri-
 politicum conscripsit (non enim Theopompus hoc fecit, sicuti quidam putat) etiam The-
 bæorū momordit urbem. Multa uero etiam Timæus in historijs, de prædictis & de alijs
 blasphemauit. Et hoc præcipue faciunt, quando glorioſissimos in aliqua parte calumni-
 antur, quidam propter inuidiam atq; malevolentiam, alijs uero propter uerbolam noui-
 tatem memoria se dignos fieri iudicantes. & apud stultos quidem nequaꝝ hac spe frau-
 dantur, qui non sancti noscuntur habere iudicium, sani uero auditores eorum malignitatē
 condemnabunt. Blasphemiarum igitur in nos saepē congestarū huiusmodi causa est. Vo-
 lentes Aegyptijs gratificari quidam, ueritatem corrumpere tentauere. Et neq; aduentum
 in Aegyptum nostrorum progenitorum, sicut contigit, sunt cōfessi: nec rursus egressum
 cum ueritate dixerunt: multasq; causas odij ac inuidiæ pariter habuere. Princípio quidem,
 quia in eorum regione nostri progenitores potentes effecti sunt, unde regressi ad ppria,
 denuo fuere felices. Deinde sacrorum diuersitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tam
 præstantiore nostra pietate q; solemnitates illos, quanti dei natura animalibus irratia-
 onalibus sine dubitatione præstat. Communis nanq; apud illos ritus est, eiusmodi bru-
 ta arbitrarī deos: sigillatim autem alijs alia colunt, uani ac fatui omnino homines, & ab
 initio uti his malis opinionibus consueti, & propterea nequaꝝ imitari nostram honesta-
 tem de diuina ratione potuere. Videntesq; multos nostrā zelari conuersationē, inuidiam

habuere: & ad tantam fatuitatem ac pusillanimitatem quidam perduci sunt, ut non pigeret eos etiam contra antiquas suorum scriptiones aliqua dicere. Qui cum hoc faciunt, sibi non ipsis aduersa conscribere passionem cætitatis ignorauere. In uno tamen & maximo uero uerbum meum comprobabo, quo usus sum ante paululum nostræ antiquitatis teste. Manethon itaq; qui Aegyptiacam historiam ex literis sacris se interpretaturum pollicitus est, prædicens nostros progenitores cum multis millibus in Aegyptum aduenisse, & illic incolas subiugasse: deinde ipse confessus est, quia posteriori tempore amittentes ea, prouinciam quæ nunc Iudæa vocatur, obtinuerint: & ædificantes Hierosolymam, construxerint templum. Et hactenus conscriptiones secutus est antiquorum. Deinde usurpans sibi non licentiam, professusq; se scribere ea quæ in fabulis vulgaribus feruntur, incredibilia uerba de Iudæis inseruit, uolēs permiscere nobis plebem Aegyptiorum leprosorum aliorumq; languétiū: quod, sicut ait, abominatione ex Aegypto fuga dilapsi sunt. Amenophin enim regem adiecit, quod est falsum nomen. Et propterea tempus regni eius nequaq; diffinire præsumpsit, cum aliorum regum omnes annos perfecte protulerit. Hinc itaq; quasdam annexit fabulas, penè oblitus, quod egressum pastorum ad Hierosolymam ante quingétos decem & octo annos factum esse protulerat. Thermus enim erat rex, quando egressi sunt. Et ab hoc tempore, regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonaginta tres, usq; ad fratres nomine Sethonem, & Hermæum: quorum Sethonem quidem Aegyptum, Hermæum uero Danaum denominatum dicit: quem expellens, inquit, Sethon regnauit annis quinquaginta & nouē: & post hunc senior ē filius Rampses annis sexaginta sex. Ante tot igitur annos egressos ex Aegypto patres nostros confessus, deinde Amenophin adiiciens regem, hunc ait & deorum fuisse contemplatorem, sicut Orum quendam priorum regum: & implesse desiderium eius sacerdotem Amenophin natū ex patre Pio: qui uidebatur quasi diuina participare natura, secundum sapientiam præscientiamq; futurorum. Et dixisse regi hunc cognominē, quod posset uidere deos, si prouinciam à leprosis & alijs maculatis hominibus purgare contuleret. In quo latatum regem, omnes dicit corpore debiles ex Aegypto congregasse, & fecisse multitudinē numero LXXXM. Eosq; ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse: simul & alios Aegyptios, quibus hoc erat inunctum. Fuisse autem quosdam inter egsetiam eruditorum sacerdotis lepra perfusos ait. Amenophin uero illum sapiētem diuinumq; virum refert timuisse & erga semetipsum & erga regem deorum indignationem, qui aperte suaserat eis uim fieri & dixisse, quoniam auxiliarentur quidam maculatis hominibus, & Aegyptum obtineret tredecim annis. Et hæc eum non quidem præsumpsisse regi dicere, sed de his hominibus conscriptum reliquise librum, ac sibi mortem consciuisse. Et propterea regem in anxietatem maximam peruenisse. Deinde ad uerbum hæc refert: Itaq; rogatus rex, ut ad requié & tutamen eorum secerneret ciuitatem, desertam urbem, quæ fuerat pastorum, nomine Auarim, præbuit eis. Est autem hæc ciuitas secundum theologiam antiquam, Typhonis. Porro illi in hanc ingressi, & locum hunc ad rebellandum optimum, ducem sibimet quēdam Heliopolitanorum pontificum Osarsiphum constituere, & huic se obedire in omnibus iurauerunt. at ille primum quidem eis legem posuit, ut neq; deos adorarent, neq; ab animalibus, quæ præcipue sacra apud Aegyptios erant, se penitus abstinerent, nulliq; copularentur nisi cum quibus foedus habere uidebant. Hæc aut sentiens, & alia plura, maxime Aegyptiorum consuetudinib; inimica, præcepit multo opere muros ædificari ciuitatis, & ad bella præparari contra Amenophin regem. Ipse uero assumens secum etiam alios sacerdotes, & maculatorum quosdam, misit legatos ad pastores: qui uidebantur à Themu se rege depulsi ad Hierosolymorum urbem, causas suas & aliorum qui simul fuerant ex honorati significans, & poscens ut pariter contra Aegyptum castrarentur. promisit que eos fore uenturos, primum quidem in Auarim progenitorum suorum prouinciam, & necessaria populis abundantius exhibenda: pugnatos autem opportuno tempore, & prouinciam facilime subdituros. Illi uero lætitia cumulati, omnes alacriter usq; ad ducenta millia uirorum pariter sunt egressi: & non post multum ad Auarim usque ueneri. Amenophis autem Aegyptiorum rex, dum illorum audisset inuasionem, non mediocriter perculsus est, dum recordaretur quodci prædixerat Amenophis Papij.

Contra M⁴
nethonē Aegyptum

Et primum quidem congregans Aegyptiacam plebem, facto consilio cum principibus
 eorum, animalia sacra & quæ præcipue à sacerdotibus honorabantur, antè præmisit; & sa
 cerdotibus particulariter iussit, ut simulacra eorum caute celarent. Filium vero Sethonem,
 qui etiam Ramesses à Ramses patris nomine uocabatur, cum quinque et annos, apud su
 um commendauit amicum. Ipse vero transiens cum alijs Aegyptijs, usq; ad trecenta mil
 lia uirorū bellatoribus uiris occurrentes, congressus non est. Putans etiā semetipsum contra
 deū pugnare, retrorsum reuersus uenit ad Memphis: & sumens Apim & alia sacra, mox
 in Aethiopiam cum uniuersis nauibus & multitudine uenit Aegyptioꝝ. Per gratiam nam
 que erat ei subiectus Aethiopum rex: propter quod suscipiens etiam populi uniuersum,
 præbuit alimenta hoībus necessaria, quæ prouincia ministrabat, & ciuitates ac uicos, qui
 ad fatale illud XIII annorum exilium sufficerent. Et in Aethiopia quidem hæc gesta sunt.
 Solymitæ vero descendentes cum uiris pollutis Aegyptioꝝ, sic pessime hoībus usi sunt,
 ut eorum uictoria esset pessima his, qui tunc eorum impietates inspiciebant. non solū etiā
 enim ciuitates & uicos concremavere, sacrilegia facientes, & deorum idola deuastantes,
 sed etiam ipsa sacra animalia quæ colebantur crudelissime discerpserunt, peremptores &
 occisores horum sacerdotes atque prophetas esse cogētes, quos etiam expellebant nudos.
 Dicitur itaq; quod politiā & leges eis composuit sacerdos quidam, genere Heliopolites,
 nomine Osarsiphus, uocatus ex nomine Osireos Heliopolitanī dei: qui dum conuersus fu
 isset ad hoc genus, mutauit nomen & uocatus est Moses. Quæ igitur Aegyptiū de Iudeis fe
 runt, haec sunt. Sed & multa breuitatis causa prætereo. Dicit autem rursus Manethon, qđ
 postea Amenophis ex Aethiopia dīgressus est cū magna uirtute, simul & filius eius Ram
 pses, & ipse habens magnum exercitum. Et congressi contra pastores atq; pollutos, uices
 runt eos: & multis casis, persecuti sunt eos usq; ad Syriæ fines. Hæc equidem & huiusmo
 di Manethon conscripsit. Quia vero anīla loquitur deliramenta, atq; mentitur, aperta ra
 tione monstrabo: illud primo distinguecūs, quod postea referendum est. Is enim concessis
 nobis, atq; professus est, quod ab initio non fuerint Aegyptiū genere, sed extrinsecus illuc
 adueniissent, & Aegyptum obtinuerint, & ex ea rursus egressi sint nostri progenitores. qđ
 uero nobis postea permixti non sunt Aegyptiū corpore debilitati, & quod ex his non fuit
 Moses, qui populum eduxit ex Aegypto, sed ante multas generationes extitit, per ea quæ
 ipse dixit, conabor ostendere. Prīnam itaq; causam posuit figmenti ridiculam. Rex enim,
 inquit, Amenophis concipiuit uidere deos, quos putas? siquidem qui apud eos solennes
 erant, Bouem, & Hircum, & Crocodilos, & Cynocephalos, uidebat. celestes autem quod
 poterat: & cur hoc habuit desiderium? quia utiq; & prior rex alter hos uiderat? Ab illo ex
 ego audiens, quales essent, & quemadmodum eos uidisser, noua nequaq; egebat arte. sed for
 te sapiens erat ille uates, per quē hæc rex posse agere confidebat. quod si ita fuisset, quod im
 possibilium concupiscētiam non præsciuit: non enim euénit quod uoluit. Proinde quam
 rationem habere potuit, ut propter mūtulos aut leprosos ei iniūfibles essent? Iraſcunt cū
 propter impietates, non propter corporum uitia. Deinde, tam multa millia leprosorum
 & male habentium, una penē hora quō fuit possibile congregari: aut quō rex non obedie
 uit uati? Ille uanḡ precepit debiles Aegyptios exilio deportari, hic aut̄ eos ad sectiones la
 pidum destinauit, tanq; operarijs indigens, & non purgare prouinciam uolens. Ait autem
 quod uates semetipsum peregit, præuidens deos iram & quæ erant in Aegypto futura,
 & conscriptum libertū regi reliquit. Proinde quō ab initio uates etiam suum interūtum nō
 præsciuit: quō non repente regi contradixit uolenti uidere deos: aut qua ratione timebat,
 iam non sui temporis calamitates: aut quid nam grauius imminiebat, quod morte pueni
 ret? Quod uero inter oīa stultius est, uideamus. Audiens em̄ hæc, inquit, & defuturis iam
 metuens, debiles illos quib; Aegyptum purgare debuerat, neq; tñc de prouincia pepu
 lit: sed rogantibus eis, sicut ait, ciuitatē dedit dudū à pastoribus habitatā: quæ uocabat Aua
 ris. Ad quam congregati, priuacipe, inquit delegere ex sacerdotibus Heliopolitanis: q; eis
 legē posuit, ut neq; deos adorarēt, neq; ab Aegyptiacæ festiuitatis animalibus abstinerēt,
 sed omnia p̄imerent, atq; cōsumerent, nulli q; penitus miscerent, nisi cū quibus cōiurati cē
 uidebant: & iu reūrādo multitudine obligata, q; tenus in eis legibus pdurarēt, Auarim ci
 uitatē inuinitā cōtra regem dicit eos bello supplice, Adiecit aut̄, quia misit Hierosolyma

Rogans illos pro auxiliis exhibendis, & daturum Auaritū cōprotinētens, quæ foret ex Hā
 erosolymis uolentium exire maiorum: & ex qua procedentes omnem Aegyptum obtine
 rent. Deinde subiungit illos quidem uenisse cū ducentis in illib⁹ armatoꝝ. Regem vero
 Amenophin Aegyptiorum, cum nollet repugnare deo, mox ad Aethiopiam refugisse, et
 Apim cum alijs lacris animalibus deuexisse. Hierosolymitas uero inuasione facta, & ciuita
 tes depopulatos, & templo concrematisse, & equestres perenuisse refert, & nulla iniquita
 te aut crudelitate abstinuisse. Qui uero politiam & leges eis exhibuit, sacerdos, inquit, erat
 genere Hieropolites, nomine Orsaphus, uocatus ab appellatione Osireos Heliopolitan⁹
 dei: & mutato nomine dictus postea Moses. Tertiodecimo uero anno Amenophin, postq;
 regno pulsus est, ex Aethiopia profectū cum multis millibus dicit: & congressum cōtra
 pastores atq; pollutos, habita conflictione, uicisse. Et multos interficiēt, usq; ad fines Sy
 riæ persecutū. In his itaq; non intellexit sine uerisimilitudine se mentiri. Leprosi namq; &
 cum eis multitudo collecta debilium, licet primitus irascerent regi, circa se utiq; talia faci
 enti, secundum præmonitionem uatis, tñ cum à sectione lapidum sunt egressi, & prouinciam
 percepere, oēs circa eum mitiores effecti credendi sunt. Porro si adhuc & illū odio
 habebant, scorsum magis insidiari potuissent, non oībus bellum inferre, cum scilicet plus
 rimi existentes multorū illic cognationes haberent. Proinde etiam si contra hostes pugna
 re decreuerent, non tñ contra deos impietatem gerere psumebant: nec contraria suis agere
 legibus, in quibus educati esse noscuntur. Oportet itaq; nos Manethoni gratias agere: qđ
 huius iniquitatis principes dicit, non eos qui ex Hierosolyma sunt egressi, sed illos ipsos
 Aegyptios esse probat, & maxime sacerdotes, atq; iurisurandi vinculum illoꝝ multitudi
 ne conuenisse. Illud aut̄ quō non irrationalē est? Domesticorum quidem & amicorum
 nemo cū illis rebellauit, nec periculoz bellū particeps factus est: sed misere maculatos ad
 Hierosolymam, ut ab eis auxilia poscerent. quanam amicitia aut societate intercedēt: ho
 stes enim magis erant, & moribus plurimum differebant. At illi confessim, ut ait, uocantib⁹
 bus morem gesserūt, nempe inducti pollicitationibus, quod Aegyptum occupaturi ēent,
 quasi ipsi non admodum eius regionis gnari essent, ex qua per uim pulsi fuerant. qui si tum
 miseram aut egenam uitam egissent, merito fortasse negotium aggressi essent. cum autem
 urbem habitarent fortunatam, & agrum amplum meliorē Aegypto colerent, quid tan
 tēm erat, cur ob ueteres hostes, eosq; corporib⁹ affectis, quales nemo domesticos ferat, pe
 riculum adirent: neq; enim futuram regis fugam psciebant. nam, ut ipse dixit, filius Ame
 nophis cum trecentis millibus ad Pelusium occurrebat. & hoc quidem omnino sciebant
 qui proficiscebantur: mutationem uero propositi & fugam unde coniectare poterat. Dea
 inde occupatis horreis Aegypti, multa mala fecisse ait Hierosolymitanum exercitum: atq;
 hæc eis exprobrat: quasi non hostes eos induxisser: aut quasi hæc sint aliunde accito militi
 obijienda, cum eadem ante aduentum eorum fecissent, facturosq; se iurassent ipsi Aegy
 ptij. Quinetiam aliquanto post Amenophis hostes aggressus prælio uicit: fusosq; ac fuga
 tos Syriam usq; persecutus est. adeo scilicet Aegyptus est omnibus undecunq; inuadentib⁹
 bus captu facilis: & qui tunc ea iure belli potiebantur, cum scirent Amenophin uiuere, ne
 que aditus ab Aethiopia cōmuniuerant, multos ad hoc commoditates habentes, neq; alio
 qui copias contraxerant. Ille uero usq; Syriam trucidans eos (ut ait) persecutus est per are
 nosa & in aquosa loca. Scilicet ea uel quieto exercitu transire expeditum est. Igitur autore
 Manethone, neq; ex Aegypto genus nostrum oriundum est, neq; illinc aliqui admixti sunt.
 Leprosorum enim & morbidorum multos in lapidicinis perisse uerisimile est, multos in
 præliis, plurimos uero postremo & in fuga. Supereft ut de Mose illi contradicam. Hunc
 uirum mirandum Aegyptij & diuinum existimant, sed non sine blasphemia incredibili si
 bi uindicare conantur, dicentes Heliopoliten esse unum sacerdotum, ob lepram cum alijs
 pulsum. Ostenditur autem in ratione temporū, D XVIII annis prior fuisse, & patres nfos
 ex Aegypto in regionē quā nūc tenemus, eduxisse. Quod uero eiusmodi calamitatis cor
 pus expers habuit, ipsius dicta indicant. Leprosis enim & oppidis & uicis interdixit, ut se
 orsim in lacero uestitu agat: & eum qui eos attigisset, aut sub idem tectum successisset, pro
 simpuro habet. Quin etiam si eo morbo liberari, & in pristinum restitui contingat,
 præscribit certas purificationes, iunctiones per fontanarum aquarum lauaca, &

omnium pilorum abrasiones; multisq; & varijs sacrificijs peractis, tum demum sanctam
 urbern adeundam. Atqui contrà par erat, eum qui talem calamitatem expertus esset, pro-
 uidentiam aliquam ac humanitatem exhibere simili infortunio pressis. Non solum aut de
 leprosis sic leges tulit, sed ne minimam quidem corporis parte mutilatos, ad sacroru curam
 admisit. Sed etiam si iam sacerdoti aliquid tale accidisset, honore eum priuauit. Quò igitur
 uerisimile est, illum has aduersus semetipsum cum opprobrio suo damnocq; tulisse leges.
 Quin & nomen ualde incredibiliter mutauit. Osarsiph eñm (inquit) uocabat. Hoc ad trans-
 mutationem nihil quadrat. Verum autem nomen significat ex aqua seruatum Moylen,
 nam aquam Aegypti Moy uocant. Satis igitur declaratum existimo, q; Manethon quate-
 nus ueterum scripta sequitur, non multum à ueritate aberrat. Vbi uero ad uulgares fabu-
 las se uertit, aut absurde eas configit, aut in odium gentis loquentibus credit. Post hunc
 inquirere libet in Chæremonem. Hic enim Aegyptiacam se scribere historiam professus,
 addens idem nomen regis quod Manethon, Amenophin, & filiu eius Rhamesseñ, ait Isidē
 in somnis Amenophi apparuisse, incusantem quod templum suum per bellum dirutum
 esset. Phritiphauten uero sacrum scribam dixisse, si à pollutis hoib; Aegyptū repurget,
 liberandum cum à nocturnis terroribus; atq; ita delectu uitiosorum morbidorumue ha-
 bito, CCL imillia ē finib; electa. Duces uero eorū fuisse scribas Mosen & Iosephum, quē
 etiam sacrum scribam fuisse: Aegyptia uero eius nomina esse, Mosi Tisithen, Iosepho Pete-
 sephi. Hos Pelusii uenisse, ibicq; offendisse CCCLXXX. millia ab Amenophi relicta, quae
 is in Aegytum trāferre noluerat; cum his icto foedere contra Aegyptum expeditionem
 habitam. Amenophin aut non expectato impetu eorū, in Aethiopiam fugisse, relicta uxo-
 re grauida: quam delitescentem in quibusdam speluncis, enixam puerum nomine Mess-
 eñ. eum posteaq; ad uirilem aetatem peruenisset, expulisse Iudeos in Syriam numero cir-
 citer CG. millia, & patrem Amenophin ex Aethiopia recepisse. Et hæc quidem Chare-
 mon. Reor autem ex his ip̄is quæ dicta sunt, amborum uanitatem apparere. Si quid enim
 ueritatis subefset, impossibile erat in tm eos disprecare, at qui mendacia cōponunt, nō alio-
 rum scriptis consona scribunt, sed quæ ipsi libet configunt. Ille igitur regiam cupidita-
 tem uidendi deos, ait initium fuisse pollutos etiendi. Chæremon autem suū de Iside so-
 minium finxit. & ille quidem Amenophin dicit indixisse regi purgationem; hic uero, Phri-
 tiphauten. iam multitudinis numerus sanè belle congruit, illo LXXX millia referente, hoc
 CCL. Præterea Manethon primū in lapidinas electos pollutos, deinde ad Auarim habi-
 tandam traductos, ac reliqua Aegypto bello uexata, tum demum acciuuisse dicit à Hieroso-
 lymitis auxilia: Chæremon, Aegypto decadentes circa Pelusii inuenisse CCCLXXX mil-
 lia hoīm ab Amenophi relicta, ac cum illis rursus Aegyptū inuafisse, Amenophinq; in Ae-
 thiopiam fugisse. Quod uero egregium est, ne illud quidem quinam & unde erant tā nu-
 merosus exercit⁹ dixit, Aegypti ne an externi: neq; causam indicauit, ob quam eos rex in
 Aegyptum inducere noluit: qui de leprosis & Iside somnium confinxit. Mosi uero & Iose-
 phum, quasi eodem tempore simul expulsum Chæremon adiunxit, & quidem quatuor
 aetatis ante Mosen defunctum, quarum sunt anni fere CLXX. Quin & Rhamesseñ Ame-
 nophis filius, secundum Manethonē quidem adolescens bellum administrat cum parre,
 & cum eodem exulat, fuga elapsus in Aethiopiam. Hic aut fingit cum post patrisabitum
 in spelunca quadam natū, & postea prælio uictorem, & Iudeos in Syriam expellentem
 numero circiter CC millia, o facilitatem. neq; enim prius quinam erant illa CCCLXXX
 millia dixit, neq; quomodo CCCCXXX millia perierint: in acie ne ceciderint, an ad Rhame-
 sseñ transfugerint. quod uero maxime mirum est, ne cognoscere quidem ex eo licet,
 quosnam uocet Iudeos, uel utris eorum det hanc appellationē: illis' ne CCL millibus le-
 proforum, an his CCCLXXX millibus, quæ circa Pelusium erāt. Sed stultū fortasse sit re-
 darguere eos, qui à semetip̄is redarguti sunt. ferendū eñm erat utcunq; si ab alijs coarguti
 fuissent. His addam Lysimachū, idem quidem habentē cum p̄dictis argumentū mendacij
 uerum enormitate figmenti illos uincere. unde apparet ei magno odio confinxisse. dicit
 enim, Qua tempestate Bocchoris in Aegypto regnabat, populū Iudeorum, quod eñ
 sent lepra, scabie & alijs quibusdam morbis infecti, ad templa confugisse, ut mendicato a-
 uerentur, multis autem hominibus morbo corruptis, sterilitatem in Aegypto accidisse,

Bocchorim uero Aegyptiorū regem ad Ammonem, scitatum oracula de sterilitate, misse. responsum uero à deo, repurganda esse tempa ab hoībus impuris & impijs, eiectis eis è templis in loca deserta. Cæterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanq̄ sole horū uitam æpreferente: & tempa expianda: atq̄ ita fore ut terra fructū ferat. Bocchorim autem accepto oraculo, accersitis que sacerdotibus ac sacrificis, iussisse collectis impuratis, hos militibus tradi deportandos in desertum: leprosos uero ac impetiginosos plumbeis, laminis inuolutos in pelagu: deīci. quibus submersis, reliquos congregatos & in loca deserta expositos esse, ut perirent. eos habitio concilio consultasse de seip̄is: & nocte superueniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse: sequentia nocte ieiunatum, ut nūmē propicium eos seruaret. In sequenti uero luce à Mose quodam consilium datum, irent conferti una uia, usq; dum ad loca culta perueniretur. tum præcepisse eum, ne cui hoīm in posterum beneuoli essent, utq; consilium malum potius q̄ bonum darent: deorumq; tempa & altaria quotquot inuenirent euerterent. quibus comprobatis ac destinatis, multitudinem i. er fecisse per desertum, ac post multa incommoda tandem ad loca culta peruenitū. tum uero & hoībus iniuriose tractatis, & fanis compilatis ac incensis, uenisse in eām quā nunc Iudæa dicit: conditāq; ciuitate hic habitare, urbē uero iugosuā ex re nominatam. Alii, quanto autem post iam auctos uīribus, mutasse nomen uitandi propri gratia: & urbē Hierosolyma, seip̄os Hierosolymos uocasse. Hic non eundē quem illi inuenit regem, sed recentius nomen confinxit: & omisso somnio ac propheta Aegyptio ad Ammonem abit de impetiginosis & leprosis responsum relatus. ait em ad tempa collectam multitudinem Iudeorum, incertum leprosis ne nomen imponens, an quod solos Iudeos morb' oc euparit. dicit em, populus Iudeorum. Qualis, adiuena, an indigena? Cur igitur eos cū sine Aegyptiū, Iudeos uocas? Quod si hospites sunt, cur undenam sint non dicis? Quo nō autē cum rex tam multos ex his mari mercisset, reliquos in loca deserta eiecisset, tāta multitudo superfuit: aut quō pertransierunt desertum, & occupauerunt regionem quam nunc tenemus, & condiderunt urbem, & extruxerunt templum apud oēs celebre? oportebat autē de legislatore non solum nomen dicere, sed & genus, quisnam, & ex quib; ortus. quam obrem uero tales eis inter eundū aggressus sit ferre leges de dīs, etiā erga hoīes iniustas. Si ueenim Aegyptiū erant genere, nō tam facile patrios mores mutare potuissent, siue alii deerant, omnino aliquas habebant leges longa consuetudine obseruatas. Si igit̄ de expulsiōibus suis iurassent, nunq̄ se illis fore beneuolos, rationē nō absurdā habuissent. Quod si bellum internecinum aduersus uniuersos mortales suscepserit, cum essent (ut ipse ait) miseri & oīm opis egeni, maxima stultitia non illorum, sed hæc fingentis ostenditur. Iste namq; etiam nomen impositū ciuitati, à templorum spoliatiōe, præsumpsit dicere, & hoc postea fuisse mutatum. Mirum nī, quia posteris quidem turpe fuit tale nomē & odiosum: Ipsi uero qui fundauere urbem, ornare semetip̄os etiam uocabulo credidere. Hic autē generosus uīr p̄nīmia detractiōis impotentia nō intellexit, Hierosolyma non idem uoce Iudaica quod Græca significare. Quid ergo amplius quilibet diceret cōtra mendacium tam imprudenter expositum? Sed qm̄ cōgruam iam magnitudinem suscepit hic liber, aliud faciens principium, cætera præsentis operis explanare tentabo.

FLAVII IOSEPHI HEBRAEI SACERDOTIS, DE ANTIQUITATE IVDAICA CONTRA

Apionem grammaticum Alexandrinum, Liber secundus.

RIORI quidem uoluminie, charissime mihi Epaphrodite, de antiquitate nostra mōstraui, Phœnicum & Chaldeorum, Aegyptiorūq; literis satisfaciens ueritatē multosq; Græcorū conscriptores addūcens, & meam è diuerso disputationem aduersus Manethonēm, & Chæremonēm, & alios quoddam exhibui. Nunc autem inchoabo res liquos arguere, qui contra nos aliqua conscripsere. Impulsus enim suū contra Apionem respondete grammaticum, si tamē

assumi hoc oportet officium. Horum igitur, quæ ab eo conscripta sunt, alia quidem similia sunt dictis alijs, alia ualde frigida. Plurimauero quandam tantummodo detractione habentia, & multa in (ut ita dixerim) inerudit probationem, tanq; ab hoīe composita, & moribus prauo, & totius uitæ suæ temporibus importuno. Quia uero multi hoīm propter stultitiam suā his potius sermonibus capiuntur, q; illis qui multo studio conscribuntur; & derogationibus quidem gaudent, præconis uero mordent, necessarium duxi ne hunc quidem inscrutatū relinquere, qui nos tanq; in iudicio criminatur. etenim hoc quoque plerisque mortalium insitū video, ut gaudeat quoties maledicus quispiā ipse sua malitia lacessito audit. Et quidem nec orationem eius legere facile est, neq; aperte cognoscere quid dicere uelit: sed uelut in multa tumultuatione ac mendaciorum perplexitate nunc similia supra pensatis de maiorum nostrorū ex Aegypto migratione affert: nunc incolas Alexandriæ ludæos calumnias. insuper q; de sacris templi nři ceremonijs atq; alijs ritibus nostris accusationem admiscet. Patres igitur nostros nec Aegyptios genere fuisse, neq; ob labeni corporum aut similem aliam calamitatem inde pulsos, non mediocriter solū, sed pene ultra modum, superius à me declaratum existimo: cæterum quæ his adiungit Apion, compendio memorabo. dicit in III. rerum Aegyptiacarum hæc: Moses, ut acceperit a grandioribus natu Aegyptijs, Heliopolitanus erat, qui patrijs institutus moribus, subdualales precatioes ad septa qualia ciuitas habebat, reduxit ad subsolanum ait omnia conuertebat. ita eī Heliopolis sita est, pro obeliscis uero statuit columnas, sub quibus ceu pelluis forma exprimebatur: umbra uero in eam incidens, utpote per sudum, eundem tempore sole cursum circunuoluebat. Atq; huiuscmodi est, admiranda illa huius grammatici phrasis. mendacium uero eius non tam nostris uerbis euidenter coarguitur, q; Moseos operibus; neq; enim cum primum tabernaculum deo construeret, aut ipse ullam talentum formam ei indidit, aut posteros facere præcepit: atq; is qui postea templū Hierosolymis construxit Solomon, omni tali curiositate abstinuit, qualem confinxit Apion. Accepisse autem se dicit à maioribus natu Mosen Heliopolitanum: scilicet ipse iunior, sed his fidem habens, qui per ætatem illum familiariter nouerant. Et de Homero quidem poeta, qui grammaticus, non posset quænam eius sit patria certò affirmare, neq; de Pythagora tantum non heri nudiusue tertius nato: de Mose uero tam multis annis illos pcedente tam facile decernit, credens seniorum relationi: unde manifeste illum mentiri appetet. Quin & temporum ratio, quibus Mosen ait eduxisse leprosos & cæcos & claudos, belle concinit iuxta grammaticum hunc diligentissimum. Manetho enim, regnante Tethmosi, ludæos dicit ex Aegypto discessisse, annis CCCXCIII. anteq; Danaus apud Argos exularet. Lysimachus autem tempore Bocchoris regis, hoc est, ante annos M DC CC, Melon uero & alij quidam, ut cuiq; uisum est. At uero Apion cæteris fide dignior, exacte illum exitum definis uit VII Olympiade, & huius anno primo: quo, ut ait, Poeni Carthaginem condiderunt. Carthaginis autem mentionem adiecit, ratus argumentum id ueritatis se habiturum euidentissimum: nec animaduertit à semetipso adductum quo coargueretur. Si enim de hac colonia monumentis Phœnicum credendum est, in illis Hirap rex traditur antiquior Cartagine condita annis plusq; CL. de quo superius ex Phœnicum commentarijs probauit, quod Solomoni templi Hierosolymitani conditori amicus fuerit, & multa ad templi fabricam contulerit. Solomon uero ædificauit templum post ludæorum discessum ex Aegypto annis D C XII. Porro numerum pulsorum eundem quem Lysimachus commentatus (ait eī C & X eorum fuisse millia) miram quandā & credibilem reddit causam, cur sabbatum nominatum sit. Exacto em (inquit) sex dierum itinere, inguinum hulceribus affecti sunt: & hac de causa septima die quieuerunt, incolumes constituti in regione quæ nunc ludæa uocatur. & appellauerunt eam diem sabbatum, seruata Aegyptiorū uoce. nam inquinis morbum Aegypti uocant sabbatofim. An non igitur uel deridenda haec nugacitas, uel contra odio habenda talis in scribendo impudentia? Apparet emq; omnes inguinibus laborauerint, hoīm millia C & X. atqui si erant cæci & claudi & morbidi, quales fuisse Apion ait, ne unius quidem iter diei progredi potuissent: si autem poterant per magia solitudinem proficiisci, prætereaque sibi obstantes uincere populariter repugnando, nequaquam uniuersi post sextam diem inguinum morbo correpti fuissent. Neq; enim naturali

ter sale quidpiam evenire iter agentibus necesse est, sed plurimorum milium exercitus defluita semper itinera peragunt neque temere ita accidisse ueri simile uidetur. est enim omnino absurdum. At uero mirificus hic Apion sex quidem diebus eos peruenisse in Iudeam praedixit: rursus autem Mosen consenso monte, qui Aegyptum inter & Arabiam situs est, nomine Sinaeus, XL diebus delitusse dicit, inde descendenter Iudeis leges dedisse. At qui quod possibile est, eisdem & quadraginta dies in deserto ac in aquoso loco manere, & quod in medio spatium est, id totum sex diebus pertransire? Sabbati uero appellationis grammatica ratio, quam adserit, multam impudicitiam praefert, uel certe magnam imperitiam. Nam haec uoces, Sabbo & sabbatum, inter se maxime differunt. Sabbathum enim secundum Iudeos quies est ab omni opere. Sabbo uero, ut ille affirmat, Aegyptius ingui-num morbum significat. Tales quasdam de Mose & Iudeorum ex Aegypto profectione Aegyptius Apion nouitates finxit, prater aliorum commentus autoritatem. Et quid mirum si de nostris mentitur patribus quandoquidem de seipso contra mentitus est: & nam in Oasi Aegypti, primas iste Aegyptios existimatus, ueram quidem patriam & genus suum abiurauit. Alexandrinum autem se meatus, confirmat sui generis prauitatem. Merito igitur quos odit & conuicijs infectatur, eos Aegyptios appellat, nisi enim pessimos esse existimaret Aegyptios, semet ex eorum genere haud eximeret: quandoquidem qui se de celebritate patriae iactant, honorificum quidem ducunt ab ea denominari: coarguunt uero eos, qui praeter ius in eandem sesse ingenerare conantur. Erga nos autem alterutro modo affecti sunt Aegyptij: aut enim eeu gloriabundi cognatos se simulant, aut participes nos infamiae suae cooptant. At praeclarus iste Apion uidetur contumeliosam nostrum infectionem, quasi mercedem uoluuisse reddere Alexandrinis, pro data sibi ciuitate sciensque eorum cum cohabitatoribus Alexandriæ Iudeis simultatem, proposuit quidem illis conuicium facere, unam tamen comprehendit reliquos quoque universos, utrobique impudenter mentiens. Videamus igitur, quæna sint illa grauia & non ferenda, de quibus habitatores Alexandriæ Iudeos accusat. Venientes, inquit, e Syria, sedes fixerunt ad importuosum mare, undarum uici hi assultibus. Ergo si locus opprobrium habet, non quidem patriæ suæ, sed tamen quam patriam dicit, Alexandriae conuiciatur. Illius enim & maritima ora, pars est (ut oes confirmant) ad inhabitandum optimam: quam si Iudei per uim occupauerunt, ita ut ne post quidem essent, fortitudinis eorum argumentum est. Vixum Alexander eis locum ad incolendem sedit, & parem cum ipsis à Macedonibus honorem consecuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, & hodieque eorum tribus appellaretur Macedones. Igitur si legit epistolas Alexандri regis Ptolemæi & Lagi ac successorum illius Aegypti regum, & columnam statim Alexandriae ac iura continentem, quæ Cæsar magnus Iudeis concessit: haec inquit si sciens, contraria scribere ausus est, malus erat: si autem nihil horum nouit, indoctus. Aliud quoque quod se militari dicit, quod cum Iudei essent, Alexandrinii uocati sunt, similis insciëtiæ est. Oes etenim qui ad coloniâ aliquam deuocantur, & si plurimum ab alterutris genere differant, a conditoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de alijs diceret nostrorum enim ipsorum hi, qui Antiochiam inhabitant, Antiocheni nominantur: Ius enim ciuium eis dedit conditor Seleucus. Similiter & qui in Epheso commorantur, & alia Ionia cum ciuibus exinde natu eandem appellationem habent, haec præbentibus eis regni successoribus. Romanorum uero clementia, cunctis non parvulum donum appellationis suæ cõcessit, non solum uiris singulis, sed etiam maximis generibus in communis. Hispani denique antiqui, & Tyrrheni, & Sabini, Romani uocantur. Si uero hunc titulum auferit communis ciuitatis Apion, designat semet ipsum Alexandrinum dicere. Natus enim in intima Aegypto, quomodo erit Alexandrinus, iure ciuitatis, sicut ipse in nobis dicit, ablatos cum solis Aegyptius nunc orbis domini Romani, participari cuiuslibet ciuitatis interdixisse videantur. Hic autem præclarus dignitates quas ipse impetrare prohibetur, adipisci non ualeans, calumniari continetur eos qui haec iustissime perceperent. Non enim propter inopia in habitatorum ciuitatis quam studiose ædificabat Alexander, nostrorum aliquos ibi collegit: sed omnes approbas ræribus honeste diligentibus ex uirtute, ac fide dignos inueniens, hoc præconium nostris exhibuit, cu[m] gentes ratâ fuisse. Nostram studeret non mediocriter honorare. At enim Hecatæus, quia propter manus Hecatæus:

FLAVII JOSEPHI CONTRA

Ptolemaeus
Lagus. dinem atq; fidem, quam ei præbucre Iudæi, Samiam regionem adiecit, ut eam binetris butis haberent. Similiter quoq; sensit post Alexandrum etiam Ptolemaeus Lagi de Iudeis in Alexandria cōmorantibus. Nam Aegyptiaca eis castra commisit, arbitratus ea fide simul eorum & fortitudine conseruanda: & in Cyrene credens se tutissime regnaturum, & in alijs Libyæ ciuitatibus, ad ea loca partem Iudeorū habitandi causa direxit. Post hunc autem Ptolemaeus, qui Philadelphus est appellatus, non solum si qui fuere captivi apud eos nostrorum, omnes absoluit, sed & pecunias eis saepe cōdonauit: & (quod maximum ē) desiderauit agnoscere nostras leges, & sacrarū scripturarū uolumina concupiuit: misitq; rogans destinari viros qui ei interpretarentur legem: & ut haec apprime cōsicerentur, diligentiam hanc commisit non quibuscumq; uiris, sed Demetrium Phalereum, & Andream & Aristeum (quoq; eruditione sui seculi Demetrius facile princeps erat, alij uero habebant custodiam corporis sibi creditam) huic curæ p̄fsecit. Non em̄ leges & patru nostrorum philosophiam discere concupiseret, si his utentes despiceret, & non potius uala de miraretur. Apion ait penē omnes in ordine successores eius Macedonum reges, ignorauit habuisse erga nos p̄cipuum familiaritatis affectum. Tertius namq; Ptolemaeus, q; uocatur Euergetes, fortiter obtinens Syriam uniuersam, nou dñs Aegyptiacis pro uictoria solennitates gratificas immolauit, sed ueniens ad Hierosolymam, multas hostias sicut nostri mooris est, deo gratificauit, dignissimāq; dicauit ornamenta uictoriae. Philometor ait Ptolemaeus, & cius uxor Cleopatra, omne regnum cōmisere Iudeis: & duces totius suæ militiae Onias & Dositheus Iudei: quoq; nominibus derogat Apion, cum debuisset opera eorum potius mirari, & gratias agere, qm liberavere Alexandriam, cuius ciuis uide ri uult. Nam dum rebellio surrexisset in Cleopatrae regno, & periculi pessima perditio nis instaret, istorum labore ciuitas intestinis p̄līs est crepta. Sed postea, inquit, Onias ad urbem deduxit exercitum paruum, cum esset illic Thermus p̄fens Romanorū legatus, quod (ut ita dicam) recte argu iuste factum est. Ptolemaeus enim qui cognominatus est Physcon, moriente suo patre Ptolemaeo Philometore, egressus est de Cyrene, uolens regiam Cleopatram expellere & filios regis, ut ipse regnum iniuste sibi met applicaret: propter haec ergo Onias aduersus eum bellum pro Cleopatra suscepit: & fidem quam habuit circa reges, nequaq; in necessitate deseruit. Testis autem deus iustitiae eius manifestus apparuit. Nam Physcon Ptolemaeus cum aduersum exercitum quidem Onias pugnare p̄sumeret, oēs uero Iudeos in ciuitate positos cum filiis & uxoribus capiens, nudos atq; uinculos elephantis subiecisset, ut ab eis concuteati deficerent, & ad hoc etiam bestias ipsas inebriasset, in contrarium quæ p̄parauerat, eueneret. Elephanti enim relinquentes sibi a positos Iudeos, impetu facto super amicos eius, multos ex ipsis interemere. Et post haec Ptolemaeus quidem asperatum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hoībus. Concubina uero sua charissima, quam alij quidem Ichacam, alij uero Hirenem denominant: supplicante ne tantam impietatem perageret, & concessit, & ex his quæ eggerat uel acturus erat, poenitentiam egit. Vnde recte hanc diem Iudei Alexandriae constituti, eo q; aperte à deo salutem promeruere, celebrare noscuntur. Apion autem omnium cōluminator, etiam propter bellum aduersus Physconem gestum, Iudeos accusare p̄fsumpsit, cum eos laudare debuerit. Is autem etiam ultimæ Cleopatrae reginæ Alexandrinorū meminuit, ueluti nobis improporans, qm circa nos fuit ingrata: & non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino iniustitiae & malorum operum defuit: uel circa generis necessarios, uel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, uel in communii contra Romanos omnes, & benefactores suos imperatores: quæ etiam sororem Arsinoen occidit in templo, nihil fibi nocentem. Peremit autem & fratrem insidijs, paternoscq; deos, & sepulchra progenitorum depopulata est. Percipiensq; regnum a primo Cæsare, eius filio & successori rebellare p̄sumpsit. Antoniumq; corrupiens amatoris rebus, & patriæ in iniuria fecit, & infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spolians, alios autem detinens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dici, cum illi ipsi in nauali certamine relinquentis, id est, maritum & parentem communium filiorū, tradere cum exercitu principatum & se sequi coegerit? Nouissime uero Alexandria à Cæsare capta, ad hoc usq; pducta est, ut salutem hinc sperare se iudicaret, si posset ipsa manu sua

Ptolemaeus
Philadelphus.

Ptolemaeus
Euergetes.

Ptolemaeus
Philometor.

Ptolemaeus
Physcon.

De Cleopatra.

Iudæos perire, eo quod circa omnes crudelis & infidelis extaret. Putasne gloriam dum
 nobis non esse, si quemadmodum dicit Apion, famis tempore Iudeis triticum non est me
 sed illa quidem poenam subiit competitem. Nos autem maximo Cæsare utimur teste
 auxiliis, atque fidei quam circa eum contra Aegyptios gessimus; necnon & senatu elusq; co-
 sultis, & epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apil
 onem oportebat inspicere, & secundum genera examinare testimonia sub Alexandro fa-
 cta, & omnibus Ptolemais, & quæ à senatu constituta sunt, necnon & maximis Romanis
 imperatoribus. Si vero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria cōmorantibus me-
 cīri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuria frumentorum, non accusatio Iude-
 orum. Quid enim sentiant omnes imperatores de Iudeis in Alexandria commorantibus,
 palam est. Nam administratio tritici nihil magis ab eis, q; ab alijs Alexandrinis translata
 est. Maximam uero eis fidem olim à regibus datum conseruauere, id est, fluminis custo-
 diam, totiusq; custodie, ne quaq; his rebus indignos esse iudicantes. Sed super hoc quomo-
 do ergo, inquit, si sunt ciues, eosdem deos, quos Alexandrinî, non colunt? Cui respondeo.
 Quonodo etiam cum uos sitis Aegyptij, inter alterutros prælio magno & sine foedere de
 religione contenditis? An certe propterea non uos omnes dicimus Aegyptios, & neq; cō
 muniter hoīes, quoniam bestias aduersantes naturæ colitis, multa diligētia nutrientes, cū
 genus utiq; nostrorum unum atq; idem esse uideatur? Si autem in uobis Aegyptij tanq;
 differentiae opinionum sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriam aduene-
 sunt, si legibus à principio constitutis, circa talia permaneseris? Is autem seditionis causas
 nobis apponit; qui si cum ueritate ob hoc accusat Iudeos in Alexandria constitutos, cur os
 omnes non culpare possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis
 auctores, quilibet inueniet Apionis similes Alexandrinorum fuisse ciues. Donec enim Græ-
 ci fuerint & Macedones hanc ciuitatem habentes, nullam seditionem aduersus nos gessere, sed
 antiquis cessere solemnitatibus. Cum uero multitudo Aegyptiorum creuisset inter eos, p-
 ter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrum uero genus p-
 mansit purum. Ipsi igitur molestiae huius fuere principium, nequaq; populo Macedonica
 habente constantiam, neq; prudentiam Græcam: sed cunctis scilicet utentibus malis mo-
 tribus Aegyptiorum, & antiquas iniurias aduersum nos exercētibus. E diuerso nang-
 factum est quod nobis improperare præsumunt. Nam cum plurimi eorum non oppor-
 tune ius eius ciuitatis obtineant, peregrinos uocant eos qui hoc priuilegiū ad omnes im-
 petrasse noscuntur. Nam Aegyptij neq; regum quisquam uidetur ius ciuitatis fuisse lar-
 gittis, neq; nunc quilibet imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges
 autem auxere, Romani uero semper custodire dignati sunt. Itaq; derogare nobis Apion
 dignatus est, quia imperatorum non statuamus imagines, tanq; illis hoc ignorantibus, aut
 defensione Apionis indigentibus: cum potius debuerit admirari magnanimitatem mo-
 destiamq; Romanorum, quoniam subiectos nō cogunt patria iura transcendere; sed susci-
 piunt honores, sicut dare offerentes pium atq; legitimum est. Non enim honoribus gratiam
 habent, qui ex necessitate & uiolenta conferuntur. Græcis itaq; & alijs quibusdā bonū eē
 creditur imagines instituere. Deniq; & patrum & uxorum filiorumq; figurās depingen-
 tes exultant, quidam uero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alij uero &
 seruos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hūc
 honorem præbere uideantur? Porro autem legislator, non quasi prophetans Romanorum
 potentiam non honorandam, sed tanquam causam neq; deo neq; hominibus utili despiciens,
 & quoniam totius animati, multo magis dei inanimati, probatur hoc inferius, inter
 dixit imagines fabricare. Alijs autem honoribus post deum colendos nō prohibuit uiros
 bonos, quibus nos & imperatores & populum Ro. dignitatibus ampliamus. Facimus au-
 tem pro eis continua sacrificia; & non solum quotidianiis diebus ex impensa communis
 omnia Iudeorum talia celebramus, uerum cum nullas alias hostias ex communis, neq;
 filiis peragamus, solis imperatoribus hūc honorem præcipuum pariter exhibemus, quæ
 hominum nulli persoluimus. Hæc itaq; communiter satisfactio posita sit aduersus Apio-
 nem pro his, quæ de Alexandria dicta sunt. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi
 somitem præbuere, id est, Posidonium & Apollonium Molonis; quoniam accusant quidē

Iudei imagi-
nes nō admit-
tunt.

Contra Positum & donum & Apollonium. nos, quare nos eosdem deos cum alijs nō colimus: mententes autem patiter, & de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere: cum sit valde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion praesumpsit edicere, asini caput collocasse iudeos, & eum colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc affirmat suisse depalatum, dum Antiochus Epiphanes & expoliasset templum, & illud caput inuenisset ex auro compositum, multis pecunias dignum. Ad hoc igitur primum quem respondeo, quoniam Aegyptius uel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquam debuerat increpare, cum non sit deterior asinus furonibus & hircis & alijs, qui sunt apud eos dij. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de inereditibili suo mendacio. Legibus namq; semper utimur iisdem, in quibus sine fine consistimus. Et cum uarij casus nostram ciuitatem sicut etiam aliorum uerauerint, & Theos ac Pompeius Magnus, ac L. cinius Crassus, & ad nouissimum Titus Cæsar, bello uincentes obtinuerint templum, nisi hil huiusmodi illic inuenere: sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis ē apud alios effabile. Quia uero Antiochus neq; iustum fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniariis ad hoc accessit, cum non esset hostis, & socios insuper nos suos & amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic inuenit, multi & digni conscriptores super hoc quoq; testantur: Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadoc, Nicolaus Damascenus, Timagenes, & Castor chronographus, & Apollodorus: qui omnes dicunt pecunias indigentem Antiochum transgressum foedera iudicatorum, & spoliasse templum auro argentoq; plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, & impudenter canis, qui apud ipsos assulet coli: neq; em extrinsecus alia ratiocinatione mentitus ē. Nos itaq; asini neque honorem neque potestatem aliquam damus, sicut Aegyptij crocodilis & aspidibus: quando eos qui ab ipsis mordentur, & à crocodilis rapiuntur, felices & deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes uiros, opera si bimet imposita sustinentes. Et si ad arcas accedentes comedant, aut proposita non adimplant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus & ad agriculturam rebus necessarijs ministrantes. sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum verba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non ualuit, quando nulla potest contra nos blasphemia prouenire. Alteram uero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos non ignorare minus esse imprudentum per tempora transire, quam sacerdotibus scelestis uerba configere. Ipsi uero magis studuere defendere sacrilegum regem, quam iusta & ueracia de nostris & de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari & perfidiam ac sacrilegium eius tegere, quo circa gentem nostram est usus propter egestatem pecuniarum, detrahentes nobis etiam quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheta uero aliorum factus est Apion, & dixit Antiochum in templo inuenisse lectū, & hominem in eo iacentem, & appositam ei mensulam maritimis terrenisq; uolatilium dapibus plenam, et quod obstupuisset his horo. Illum uero mox adorasse regis ingressum, tamquam maximam sibi opem præbituri: ac procidentem ad eius genua, extensa dextera poposcisse libertatem & iubente rege ut consideret, & diceret quis esset, uel cur ibidem habitaret, uel quæ esset causa ciborum eius, tunc hominem cum gemitu & lachrymis lamentabiliter suauiterasse necessitatem. Ait, inquit, esse se Græcum: & dum peragraret prouinciam parandi uitius causa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atq; deductum ad templum, & inclusum illic, & à nullo conspici, sed cuncta dapium apparatione saginari. Et primi qui dem hæc sibi inopinabilia beneficia uisa attulisse lætitiam, deinde suspicionem, postea stuporem: postremum cōsulentem a ministris ad se accedentibus audisse legem ineffabilem iudeorum, pro qua nutriebatur: & hoc illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et comprehendere quidem Græcum peregrinum, eumq; annuo tempore saginare: & deductum ad quandam syluam, occidere quidem eum hominem, eiusq; corpus sacrificare secundum suas solennitates, & gustare ex eius uisceribus, & iusiurandum facere in immolatione Græci, ut inimicitias contra Græcos haberent: & tunc in quandam fouamu reliqua hominis pertunitis abiçere. Deinde refert cum dixisse, paucos iam dies debili-

Aliud Apionis mendacium

tos sibi metu superesse, atque rogasse, ut reveritus Graecorum deos, & superans in suo fange insidias ludorum, de malis eum circumstantibus liberaret. Huiusmodi ergo fabula non tantum omni tragœdia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tamen à sacrilegio priuat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiam conscripsere. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut ad templum accederet: sed sic inuenit non sperans. Fuit ergo uoluntatibus iniquis impius, & nihilominus sine deo, quicquid ius sit mendaci superfluitas, quam ex ipsa re cognoscere valde facilimum est. Non enim circa solos Graecos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime aduersus Aegyptios & plurimos alios. Cuius enim regionis hoīes non contigit aliquā apud nos peregrinaris ut aduersus solos Graecos renouata coniuratione per effusionem sanguinis ageremus: uel quo inō possibile est, ut ad has hostias omnes Iudei colligerentur, & tantis millibus ad gustandum uiscera illa sufficerent, sicut ait Apion t' uel cur inuentum hominem quicunque fuit (non enim suo nomine conscripsit) aut quomodo cum in suam patriam rex non cū pompa deduxit: dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, & Graecorum amator eximius, assumere uero contra ludorum odium auxilia magna cunctorum. Sed hæc relinquo: insensatos enim non uerbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui uiderē constructionem templi nostri, qualis fuerit, & intransgressibilem eius purificationis integratatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, & harum singulæ propriam secundum legem habuere custodiam. In exteriorem itaque ingredi licentia fuit omnibus etiam alienigenis: mulieres tantummodo menstruatæ transfire prohibebantur. In secundam uero porticum cuncti Iudei ingrediebantur: eorumque coniuges cum essent ab omni pollutione mundæ. In tertiam masculi ludorum mundi existentes atque purificati. In quartam autem sacerdotes, stolis induiti sacerdotalibus. In adytum uero soli principes sacerdotum, propria stola circumacti. Tanta uero est circa omnia prouidentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etenim aperio templo, oportebat facientes, traditas hostias introire: & meridie rursus, dum clauderetur templum. Denique ne uas quidem aliquid portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita, altare, mensa, thuribulum, candelabrum, quæ omnia & in lege conscripta sunt. Etenim nihil amplius neque mysteriorum aliquorum ineffabilium agitur, nec intus ulla epulatio ministratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimoniū manifestum, rationēque gestorum. Licet enim sint tribus quatuor sacerdotum, & harum tribuum singulæ habeant hominum plusquam quinque millia, fit tamen obseruatio particulariter per dies certos: & his transactis, aliij succedentes ad sacrificia ueniunt: & congregati in templum mediante die à præcedentibus claves templi, & ad numerum omnia uasa percipiunt, nulla re quæ ad cibum aut potum attineat, in templum delecta. Talia nanque etiam ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia possunt parantur.. Quid ergo Apionem dicimus, nisi nihil horum examinantem, uerba incredula protulisse? Sed turpe est, historiæ ueram notitiam si proferre grammaticus non posset. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit. Hominis autem Graeci comprehensionem finxit, & pabulum ineffabile, & ciborum opulentissimam claritatem: & peruios ingredientes, ubi nec nobilissimos ludorum licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atque mendacium spontaneum, ad eorum seductionem, qui noluerunt discutere ueritatem. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrahere tentauere. Rursumq; tanquam p̄fissimus deridet, adiiciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, dum bellum Iudei contra Idumæos haberent longo quodam tempore, ex aliqua ciuitate Idumæorum qui in ea Apollinem colebat, uenisse ad Iudeos, cuius hominis nomen dicitur Zabidus: deinde eis promisisse traditum se eis Apollinem deum Dorenium: uenturumq; illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, & adducerent omnem multitudinem ludorum. Zabidum uero fecisse quoddam machinamentum ligneum, & compouisse sibi, & in eo tres ordines infississe lueernarum, & ita ambulasse, ut procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter agens. Porro Iudeos inopinabili uisione obstupuisse, & longe constitutos tenuisse silentiū. Zabidum uero multa quiete ad templum uenisse, & auctum detraxiisse aini caput (sic enim ur

bane conscribit) & rursus Doram uelociter aduenisse. Igitur & nos dicere possumus, quia afinum, hoc est, semetipsum Apion grauat, & facit stultitia simul & mendacijs oneratū. Loca nanque quæ non sunt, conscribit; & ciuitates nesciens transfert. Idumæa enim prouincia nostra confinis est, posita iuxta Gazam, & nulla ciuitas huius Dora nuncupatur. In Phœnico uero iuxta montem Carmelum Dora ciuitas appellatur, in nullo concordans Apionis oblocutionibus. Quatuor enim dierum itinere procul est à Iudea. Cur itaque nos rursus accusat, eo quod non habemus communes cum alijs deos, si sic facile credide re patres nostri ad se uenturum Apollinem, & cum stellis eum ambulare super terram putauere? Lucernam enim prius nunquam uidere scilicet, qui tot & tanta concelebrant candelabra. Sed nec aliquis ei ambulanti per prouinciam ex tantis millibus obuiauit. De solatos etiam uicos custodibus contiperit, & hoc tempore belli. Cætera iam relinquo. Iam uero templi altitudine quidem erant cubitorum sexaginta, latitudine uero uiginti, omnes deauratae, & penè auro puro confectæ. Has claudebant non minus quam uiri ducenti diebus singulis; & relinquere eas apertas, nefandissimum nimis erat. Facile igitur eas lucernifer ille aperuisse creditur, qui solus etiam habuisset a fini caput æstimabatur; quæ propter dubium est, utrum hoc caput Zabidus denuo revocauit: an certe sumens Apion, introduxit in templum, ut Antiochus inueniret, ut secundo Apioni aliquam mentiendi daret occasionem. Mentitur autem & de iuramento, quod iuremus per deum factorem ictali & terræ & maris, nulli Iudeos fauturos alienigenæ, & maxime Græcis. Oportebat autem mentientem absolute dicere, nulli fauturos alienigenæ, & magis Aegyptijs; sic enim ab initio poterant eius figmenta de iureirando congruere, si ab Aegyptijs utique patres nostri non propter malignitatem suam, sed propter calamitates expulsi sunt. A Græcis autem plus locis quam studijs sumus abiuncti, ita ut nullæ inter nos & illos inimicitiae & emulationes esse noscantur. E diverso nanque multos eorum ad nostras leges cotigit accessisse, quorum quidam permansere, quidam uero perdurare non ferentes, de novo recessere. Hoc tamen fuisurandum nunquam se quisquam audisse meminit apud nos habitum, sed solus Apion (ut uidetur) audivit: ipse nanque id compositus. Magna ergo admiratione eximia Apionis prudentia, uel ob hoc quod mox dicetur, digna est. Hoc enim esse affirmat indicium, quia neque legibus iustis utamur, nec deum colamus ut convenit, quod diversis gentibus seruiamus, & calamitates quasdam circa ciuitatem sustinemus, cum utique principalis ciuitas Romanorum sit, cuius ciues soli ab initio regnare atque non seruire consueuerunt. Quis etenim horum magnanimitati ualeat obfisteret? Nullus etenim aliorum potest dicere sermonem quem Apion locutus est, quando paucis cotigit in principatu continue praesidere, & non rursus alijs facta mutatione seruire. Plus sumus namque gentes alijs obedire coactæ sunt: soli autem Aegyptijs, eo quod refugiant (sic ut aiunt) in eorum prouinciam dij, atque saluentur migrantes in effigies bestiarum, hominem præcipuum inuenient, ut nulli famularentur horum qui Asiam Europamque tenuere; qui scilicet unam diem ex anno totius seculi non habuere libertatem, neque apud indigenas dominos, neque apud externos. Nam quemadmodum eis usi sint Persæ, non semel solummodo, sed frequenter vastantes urbes, templa evertentes, putatos apud eos interficientes deos, impropere non studio. Non enim conuenit stultitiam nos indecti Apionis imitari: qui neque casus Atheniensium, neque Lacedæmoniorum animo suo concepit, quorum hos quidem fortissimos, illos religiosissimos, omnes affirmant. Taceo reges pietate celebres, inter quos Græci, quam diversis uitæ sunt calamitatibus sauciati. Taceo incensam Atheniensium arcem, templum Ephesinum & Delphicum, alias que multa: hic nemo calamitatem passis, sed potius inferentibus intulit impropria. Natus autem accusator nostrorum Apion inuentus est, malorum suorum apud Aegyptum gestorum prorsus oblitus. Sed Sesostris eum, quem refert fabula regem fuisse Aegypti, ut creditur, excæcauit. Veruntamen possumus & nos dicere nostros reges David & Salomonem, qui multas subdidere gentes. Sed de his modo supersedendum est: quæ uero cunctis nota sunt, Apion modis omnibus ignorauit: quoniam Persis, & post illos principibus Asia Macedonibus, Aegyptijs quidem seruire, nihil differentes à famulis. Nos au-

tem liberi consistentes, etiam ciuitatum in circuitu positarum tenuissimus principatum, annis uiginti & centum, usque ad Pompeium Magnum. Et dum uniuersi reges sunt expugnati a Romanis, omnium soli propter fidem suam maiores nostri socij & amici fuere. Sed uiros mirabiles non praebuimus, uelut quarundam artium inuentores, & sapientia praeclentes, & inter hos enumerat Socratem & Zenonem & Cleanthem, & alios huiusmodi. Deinde quod potius est mirandum, semetipsum his adiecit, & beatificat Alexandram, quia ciuem talem habere meruit, quod rite facit. Oportebat enim ut ipse sui testis existaret, qui alijs omnibus sic importunus & callidus esse videbatur, & uita uerboq; corruscus. Quapropter recte quilibet Alexandriæ condolebit, si super isto aliquid magni sapuerit. De uiris autem quæ fuere apud nos titulo nullo laudis inferiores, sciunt qui uoluerint nostræ antiquitatis libris incubere. Reliqua uero quæ in accusatione conscripta sunt, dignum erat forte sine satisfactione relinquere, ut ipse sui potius & aliorum Aegyptiorum accusator extaret. Queritur enim eo quod animalia consueta sacrificemus, & non uesciamur carnisbus suillis. Sed & circumcisionem genitalium uehemeter irridet. De nostrorum quidem animalium pereemptione, communio nobis est cum alijs hominibus uniuersis. Apion autem sacrificantes nos redarguens, indicat semetipsum genere esse Aegyptium. Non enim Græcus si esset aut Macedo, hoc moleste ferret. Iste enim uouent sacrificare hecatombas suis diis, & sacerdotibus utuntur ad epulas. Quæ cum ita sint, non propterea contigit mundum animalibus desolari, quod Apion expauit. Qui tamen si solennitates Aegyptiorum sequerentur, mundus desertus quidem esset hominibus, ferocissimis autem bestijs impleretur: quas isti iudicantes deos, diligenter enutriunt. Quod si quis eum confuleret, quos putaret omnium Aegyptiorum esse sapientes atq; deicos, sacerdotes siue dubio fateretur. Hæc enim duo dicunt sibi met ab initio à regibus esse præcepta, ut deos colant, & sapientiam diligent, quod illi facere præcipue iudicantur, qui tamen & circunciduntur omnes, & a porcinis abstinent cibis. Sed neque ullus alter Aegyptiorum eis diis sacrificare dignoscitur. Cæcus igitur fuit Apion, quando pro Aegyptijs nostras detractiones componens, illos uidetur potius accusare, qui non solum utuntur solennitatibus, quas in nobis culpat iste: sed etiam alios circuncidi docent, sicuti dixit Herodotus. Vnde recte mihi uidetur Apion, propter patriæ suæ leges pœnas dedisse blasphemias. Etenim necessario circunciso, circa genitalia uulnra ei facta nihil profuerunt, & putrefactis in magnis doloribus expirauit. Oportet enim bene sapientes in legibus propriis circa pietatem integre permanere, & aliorum minime carpere. Iste uero suas quidem leges effugit, de nostris uero mentitus est. Hic itaque terminus uitæ fuit Apionis. Sed & noster hic iam finem liber accipiet. Quoniam uero & Apollonius Molon & Lysimachus, & alijs quidam, tam per ignorantiam quam per insaniam de legislatore nostro Moze, & legibus uerba protulere, nec iusta nec uera, dum illi quidem uelut mago atque fallaci derrogant, leges autem malitia apud nos nulliusq; uirtutis affirmant esse doctrices, uolo breviter & de omni conuersatione nostra, & de particulari (sicuti potero) proferre sermonem. Reor enim fore manifestum, quia & ad pietatem & ad conuictum uniuersalemq; humanitatem, insuper ad iustitiam laborum que tolerantiam, & ad contemptum mortis optimas leges positas habeamus. Rogo tamen lecturos, ut non cum inuidia exequantur huius operis lectionem. Non enim proposui laudes conscribere nostrorum: sed aduersus eos, qui nos plurimum & fallaciter accusarunt, satisfactionem hanc puto esse iustissimam. Proinde accusationem Apollonius non continue, sicut Apion, instituit, sed dispergit. Quippe qui aliqui quidem nos sine deo & hoib; odiosos appellat, aliquando uero formidinem nobis impropriet, & è diuerso, rursus aliquando de audacia gentis nostræ queritur. Dicit autem etiam stultiores Barbaris, & propterea nullum inuentum nos solos uitæ utile comperrisse. Hæc autem omnia manifeste redarguuntur, dum uniuersa contra quam ab eo sunt dicta monstrantur, & legibus imperata, & à nobis cum omni integritate gesta. Si uero coactus fuero facere mentionem legum contrariarum apud alios constitutarum, in culpa illi sunt, qui nostras solennitates tanquam peiores cum aliorum conferunt. Quibus neutrum puto remanere quod dicant: neque quia non eas habeamus leges, quarum ego capita & summas ad redargendum positurus sum: neque quia non

FLAVII IOSEPHI CONTRA

principue in legibus proprijs perduramus. Paulo ergo altius exorsus, uolo primum dicere, quod eis qui sine lege & ordine uiuunt, hi qui ordinis & communium legum amatores extiterunt, & primi hoc inchoauerunt, recte mansuetudine atq; uirtute praestare dicendi sunt. Denique conantur singuli eorum gesta sua ad antiquitatem referre, ut non imitatores aliorum videatur existere, sed ipsi potius alijs legitime uiuendi duces fuisse. His igitur huic in modum se habentibus, uirtus legislatoris est meliora considerare, & his qui usuri sunt legibus, quas posuerit, satisfacere, quia rectae sunt. Populi uero est, ut in omnibus quæ constituta sunt, perduret, & neque felicitate procedente, neque calamitatibus aliquid horum immutet. Dico igitur nostrum legislatorem, quoslibet qui memorantur legislatores antiquitate praecedere. Lycurgus enim & Solon, & Zaleucus Locrensis, & oës qui apud Graecos mirabiles sunt, nouelli atque recentes, quantum ad illum comparati, esse noscuntur, quando nec ipsum nomen legis fuisse olim apud Graecos agnoscitur. Testis Homerus est, qui nusquam in opere suo hoc usus est nomine. Non enim secundum legem, sed indissinitis sententijs, & regum præceptionibus, populus regebatur. Vnde etiam multo tempore permandere, tantum moribus utentes, & non scripto, & multa horum semper secundum euentum casuum permittentes. Noster uero legislator antiquus existens (hoc etenim undique manifestum est, etiam apud eos clarum, qui semper contra nos loquuntur) & semetipsum præbuit optimum principem populorum consultoremq; & instructionem totius legis uitæ constringens, eis suafit hanc libenter excipere, & firmissime inclita scientia custodire. Primitus autem eius magnitudinis opera videamus. Ille namque progenitorum nostrorum relinquentium Aegyptum, & ad terram propriam remeantium, multa millia sumens, ex plurimis & impossibilibus rebus cautissime libertauit: nam & in aquosam eos, & multum arenosam oportebat transire viam, bellacq; deuin cere, & filios ac uxores, prædamq; bello seruare: in quibus dux egregius & consiliarius sapientissimus, & tutor ueracissimus fuit uniuersorum. Omnes siquidem multitudineti a semetipso pendere fecit, & cum omnia quæ uellet persuadere posset, in nullo horum vindicauit sibi metu potestatem: sed in quo maxime tempore potestatem sibi metu artogant & tyrannidem præsules rerum, & populum frequenter plurima iniuritate uiuere consuefaciunt, in hac ille potentia constitutus, è diuerso magis iudicauit agendum pie, & plurimam exhibere alijs æquitatem, ipse uirtutem principiam se credens cunctis ostendere, & salutem firmissimam præbere sequacibus bona voluntate. Et maximis actibus in singularibus casibus usus est. Quapropter recte iudicabat, ducem atque consultorem se deum habere, & primitus sibi metu satisfaciens, quia secundum illius uoluntatem uniuersa gereret atque tractaret, credidit modis omnibus oportere, ut etiam apud plebem hac opinio permaneret. Nam qui deum respicere suam uitam credunt, delinquere non presumunt. Huiusmodi quidem noster legislator fuit, non magus, non fallax, sicut derogatores iniuste pronunciant: sed quales apud Graecos gloriantur fuisse Minoem & post eum legislatores alios. Nanque quidam eorum leges positas à loue dicebant, alij uero eas in Apollinem & uaticinium Delphicum referebant, siue pro ueritate hoc credentes, seu facile persuadendum iudicantes populo. Qui uero principias leges instituerint, uel qui iustissime de dei fide cognouerint, licet hoc ex ipsis legibus facta comparatione conspicere. Iam enim de ipsis tempis est disputandi. Igitur infinitæ quidem particulatim gentium atque legi apud cunctos homines differentiae sunt. Alij siquidem monarchis, alij uero populo potestatem reipublicæ commisere. Noster uero legislator nihil horum intendens, ueluti si quis hoc dicendo mensuram transcendat verbi, diuinam rem publicam declarauit: deo principaliter conuersationem nostram atque potestatem excellenter assignans, & satisfaciens cum cunctos inspicere, tanquam causam bonorum omnium uniuersis hominibus existentem, & quæcumque contingit eos in angustijs supplicasse, illius non latuisse uoluntatem, neque quicquam eorum quæ gessere, uel si quid aliquis apud semetipsum potuit cogitare. Vnum uero eum esse monstrauit, & ingenitum, immutabilem per tempus, aeternum, & omni specie mortali pulchritudine differentem, & ipsum nobis notum, qualis autem sit secundum substantiam, prorsus ignotum. Hac itaq; deo sapuerunt prudentissimi Graeci, qui quidem p; cruditi sunt, illo utiq; sciendi præbente principia, nūc dicere præ-

termitto: quod autē hæc optima & congrua dei naturæ atq; magnificentiae sint, ualde te-
stantur. Pythagoras enim, & Anaxagoras, & Plato, & post illos philosophi Stoici, & pe-
nè cuncti, uidentur de diuina sapuisse natura. Sed hi quidem ad breue philosophates, po-
pulosuperstitionis opinionibus iam præoccupato, ueritatem dogmatis proferre tenu-
ere. Noster uero legislator opera præbens consona uerbis suis, nō solum his qui cum eo
erant satisfecit, sed etiam qui ex illis semper erat nascitur, hoc immutabiliter inspirauit,
& causam legislationis ad utilitatis modum semper adduxit. Non enim partem uirtutis
dei culturam dixit, sed huius partes alias esse perspexit atq; cōstituit: hoc est, fortitudinē,
iustitiam, & mutuam in omnibus ciuium concordiam. Cunctæ hancæ actiones & studia
uniuersicæ sermones, ad diuinam referuntur per oīa pietatem. Non enim hoc inexamina-
tum aut indefinitum ulterius dereliquit. Duo siquidem sunt totius disciplinæ & moralis
Institutionis modi, quorum unus quidem sermone doctor est, alter uero exercitatione mo-
rum: quæ cum ita sint, alijs quidem legislatores sentiendo sunt discreti, & alterum horum
modum sibi placitum assumentes, alterum reliquerunt. Sicuti Lacedæmonij quidem &
Cretenses moribus erudiebantur, noti uerbis: Athenienses uero, & penè oīes alijs Græci,
quæ quidē oportet agi præcipiebant suis legibus, assuēscere uero ad hæc operibus, minime
valuere. Noster autē legislator hæc ambo multa diligentia coaptauit. Nam nec exerci-
tationes moꝝ misit non traditas, neq; leges sermone reliquit incomptas. Sed mox à pri-
mo inchoans cibo, & unicuiq; diaeta conueniente, nihil nec minimarum escarum sub po-
testate uoluntatis utentium dereliquit. Sed & de cibis quibus conuenit abstineri, & quæ
sumendi sunt, uel quæ diaeta cōmunis esse uideatur, necnō & de operibus, labore finiū &
requie, terminū atq; regulam posuit legem, quatenus ueluti sub patre atq; dño uiuentes,
neq; uolentes quicq; neq; per ignorantiam delinquamus. Non em ignorantibus pœnitentiā
posuit, sed optimā & necessariam correptionē monstrauit legem. Quapropter non semel
audire, nec secundo uel s̄p̄ius: sed in unaquaq; septimana, alia opera relinquentes, ad le-
gis auditionem cōgregari præcepit uniuersos, eamq; perfecte cōdiscere, quod scilicet oīes
legislatores reliquisse noscuntur. Et in tñ plurimi hominum absunt, ut secundum proprias
leges uiuant, ut penè eas ignorent. Et cum peccauerint, tunc agnoscunt ab alijs, quam
legem probantur esse prævaricati. Sed etiam uiri maxima cum gloria & principalia gu-
bernantes, profitentur ignorationem. Doctos nanque sibi faciunt affidere ad dispensatio-
nem rerum, & peritiam legum habentes. Nostroꝝ uero quemlibet si quis leges interro-
get, facilius q̄ nomen suum recitat. Vniuersas quidem mox à primo sensu eas discentes, in
animo uelut inscriptas habemus. Et rarius quidem quilibet transgreditur: impossibile au-
tem est suppliciū deuitare peccantē. Hoc itaq; primum oīm mirabilē consonantiā nobis
instituit. Nam unam quidem habere & eandem de deo secatu, uita uero ac moribus di-
ferre nihil ab inuicem, optimam moribus hominum potest celebrate concordiam. Apud
nos etenim solos, neq; de deo quilibet sermones audiet alterutris aduersarios, sicut multa
similia apud alios fieri cōprobantur, cum non solum à vulgaribus quod uisum fuerit uni-
cuiq; profertur, sed etiam apud quosdam philosophorum hoc crebro præsumitur, quan-
do alijs quidem totam dei naturam sermonibus perimitte tentauete, alijs uero eius prouidē-
tiā ab hominibus abstulere, neq; in studijs uitæ differentia ulla conspicitur, sed commu-
nia quidem opera oīm apud nos existunt: unus uero de deo sermo concors est, afferens il-
lum cuncta respicere. Sed etiam de ipsius uitæ studijs, & quoniam oportet omnia alia ad
terminū diuinæ pietatis adduci, à mulieribus nostris & à seruis quilibet audient. Pro qua-
re illatas nobis calumnias à quibusdam, cur non exhibeamus uiros inuentores nouorum
operum seu uerborum, contigit oriri. Alijs siquidem in nulla re paterna perdurare opti-
mum esse putant, & præcipue transgressoribus sapientiae robur assignant. Nos autem è
diuerso, unā esse prudentiam atq; uirtutem existimamus, nihil penitus uel facete uel cogi-
tare contrarium his, quæ antiquitus sancta noscuntur, quod scilicet indiciu legis est opti-
mo foedere constituta. Nam ea quæ nunc non habent modum, experimento s̄pe corre-
pta redarguuntur. Apud nos autem, qui credimus ab initio positam legem diuina uolun-
tate, nihil aliud pium est, q̄ hanc sub integritate reseruare. Quis etenim eius quicq; moue-
re potest, aut quid melius adiuuenit: uel quis ab alijs tanq; præcellentius ad statum reip,

nostræ aliquid træsferre potest: aut quæ poterit esse melior atq; iustior, quam ea quæ deum quidem principem omnium esse confirmat, sacerdotibus autem in communis quidem præcipuas dispensare permittit, summo uero pontifici aliorum sacerdotum principatum competenter iniungit. Quos utiq; non diuitijs, neq; alijs quibusdā spontaneis auditatibus præcelentes, legislator ad culmen huius honoris instituit. Sed quicunq; sapientia uel temperantia alijs præstare noscitur, eis præcipue culturam diuinæ placationis insixit. Apud hos igitur, & legis & aliorum studiorum integra diligentia custoditur. Contemplatores etenim oīm, atq; iudices contentionum, & punitores culpabilium sacerdotum esse decreti sunt. Quis ergo principatus, quod regnum erit hoc sanctius, uel qui honor deo potius cooptabitur, cum omnis quidem populus sit præparatus ad pietatem, summa uero diligentia sacerdotibus sit indicta, & uelut quædam festiuitas gubernetur universa respublica? Cum enim mysteria sua numero paucorum dierum alienigenæ custodiuntur nequeant, ea uidelicet sacrificia nostinantes, nos cum multa delectatione & incommunibili uoluntate solēnitatis opus per omne seruamus æcum. Quæ igitur sunt præcepta uel interdicta simplicia siue nota, dicamus. Primi quidem de deo est, dicens: Deus habet oīa, perfectus, beatissimus, ipse sibi cunctisq; sufficiens, principium & medium & terminus: inter omnia operibus quidem & muneribus clarus, & omni re manifestior: forma uero & magnitudine nobis inenarrabilis. Omnis namq; materies cōparata ad huius imaginē, licet sit preciosa, tamen pro nullo est: cunctaq; ars ad illius imitationis inuentū, extra artē esse cognoscitur: nihil simile neq; uideremus neq; possumus suspicari, neq; coniūcere. Sanctus est: uideremus eius opera, lumen, cælum, terram, solem, lunam, fluminia, mare, anima, lium nationes, prouentus fructuum: hæc deus fecit, non manibus neq; laboribus, neque quibusdam indiguit sibi cooperatibus: sed ipso uidente bona repente facta sunt. Hunc homines conuenit uniuersos sequi, eumq; placare exercitatione uirtutis. Modus enim diuinæ placationis iste sanctissimus est. Vnum templum unius dei, commune omnium communis dei cunctorum. Gratum namq; semper est omne quod simile est. Hunc placant quidem sacerdotes semper. Præcedit uero istos primus secundum genus: qui ante alios sacerdotes sacrificabit deo, custodiet leges, de dubijs iudicabit, & puniet lege conuictos. Huic quisquis non obedit, suppicio subiacebit, tanq; qui in ipsum deum impie gesserit. Hostias immolat, non ad crapulam nostram uel ebrietatem attinentes. Hæc enim non placent deo: quæ res occasio potius iniuriarum simul & expensarum est. Deus enim temperatos, ordinatosq; & boni generis diligit, & ut præcipue sacrificantes caste uiuantus. In sacrificijs autem pro communi salute primum oportet orare, deinde singulos pro seipstis, quoniam omnes socij sumus. Et qui hoc consortium suæ uitæ præponit, maxime deo gratus est. Supplicatio uero fit ad deum uotis ac precibus, non ut bona præstet: hæc enim ipse sponte contulit uniuersis, & in medio deposituit: sed ut hæc suscipere ualeamus, suscipiétesq; seruemus. Purificatiōes quoq; in sacrificijs lex decreuit, à cubili, à lecto, à cōgressu uxorio, & alia multa, quæ conscribere longissimum est. Huiusmodi ergo de deo, & eius placatione sermo est, ipse autem simul etiam lex est. Quid autem de nuptijs? Solam nouit lex permissionem naturalem cum coniuge, si tamen filiorum causa procreandorum agatur. Masculorum uero cum masculis ualde iudicavit inimicas: & tentantes talia morte decrevit dignos. Nubere uero subet, non respicientes ad dotem, neq; uiolenter arripere, sed neq; dolo uel falacia suadere. Dispensationem uero potius fieri per eum, cuius noscitur esse potestatis, & per cogitationem opportunam. Mulier autem inferior, inquit, est uiro per omnia. Obedit igitur non ad iniuriam, sed ut sit sub regimine constituta. Deus enim uiro potestate dedit. Cum hac ergo coire decet maritum solummodo. Alterius uero experientiam habere nequissimum. Si quis autem hoc egerit, declinatio nulla mortis: neq; si fecerit uim uirginis alteri despōsatæ, neq; si suaserit nuptiæ, aut filios nutrienti. quæ oīa lex præcepit, uniuersis autem mulieribus interdixit, uel celare quod natum est, uel alia machinatione corrumperet filios. Infanticida enim eset animas demoliens, & genus imminuens. Igitur si q; ad concubitum, corruptionemq; transierit, immūdus est. Oportet autem etiam post legem commixtionē uiri, mulieres lavari. Hoc enim partē anima polluere iudicauit: inflata namq; corporibus vulnerat. Dumq; hoc sit, aquam propter purificationis causam talibus

De cultu di-
uino.

De coniugio

imperauit. Sed neq; in filiorum natiuitatibus concessit epulationes aggregari, & fieri occasiones ebrietatis: sed temperatum esse repente principium, iussitq; literis erudiri propter leges, & nosse progenitorum actiones, ut actus imitentur: & cum legibus educati, neq; transgrediantur, neq; cogitationem ignorationis habere iudicentur. Prospexit autem etiam funeribus mortuorum, ut neq; sumptuosae ad sepeliendum celebrentur exequiae, neque insignium fabria sepulchro. sed necessaria quidem circa elationem funeris imperauit domesticos adimplere: omnibus autem uiuentibus legitimum esse constituit, ut aliquo mortiente & concurrant, & gemitus lamentationis effundant. Purificari autem iubet etiam domesticos funere celebrato: ut longe procul sint, quasi uideantur mundi esse. Cum adie alius quis fecerit homicidium uel sponte uel iniurias, ne horum quidem poenam tacuit. Parentum honorem post deum esse constituit, & qui non repensat eos gratiae, sed in qualibet parte contristat, precepit esse lapidandum. Iubet etiam omnibus senioribus honorem iuuenies exhibere, quoniam cunctis senior deus est. Nihil permittit celandunt apud amicos, non enim amicitiae sunt apud eum, cui oia non creduntur. Et licet aliquae iniuricie pueriant, prodi tamen arcana prohibuit. Si quis autem arbiter munus acceperit, morte multatur, despiciens quod iustum est, & auxilium reis offerens. Quod quisquam non posuit, non auferat, & aliena non tangat. mutuans non accipiat usuras. Haec, & his multa similia, communionem continent nostrorum inter alterutros. Quomodo autem etiam de domestica circa circa alienigenas habenda docuerit legislator, referti dignum est. uidebitur enim omnibus optime prospexit cum illo ita sentiente, ut neq; propria corrumpamus, neq; particiari rebus nostris uolentibus inuidemus. Quicunq; enim uolunt sub nostra conuersari lege, accedentes ad eam cum munificentia suscipit, non genere solummodo, sed etiam uolitate uitæ putatis esse consortium. Eos autem q; obiter aduentum, misceri solennitatibus non uult, alia tamen exhibeda constituit. Idem omnibus p̄bendum, igne, aquam, cibum: iter ossidere, non spernere aliquem insepultum. Mitissime etiam circa hostes quæ sunt agenda fanciuit, ut neq; terra eorum exura, neq; arbores fertiles incidentur. Sed etiam spoliari eos q; in bello occidere, interdixit: & captiuis prospexit, quatenus eorum amoueatur iniuria, & maxime scemina. Sic autem eximie nos mansuetudinem atq; clementiam studuit edocere, ut etiam de animalibus irrationalibus non taceret: sed hōq; tantummodo utilitatē legitimā concedēs, ubi nos alia causa phiduit. Quæcunq; enim ueluti domestica orfuns in ædibus, hæc interdixit occidi: sed neq; parentes deniq; p̄cepit una cum pullis austerti. Et licet hostilia sint animalia laborum socia, eis tamen parcendum esse fanciuit. Sic undiq; ea quæ ad mansuetudinem pertinet, obseruavit: doctrinalibus quidem, sicuti p̄dictum est, legibus utens, & alias rursus contra transgressores causa punitionis sine excusatione defigens. Multa namq; in plurimis causis transgredientium, mors est, si adulterium commiserit aliquis, si uim puellæ fecerit, si masculi turpe testamentum p̄sumpererit, aut patiatur sustinere tentatus. Si similiter autem est lex ineuitabilis & in seruis, sed etiam de mensuris, uel si quis de ponderibus dolum fuerit operatus, & de iniulta uenditione ac fraude: si quis uel detraherit alienam rem, aut quod non posuit abstulerit, cohibendi hi sunt vindicta, non quali apud alios, sed ualde maiori. De iniuria uero parentum, uel impietate quæ sit in deum, licet tentet hoc alijs, mox peribit. At his q; secundum legem universa faciunt, p̄tium tribuitur, nō aurum, non argentum, neq; corona lapillis distincta: sed unusquisq; testē habens conscientiam suā, ualde proficit, legislatore prophetante, & deofidetm condónante firmissimā his qui seruant leges. & licet pro eis mori cōtingat, concurrunt tamen alacres ad occasum, sperantes fore ut uita melior ex mutatione cōferatur. Pigeret itaq; nūc hoc me conscribere, nisi opera essent omnibus manifesta: quia saepenumero multi nostrorum progenitorū, ne uel sermonem solummodo extralegem proferrent, ortuia passi sunt uiriliter sustinere. Quin & si ignota gens nostra omnibus hominibus esset, nec palam esset voluntaria nostra legi obseruatio, si Græcis aut legisse se in historijs aliquis narraret, aut in orbe incognito resperisse, homines tamq; honestam de deo opinionem habentes, atque in talibus legibus multis seculis constanter permanentes, ortuia teat demiraturos, propter continuas quæ apud ipsos sunt mutationes. Deniq; eos qui conscribete proxime de rep. & legibus tentauerit, tanq; de incredibilibus compositionibus quidam frequenter accysant, dicentes

Plato.

quoniam impossibilia sumpserint argumēta. Et alios quidē rāceo philosophos, quicunq; huiusmodi negotium in suis conscriptionibus habuere. Plato autem mirabilis apud Græcos, tanq; & honestae uirtutē præcedens, & uirtute sermonum & persuasione philosophiæ cunctos excellens, ab his qui sibi uidentur præstantes, in rebus ciuilibus, perpetuo penè il luditor, cauillisci comicis traducitur, cum utiq; qui illius uerba considerauerit, frequenter & facile reperiat, quæ etiam consuetudinē plurimorum proxima esse nescuntur. Ipse siquidem Plato confessus est, quia ueram de deo opinionem propter ignorantiam plebis proferre securum non est. Sed Platonis quidem uerba uana esse putant, & multa licentia cōposita atq; conscripta: maxime uero legislationem Lycurgi mirantur, & Spartam cūcti concelebrant, qm in illius legibus plurimo tempore perduravit. Ergo hoc manifestū uirutis indicium est, in legibus permanere. Si uero Lacedæmonios admirantur, illorum tēpus conferant, cum amplius duobus millibus annorum nostra resp., & super hæc sciant, qm Lacedæmonij quidem omni tempore quo habuere libertatem, perfecte uisi sunt custodisse leges: cum uero circa eos factæ sunt fortunæ mutationes, penè cunctas legum oblitii sunt. Nos autem multis casibus euolutis propter regum Asiae mutationes, neq; in nouissima mala uenientes, a legibus sumus alienati: non vacationis, nec epulationis causa seruantes eas: qn si quis considerare uoluerit, multo ampliori testimonio maiores excubias & labores nobis q Lacedæmonijs uidebit impositos. Illi siquidem neq; operantes terrā, neq; circa artes exercitium habentes, sed ab omni operatione remissiores, pingues, & corpore pulchri, in ciuitate degebant, alijs ministris in omnibus uirtutē necessarijs rebus utētes, & cibum paratum ab illis accipientes, solum opus bonum atq; clemens iudicantes, quiduis facere & pati, quatenus præualerent aduersus omnes, contra quos bella susciperent, quod autem ne hoc quidem adipisci potuerūt, omittō dicere. Non enim singuli solūmodo, sed multi frequenter eorum subito legis præcepta negligentes, semetipsos cū armis hostibus tradidere. Putasne, & apud nos, non dico tanti, sed duo uel tres agniti sunt, proditores effecti legum, uel mortem formidantes, non dico illam, facile quæ solet prælantibus euenire: sed eam quæ cum multa corporum afflictione, & multa crudelitate uidetur accidere? Quam (ut ego puto) quidam præualentes nobis non per odium subiectis imposuerūt, sed admirandum quoddam spectaculum uidevolentes, si qui sunt homines, qui unī tantummodo esse credant pessimū, si agere quicq; extra leges suas uel sermonem apud eos dicere compellantur. Non si mirari decet, si mortem fortissime toleramus pro legibus, & ultra alios uniuersos. Non enim quæ leuia uidentur nostris studijs, alijs facile patitur, hoc est, operationem, cibisq; simplicitatem, & ut nihil fortuito, neq; quod quisq; desiderat uescatur aut bibat, aut ad concubitum quemlibet accedat, aut splendide uestiatur, aut sine nobilitate uacet. Sed illud attēdendū est, si gladijs utentes, & hostes ab inuatione fūgates, præcepta legis circa cibos sustinere possunt. Nobis uero gratum est propter hæc legibus obediē, & in illis fortitudinis specimen ostendere. Eant nunc Lysimachi & Molones, & quidā huiusmodi alijs conscriptores, improbi sophistæ, adolescentiæ deceptores, & quasi prauissimis nobis derogare contendant. Ego sanè nolim de legibus alienis examinationē facere. Noster enim mos est propria custodire, non aliena potius accusare. Et ut neque rideare neq; blasphemare debeamus eos, qui apud alios putantur dñi, aperte nobis legislatorē interdixit propter ipsam appellationem. De accusatoribus autē per obiectiones suas nos increpare uolentibus, tacendum non est, cum utiq; non à nobis nunc sermo cōpositus eos arguere uideatur, sed à multis probabilitate latu præmissus. Quis igitur eorum qui apud Græcos sapientia sunt mirabiles, non redarguit nobilissimos poetas & præcipue legislatores, quoniam huiusmodi sectas de deis ab initio populis inservere, dicentes eos numero quidē quantos ipsi uoluere, ex alterutris uero & diuersis nativitatibus procreatose? Hos autem diuidentes locis & habitaculis, tanquam genera animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, seniores autem eorum in tartaris uiuctos esse dixerūt, quibus uero attribuere cælum, his sermone quidem patrem, operibus autem tyrannum atque dominum superposuere. Propterea aduersus eum constituerē insidias per uxorem, & fratrem, & filiam, quam ex eius capite singunt generatam, ut alligantes eum appendent, sicut ipse ille suum dicitur patrem. Hæc iuste accusatione digna cōqueruntur, qui sapientia uirtute

præcellunt. H̄i super hæc deridentes adhiciunt; Si deorum alios quidem ephebos & adolescentes, alios autem seniores & barbatos esse credendum est, alios constitutos super arcas, & quendam fabrum, aliam uero textricem, alium uero peregrinantem, & cum hominibus contendētem, alios autem citharizantes aut arcu gaudentes: deinde inter alterutros seditiones effectas, & propter homines contentiones cōstitutas, ut non solum inter se alijs alij manus immitterent, sed etiam ab hominibus uulnerati lugerent, malaq; perferrent, & quod super omnia est luxuriosius, si intemperantia permixtionis uteretur, quomodo non erit incongruum, amores & concupiscentias ad uniuersos attinere, simul masculos & ad foenimas. Deinde fortissimus & primus eorum pater, seductas à semetipso, imprægnatasq; mulieres, diruptas submersasq; spernit: & eos q; ex eo sunt nati neq; liberare possunt, fato cōstrictus, neq; sine lachrymis eoz pferre mortes. Bona sunt hæc, & his alia cōsequentia, id est, adulteria in calo uisa, & sic impudenter à dijs celebrata, ut iam alijs inuidere se profiterentur in tali foeditate iuncto. Quid enim alijs facturi non essent, dum neq; senior atq; rex ualueret impetum suū à mulierē permixtione retinere? Alij uero seruientes hominibus, & nunc quidem ædificantes causa mercedis, nunc uero pascentes, alijs aut maligno rum modo infero carcere colligati. Quem igitur sapientium talia non accendat, ut hæc cōponentes redarguant, & multam stultitiam his creditum reprehendant? Alij uero & terrorum quendam uel metum, necnon & rabiem, atq; seductionem, omnesq; peccimas passiones in dei natura fingere præsumpsere. Et horum quidem nobilioribus etiam ciuitates sacrificare suasere. Siquidem in multa necessitate confidunt, ut quosdam deorum putent bonorum esse largitores, alios aut uocent aduersarios, q; si eos ueluti malignissimos homines in munib; atq; donis placare contendunt, magnū quoddā malum se suscepuros ab eis existimantes, nisi mercedem eis studiose præbuerint. Quæ igitur causa est tantæ huius iniquitatis atq; delicti circa deum? Ego quidem arbitror, eo quod neq; ueram dei naturam ab initio eoz legislatores agnouerint, neq; quantum p̄cipere potuere, pfectam sententiam diffinientes recip, tradidere: sed uelut aliud quiddam uilius neglexerūt, dantes potestatem poetis, ut quos uellent deos introduceret hæc oīa patientes, rhetoribus uero ut de repub. scriberent, & de peregrinis dijs decreta proferrent. sed etiā pictores & plastæ in hoc apud Græcos multam habuere potestatem, ut unusquisq; formam quam uellet secundum modum sua opinionis exponeret, alijs quidē ex luto quod uellet fingens, alijs uero pingens. Opifices itaq; qui maxime putantur esse præcipui, ebur & aurum habent, ad hoc sua semper nouitatis argumentum. Proinde apud eos priores quidem dij florentes honoribus, senuerūt; alijs uero noui clām introducti, religione potiuntur. & templorum alia quidem desolata, alia uero nuper secundum hominum uoluntatem ædificantur: cum contra op̄ecat opinionem deo, eiusq; culturam immobili religione seruare. Apollonius siquidē Molon, unus fuit stultorum arḡumentum. Eos autem qui uere in Græco philosophari sunt, neq; prædictorum aliquid latuit, neq; frigidæ allegoriæ causas ignorauere. Quapropter illos quidem iuste spreueret, & circa ueram decentemq; circa deū opinionem nobis fuere cōcordes. Quod Plato respiciens, neq; ullum quempiam poetarum dicit in repub. esse suscipiendum. & Homerum honorifice amouet, coronatum & unguento delibutum, ne rectam opinionem deo fabulis forte destrueret. Præcipue namque Plato nostrum legillatorem imitatus est, in hoc quoque, quod illud præcipue suis ciuib; imperauit, ut omnes perfecte ediscerent leges, & ne fortuito aliquid extraneorum ciuib; misceretur, sed esset pura res publica & in legum custodia perduraret. Horum nihil cogitans Apollonius Molon, nos uoluit accusare, quoniam non recipimus eos, qui alijs sunt opinionibus præoccupati: neq; communicari patimur eis, qui alia uitæ consuetudine degunt: cum neque hoc proprium nostrum sit, sed commune cunctoq;, non modo Græcorum, sed etiam qui inter Græcos cautiissimi fuisse noscuntur. Laedæmonij namque peregrinos etiam expellebant, & suos ciues peregrinari non sinebant, corruptionem extra leges ex utroque metuentes. Illorum igitur citius leuitiam poterit quilibet arguere, qui nulli neq; conuertionis neque cohabitationis sua participationem exhibebant. Nos autem aliorum quidē res zelare non dignamur, participari uero cupientes quæ sunt nostra, libenter suscipi-

mus, quod utique reor indicium magnanimitatis atque clementiae. Sed defino iam de La^s cedæmonijs amplius disputare. Athenienses uero, qui communem esse suam gloriantur omnibus ciuitatem, quomodo de his rebus habuerint. Apollonius ignorauit. Hi nanque uel uerbo solummodo, præter illorum legem, de dijs loquentes, ineuitabiliter punierūt. Cuius enim rei gratia Socrates est mortuus? non enim hostibus tradidit ciuitatem, neque tempora uastauit: sed quia noua iuramenta iurauit, & quoddam dæmonium significasse res ferebat, serio seu ludens, sicuti quidam dicunt, propter hoc cicutæ poculo morte mulctatus est. Insuper etiam corrumpere iuuenes cum accusator aiebat, & conuersationem patriæ legesq; contemnere. Et Socrates quidem ciuis Atheniensis, huiusmodi tormenta sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius fuit. Et quia existimantibus Atheniensibus sollem esse deum, ille cum saxum ignitum asseruit, paucorum sententia morte damnatus est. Et aduersus Diagoram Melium talentum decreuerunt, si quis occideret eum, quoniam eorum mysteria deridere ferebatur. Protagoras autem nisi citofugisset, comprehensus occisus fuisset, eo quod dubium de dijs Atheniensium conscripsisse putabatur. Et quid oportet mirari, si circa viros fide dignos talia gessisse noscantur, qui neque mulieribus pepercere? Etenim sacerdotem quandam interfecerunt, quoniam eam quidam accusauit peregrinos colere deos, decretum autem aduersus eos, qui peregrinum introducerent deum, supplicium mortis inferebatur. Igitur qui tali lege utebatur, palam est, eo quod aliorum non crederet esse deos. Non enim si credidissent, se ipsis fructu ex pluribus dijs priuassent. Quin & Scythæ cædibus gaudentes humanis, & paululum differentes à bestijs, arbitrantur tamen sua mysteria esse custodienda, & Anacharsim sapientia mirabilem apud Græcos, aduentem interemerunt, quoniam uidebatur Græcorum deorum ad eos uenisse plenissimum. Multos autem & apud Persas inuenias pro ea causa tormentis affectos. Sed palam est, quoniam Apollonius Persarum legibus cōgaudebat, illosq; mirabatur, quippe cum Græci eorum fortitudinem atque concordiam unanimitatis, quam habuerent de dijs, mirati sunt, hanc scilicet fortitudinem, quam in templis eorum concrematis habuerunt, is etiam studiorū omnium imitator extitit Persicorum, uxoribus alienis constumelias faciēs, filiosq; execans. Apud nos autem mors decreta est, si quis uel irrationabili animalia hoc modo lædat, & ab his legibus nos abducere neque timor potuit præpotentium potestatum, neque zelus eorum qui apud alios honorantur. Sed neque fortitudinē ideo exercemus, ut bella auaritia causa suscipiamus, sed ut legum iura seruemus: & cum alia detrimenta mansuete sustineamus, si nos de legibus mouere tentauerint, tunc etiam ultra uirtutem rebellare contendimus, & usque ad calamitates nouissimas perduramus. Cur itaque nos alienas æmulemur leges, cum eas neque à legislatoribus suis seruatas esse uideamus? Vel quomodo Lacedæmonij non sunt ob inhospitalitatem reprehendēdi, & negligentiam nuptiarum Elienses uero & Thebani ob coitum impudentem & extra naturam cum masculis, quem optime atque utiliter facere se putabant. Ergo cum hæc ipsi omnino rebus efficerent, etiam suis legibus miscuere, quod tantum alii quando ualuit apud Græcos, ut etiam dijs suis masculorum concubitum applicarent. easdem denique ratione germanarum nuptias retulere, huiusmodi satisfactionem rerum incongruarum, & extra naturam pro libidine componentes. Defino nunc de supplicijs dicere, & quantas ab initio præbuerint plurimi legislatores absolutiones malignis hominibus, in adulterio quidem pecuniarum, in corruptione autem etiam nuptias larcientes. Quantas autem occasionses continent de abnegatione pietatis, examinare longissime est. Nam enim apud plurimos olim meditatio facta est trāsgrediendi leges, quod non agitur apud nos, quando propter eas & diuitijs & ciuitatibus & bonis alijs priuati sumus. Lex autem apud nos seruatur usque ad mortem. Nullus uero iudæorum, neq; si procul abeat extra prouinciam, regem quamvis acerbū sic metuit, ut ultra ullum legis uideatur timere præceptum. Igitur si propter uirtutem legum taliter erga eas affecti sumus, concedat quoniam optimas leges habemus. Si uero circa prauas nos leges iudicant perdurare, qd ipsi iustissime non patiantur, meliores non custodientes opere sanctiones. Quia igitur

Socrates.

Anaxago-
ras,
Diagoras,
Protagoras.

longinquitas temporis uerissima creditur omnium esse probatio, hanc ego testem faciant virtutum legislatoris nostri, opinionisq; quam ille deo contradidit. Nam cum sit infinitum tempus, si quis cum comparet aliorum legislatorum aetatis, hunc ultra omnes inueniet. A nobis itaq; declaratae sunt leges, & cunctis alijs semper hominibus zelum sui potius præbuerunt. Primi quippe Graecorum, in speciem quidem iura patriæ conseruabant; ipsius autem philosophia tractatu illa securi sunt, deo similia sapientes, humilitateq; uitæ communionem inter alterutros edocentes. Quinetiam populi iam olim multæ nostram pietatem æmulantur: neq; est ciuitas Graecorum ulla usquam aut barbarorum, nec ulla gens ad quam septimanæ in qua uacamus, consuetudo minime peruererit, incuniaq; & candelabra accensa; atq; etiam ciborum apud nos solennia plurimi apud multos fugiter obseruare conantur: insuper imitari etiam concordiam, quam nos inter nos obtinemus, & rerum communionem, & industriam in artibus, & perdurationem necessitatibus habere pro legibus. Illud em mirabilius est, quia absq; exactore huius obseruationis, ipsa per se lex homines ita ualuit obligare: & quemadmodum deus in uniuerso mundo constituit, ita lex per cunctos ambulauit. Vnusquisq; enim si suam regionem domumq; conspiat, his quæ dicuntur à me, credere non recusabit. Oportet igitur cunctorum hominum spontaneam malitiam reprehendere. Aut enim uolunt nos isti aliena & prava iura, ante propria & meliora zelari: aut certe si hoc nolunt, quiescant nobis per inuidiam accusations ingerere. Non enim alicuius odio defendimus hanc causam, sed nostrum honoramus legislatorem, atq; credimus quæ ab illo prophetata deo sunt. Deniq; nisi intelligemus ipsi uirtutem legum, at certe ob imitatiū multitudinem p̄clare de eis sentire cogemus. Sed de legibus quidem & de rep. nostra, certissimam feci narrationē in his, quæ de Antiquitate conscripsi. Nunc autem carum mentionem feci quantum necessariū fuit, neq; aliorum uituperare iura, neq; nostra laudare proponens: sed hoc agens, ut de nobis sibi conscribentes, & contra ipsam ueritatem impudentissime contendentes, arguerē. Arbitror itaq; per hanc conscriptionem abundantanter me quæ promisi, compleffe. Ibienim hoc genus hominum quanquam calumniatores affirmant esse antiquissimum, & multos ueterū in conscriptionibus suis memoriam habentium nostri, testes exhibui. Dixere itaq; Aegyptios fuisse progenitores nostros, & ostensum est, quia in Aegyptum uenerint aliunde. Deinde sunt mentiti, quoniam exinde propter cladem corporis sint expulsi: & ap̄paruit, quod uoluntate & magnitudine fortitudinis ad propria sint reuersi. Alij vero, tanquam nequissimo uiro, legislatori nostro derogare contendunt: cuius uirtuti dudum q; dem multi post illum, tempus uero longissimum perhibet testimonium. De legibus autē loqui ampliori sermone, non fuit opus. Ipse namq; per semetipsas apparuere pīz, & ueſſimam habentes intentionem, & non ad hominum odium, sed ad rerum communioñem potius inuitantes, iniquitatum inimicæ, cultricesq; iustitiae, & luxum procul abiicienes, frugalitatem uero ac industriam erudientes, bellum causa auaritiae nescientes: fortes autem pro se esse populos præparantes, ad supplicia retribuenda semper ineuitabiles, uerbis nequaquam circuueniri faciles, p̄parationes semper operibus exequentes. Hæc em̄ nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego confidens dico, quia plurium atq; meliorum rerum, nos q; alijs præceptores sumus. Quid enim impræuaricabili pietate melius est: quid iustius, q; legibus obedire: quid utilius, q; inuicem unanimes esse, & neque in calamitatibus ab inuicem recedere, neque tempore felicitatum per iniurias disprecare: sed in bello quidem mortem conterinere, in pace uero, artibus aut agricultræ uacare: & semper, & ubique credere deum respicere, & solum omnia gubernare. Hæc igitur, siquidem apud alios aut scripta sunt primitus, aut seruata, firmiorem debemus nos gratiam illis tanq; eorum facti discipuli. Si uero nequaquam primitus extiterit, his præcipue nos utentes cognoscimur, & primam eorum inuentionem nostram fuisse declaramus. Apiones igitur & Molones, & quicunq; mendacijs derogatione congaudent, conuicti procul faceant. Tibi autem Epaphrodite, ueritatem maxime diligenti, & per te similia noſſe de nostro genere cogitatibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

Epilogus.